National Library
Bibliothèque Nationale
FEB 21 1979
SECTION

B103/A/45/3

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
PUBLISHED WEEKLY BY THE
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING LIMITED
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York; Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y 10466; V. Jaunsalmietis, 1305 Taylor Ave, Racina, Wis 53403; — California — Editor KARLIS KALEJS, 3822 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 6 SESTDIENA, 1979. GADA 10. FEBRUĀRIS 29. GADS

SATURDAY, FEBRUARY 10, 1979

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 70 centu

Komūnisms un kristietība nav savienojami

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Ķīnas vicepremjēra Tenga vēsturiskais ASV apmeklējums tagad jau pieder nesenai pagātnei. Projām braucot, Tengs amerikāņus aicināja: „Pārtrauciet detanti ar Maskavu. Izveidosim kopīgi ciešu sadarbību pret pasaules miera lielāko apdraudētāju." Šo temu viņš ceļojuma laikā atkārtoja vairākkārt. Visām pasaules valstīm esot jāapvienojas, lai atturētu leduslāča ekspansiju un hegemoniju.

Pagaidām prezidents Kārters laikam nezina, ko ar spēcīgo Ķīnas kārti iesākt. Viņš cenšas nenokaitināt Kremli un jau desmito reizi savukārt apgalvojis, ka Vašingtonas un Pekingas jaunās attieksmes nekādā gadījumā neietekmēs detanti, SALT līguma parakstīšanu un visu citu Maskavai vienpusīgi izdevīgo amerikāņu un padomju sadarbības sfairu.

Tukšām rokām Tengs Pekingā neatgriezās, jo amerikāņi saskata neaprēķināmas saimnieciskas iespējas, kas tai pavērtos rūpniecības un tirdzniecības laukā, sadarbojoties ar 1 bilj. iedzīvotāju Ķīnu.

Vēl šogad uz Vašingtonu dosies pats augstākais Ķīnas mandarīns premjērs Huā un Kārters savukārt ieradīsies pretvizītē Pekingā. Tanī pašā laikā uz Ķīnu jau devušās amerikāņu tehnoloģisko ekspertu un citu lietpratēju delegācijas. Ja Kārters izlaidīs no rokām Pekingas dūzi, tad viņa prestižs starptautiskās politikas laukā noslīdēs tikpat ātri uz leju kā amerikāņu dolars starptautiskās valūtas tirgū. Ja godīgi analizē visus Kārtera pirmo divu valdīšanas gadu diplomātiskās dēkas, tad jākonstatē, ka pozitīvi rezultāti nav īstenoti nevienā plāksnē. Tukša runāšana, solījumi ar ziepju burbuļa vērtību, svaidīšanās, piedzīvojumu trūkums un naīva vientiesība raksturo līdzšinējo Kārtera diplomātiju.

Ļaunas mēles Vašingtonā apgalvo, ka neesot iespējams pateigt, kurā gadījumā Kārters vadās no sava ārlietu ministra Vēnsa, kara ministra Brauna, sava padomdevēja valsts drošības jautājumos Brzežinska, vai no pirmās lēdijas Rosalīnas, Miss Liliānas vai pazudušā un atkal tēva klēpī uzņemtā dēla Čipa padomiem.

Klasisks piemērs ir Irāna. Vēl decembrī Kārters deklarēja, ka Irāna un tās valdnieks šachs Palēvī esot visstabilākais ASV sabiedrotais. Dažus mēnešus vēlāk viņš šacham ieteica doties labprātīgā trimdā. Irānas zaudējumu Kārters vēl nespēj aptvert. Iekšpolitiskā krize Irānā vēl nav atrisināta. Šacha ienaidnieks Khomaini atgriezies Irānā, radījis savu revolūcionāro padomi un sācis sastādīt savu valdību, bet Irānas likumīgās valdības galva Baktiārs negrib kapitulēt. Viss atkarīgs no tā, kurā pusē izšķirīgā brīdī nostāsies armija. 400.000 labi apmācītu karavīru spēks ir nesalīdzināmi lielāks par fanātiķu satricināta histēriska pūļa varu.

Izraēlas un Egiptes miera sarunas vēl nav atjaunojušās. Kārters gan atkal piedāvājis savus miera mākslera pakalpojumus, bet kā žīdi, tā arī arabi kratās no Kārtera aizbildniecības vaļā. Domājams, ka Ēģipte ar Izraēlu separātu mieru parakstīs vēl šogad.

Iegaumēsim, ka Pad. savienība pēdējos 15 gados ir nepārtraukti kāpinājusi savu militāro potenciāli. Tā 1964. gadā Kremlim bija 148 armijas divīzijas, bet tagad 170. Tajā pašā laikā stratēģisko ieroču arsenāls no 450 pieaudzis uz 2500 un taktisko lidmašīnu skaits no 3500 uz 4500. Šie skaitļi apstiprina Tenga doktrīnu par Kremļa ekspansijas un hegemonijas tieksmēm. Lai gan Ķīna bruņošanās ziņā Pad. savienībai netiek līdz, ir jāpatur vērā tās milzīgā dzīvā spēka masa . Ķīnas 1 bilj. iedzīvotājiem Pad. savienība var likt pretī 262 miljonus un ASV 220 miljonus. Caurmēra strādnieka gada izpelņa ASV ir ap 13.000 dol., Pad. savienībā 3.000 dol., bet Ķīnā līdz šim 360 dol. gadā. Vienkāršā valodā runājot, lai nopirktu velosipedu, amerikānim jāstrādā viena diena, krievam septiņas, bet ķīnietim 67 dienas.

Politiskā klimata liberalizēšana un amerikāņu, japāņu un rietumeiropiešu tehniskā palīdzība nepieciešama Ķīnas atpalicības pārvarēšanai. Jaunie Ķīnas valdnieki acīm redzot ir izšķīrušies ne vien par savas saimniecības, bet arī armijas monumentālu modernizēšanu.

ASV aizsardzības ministrs Brauns pagājušā nedēļā preses pārstāvjiem izteicās, ka Pad. savienība drudžaini kāpina savu ātomieroču potenciāli. Galvenais pagrieziens noticis psiholoģiskā plāksnē — Kremlis ātomieroču karu tagad uzskata par iespējamu. Tanī pašā laikā amerikāņi un viņu rietumu sabiedrotie šādu ieroču sadursmi vēl uzskata par neiedomājamu. Pēc Brauna domām SALT' — II līguma parakstīšana neierobežos abu lielvalstu bruņošanās sacensību, tādēļ amerikāņiem nav iespējams taupīt uz aizsardzības budžetu. Šogad Kārters aizsardzības budžetā paredzējis 122.7 bilj. dolārus. Tā ir astronomiska summma, bet jāievēro, ka kopš 1971. gada Pad. savienība katru gadu savu bruņoto spēku izveidošanai izdevusi daudz lielākus līdzekļus. Un tā Kārteram būtu jāiegaumē seno romiešu gudrība: „Ja vēlies mieru, esi gatavs karam".

(Turpinājums 20. lp.)

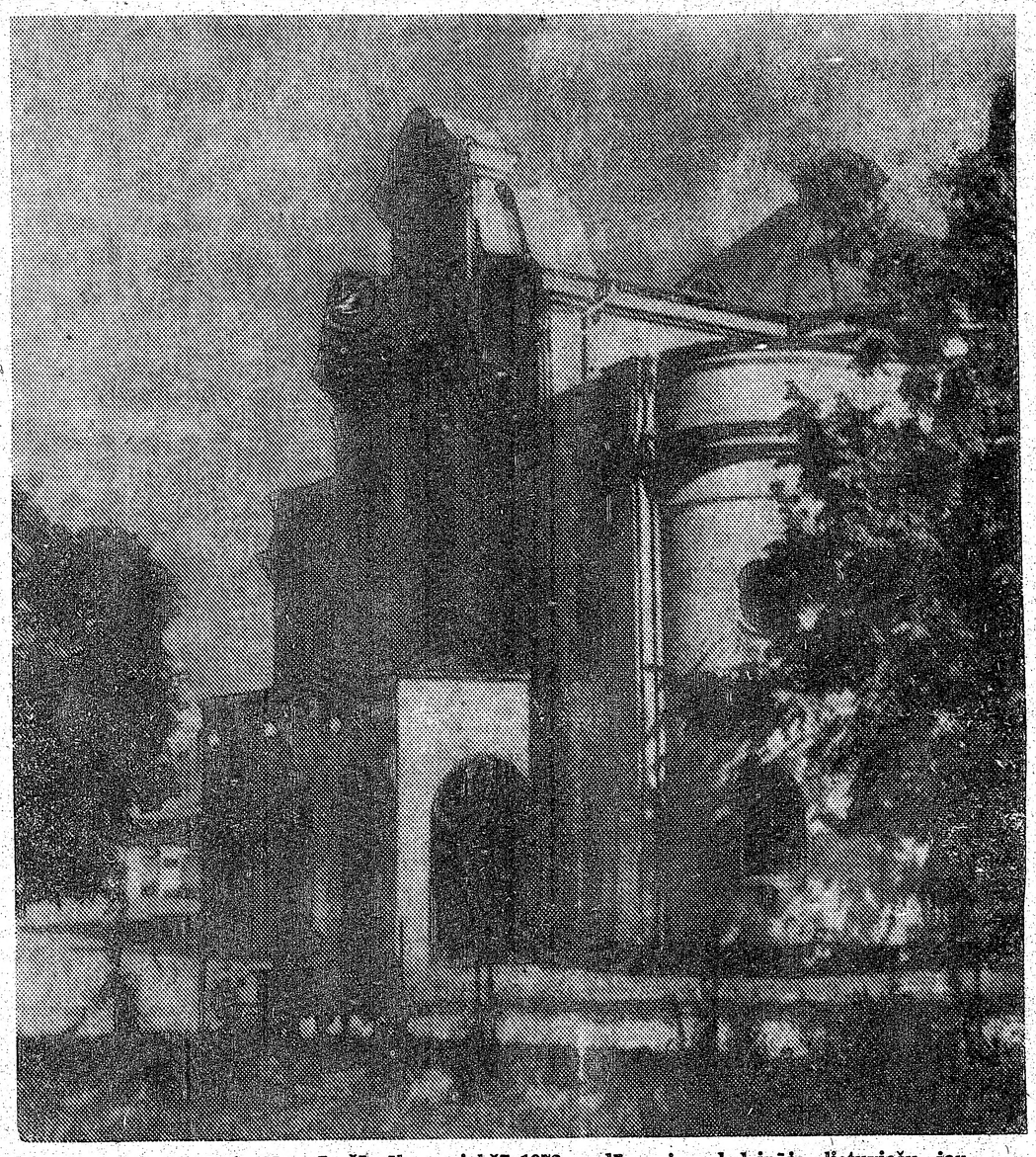

Lietuvas valsts teātris Kauņā. Šīs ēkas priekšā 1972. gadā sevi sadedzināja lietuviešu jaunietis Romas Kalantas, protestējot pret padomju okupācijas varu un Lietuvas neatkarības iznīcināšanu. Demonstrantu masas izgāja ielās ar saucienu: Brīvību Lietuvai! Šis sauciens jeprojām atbalsojas ne tikai verdzinātajā Lietuvā, bet visā brīvajā pasaulē, kur 16. februārī lietuvieši atceras savas valsts proklamēšanas 61. gadadienu.

PATEICĪBA

Sirsnīgi pateicos visiem, kas ar aizlūgšanām mani pieminējuši mana mūža septiņdesmitajā gadskārtā un apsveikuši mani ar mīļiem vārdiem, ziediem un dažādām dāvanām.

Nevarēdams katram no apsveicējiem individuāli pateikties, novēlu visiem Dieva palīgu un visas tās labās dāvanas, ko tikai Viņš mums var dot savā žēlastībā.

ARNOLDS LŪSIS, archibīskaps.

Tautas deju kopas DAUGAVIŅAS
rīkotais

SESTDIEN, 1979. G. 24. FEBRUĀRI PL. 20
SENEKAS MINKLERA AUDITORIJĀ
(Finch un Don Valley Parkway)

BALTIEŠU VAKARS 79

Piedalās: Igauņu „Kalev-Estienne" vingrotājas, lietuv. deju kopa Atžabynas un viesi — ungāru un japāņu deju kopas.
Biļetes $5 un $4, pensionāriem un studentiem $1 atlaide. Iepriekšpārdošanā pie Daugaviņas dalībniekiem un DV grāmatnīcā.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1979. G. 10. FEBRUĀRIS, 6. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2H9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 894-7917. — Čikagas redakcijas ved. V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redaktors Austrālijā Ed. Šmaģajs, 28. Tača Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības izmīt. Nepiņemtos manuskriptus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskās pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs viedoklis un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 30 dol., 6 mēnešiem — 16 dol., 3 mēnešiem — 8.50 dol. Atsevišķa numura cena 70 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.50, tekstā $3.75, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarkstojumu kalendāri $1 par rindiņu, sākārtojot atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514

Aleksandrs Vilks

Lietuvas diena

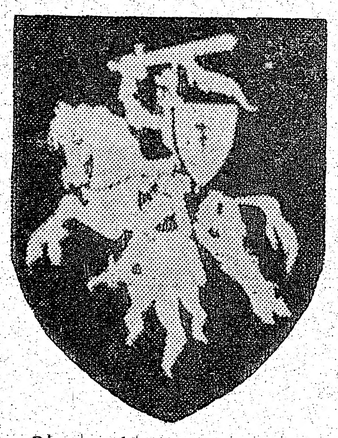

Dieva nolemtais likteņis trim Baltijas valstīm iezīmējis kopēju ceļu pagātnē, ar turpinājumu tagadnē un laikos, kas vēl nāks. Brāļi lietuvji, ar kuriem mums arī vistuvākā radniecība valodas jomā, stāv to pašu problēmu priekšā, kādas ir mums un ziemeļu kaimiņiem igauņiem. Nav vairs brīvības Baltijas valstīs — to nomainījis terrors, apspiestība un nacionālās identitātes iznīcināšana. Pajautājiet tos, kas allaž ar ziņāmu risku devušies dzimtenes apciemojumos. Palasaities smagās drukas rindas, kas nāk no zemēm aiz dzelzs aizkara un atklāj nejēdzības, dezorganizāciju, tautības nicināšanu un trūkumus, kādos jādzīvo un jāstrādā mūsu brāļiem un māsām. Un visbeidzot — asinis sastingst, dzirdot un zinot, kā tiek apklusināta mūsu valoda un tās runātāji savā zemē nospiesti otrā vietā . . .

Šai bezprincipu, glēvulības un nožēlojamas neuzņēmības laikā neviena brīvvalsts arī neliekas zinis par traģēdiju, kas norisinās Baltijas jūras krastā. Redzam gluži pretējo: nav vairs noslēpums, ka rietumi, kaut ārēji uzsvēruši pretkomūnisma nostāju, tai pašā laikā atbalsta šī nežēlīgā režīma izvēršanos un nostiprināšanos kā Pad. savienībā, tā visās tajās zemēs, ko sarkanā vergu valsts paklāvusi savam režīmam. Dubultspēks un maskētas izlikšanās princips iezīmē rietumvalstu politikā. Ja agrāk viss tas norisinājās it kā aizsegā, tad šodien šī akcija pārāk redzama un pilnīgi atkailināta. Ko gan Baltijas valstis var sagaidīt savās iecerēs, redzot un izjūtot šādas dubultspēles gājienus, kas viņu tautas aizvien vairāk padara nevarīgas, izskaužot tajās ticību un paļaušanos rietumu demokrātiju solījumiem un kādreiz tik skaļi bazūnētai apņēmībai apspiesto tautu brīvības labā?

Mēs — latvieši, lietuvieši un igauņi — joprojām pārdzīvojam un izjūtam neapklusināmas sāpes un nemieru par to, kas uzvelts mūsu brāļiem un māsām dzimtenē. Viņi ir saukuši un sauc pēc mūsu palīdzības, atbalsta un upuriem iespējamos apmēros un veidos. Viņu mutes ir aizcirstas, viņu dzīvība apdraudēta, ja tie atklāti iedrošinātos iestāties par tiesībām un brīvību savai tautai. Un tomēr elles melnajā naktī, kad nav nedz zvaigžņu, nedz izejas no šīs tumsības, dziļu sāpju sāpētāja sirds kaut ko rosina un auklē, metas karstākos pukstos un pārgalvībā. Tā ir brīvības uguns, kas joprojām deg mūsu dvēselēs. Brīžiem šķiet, ka bezcerība sagrābusi prātus, izjūtot, kas norisinās ap mums .Un tomēr kaut kas nenoslāpējams karsts auļo mūsu apņēmībā, varbūt vienam vairāk, citam mazāk. Kaut ko mēs uzturam un sargājam savā sirdī. Tās ir brīvības alkas — mūsu neatlaidīgais mērķis un visa gala rezultāts. Šī mērķa priekšā nobāl jebkuras bailes un baiļošanās. Ja šādu mērķi mēs neapzinātos. tad mūsu trimdas laiks pajuktu bez jēgas un nozīmes, un mēs tikai bezspēkā nolūkotos notikumos un verdzībā, kas žņaudz un nāvē mūsu tēvzemi.

Brīvību var sargāt arī tad, kad nebaudām tās klātieni re-

(Turpinājums 4. lp.)

Lasītāju vēstules

PAR IESTAŠANOS KOMŪNISTU PARTIJA

18. novembŗa atceres svinībās Grand Rapidos galvenais runātājs, apskatot Baltijas valstu politisko stāvokli, konstatēja, ka Latvijā pretestība komūnistiem liekas visvājākā un pārkrievināšana visvairāk izjūtama. Kā vienu pamatojumu šādam stāvoklim runātājs saskatīja latviešu noraidīgajā nostājā pret iestāšanos komūnistu partijā, tādā kārtā atļaujot svešatiešiem kārtot latviešu lietas.

Šādi uzskati parādījušies arī literātūrā, piem., U. Ģermaņa grāmatā: „Zili stikli, zaļi ledi" un citur.

Manuprāt, šādi spriedelējumi robežojas ar nevarēšanu vai negribēšanu saskatīt dzīves reālitātes, No Latvijas izlaisto politisko cīnītāju (V. Kalniņš, Brūveri u.c.) domas par šo jautājumu ir tādas, ka iestājoties partijā gan varot palīdzēt savai karjērai, bet nacionālos jautājumos visiem jāturoties pie Maskavas instrukcijām. Katra novirzīšanās tiek uzmanīta, un pats darbinieks paklūj sevi pazudināšanai.

1940. gadā, komūnistiem okupējot Latviju, gan intelligences, gan arī citās aprindās netrūka dedzīgu darbinieku un izpalīgu kārtot latviešu lietas pēc komūnistu norādījumiem, bet lielumlielā daļa šo darbinieku gluži neatbilda padomju „standartiem" un laika gaitā tie viens pēc otra pazuda. Viņu vietā ieradās darbinieki — latviešu cilvēki, kas bija palikuši Krievijā pēc Pirmā pasaules kara vai viņu pēcnācēji. Tie izrādījās krieviskāki par pašiem krieviem, un tagadējā Latvijā viņi iesaukti par jaunkrieviem. Pēc Helēnas Celmiņas runas Bostonā tie esot Latvijas lielākā nelaime. Tas lieku reizi pierāda, ka ne katrs latvietis mums ir dārgs.

Nacionālisms un patriotisms nekad nav bijuši lielas daļas latviešu sirdslieta, un tikai pēdējos patstāvības gados par tiem vairāk runāja un propagandēja. Neaizmirsīsim, ka Latvijas pēdējā saeimā trešā daļa pārstāvju nāca no aprindām, kam internacionālisms bija viņu „jājamais zirdziņš" un Latvijas lielākās politiskās partijas laikraksta moto bija: „Visu zemju proletārieši, apvienojieties!" Arī valdība tautai slēpa patiesību par apstākļiem Padomijā, aizbildinoties ar labām saimnieciskām attieksmēm. Tautā valdīja uzskats, ka 20 gados komūnisms būs pieņēmis cilvēcīgāku seju, bet atmoda bija briesmīga.

Bet ko lai pārmetam paši sev, ja varenajās ASV pēc 200 gadu pastāvēšanas nacionālisms un patriotisms tiek vairāk apkaŗoti nekā komūnisms, un labās saimnieciskās attieksmes ar Padomiju ir ieceltas „svētās govs" godā.

A. Danenbergs, Mičigenā, ASV

JAUNIEŠIEM NEPIECIEŠAMA NACIONĀLPOLITIKAS IZPRATNE

Latvijā Amerikā 9. decembrī (48. nr.) lasījām, ka Amerikas latviešu jaunatnes apvienības kongresam Sanfrancisko bijusi iesniegta rezolūcija noraidīt Pasaules latviešu jaunatnes apvienības pieņemto Latvijas atbrīvošanas cīņas programmu, jo tā nesaskan ar trimdas jaunatnes mērķiem, bet kongress nolēmis vispirms ar šo programmu iepazīstināt apvienības biedrus.

Šīs programmas kodolā, kas bija cildināta LA 29. jūlija nr. (4. VLJK nacionāli politiskās darba grupas vadītājs Atis Lejiņš), ir prasība, lai okupācijas vara īstenotu „padomju Latvijas konstitūcijā" paredzētās pilsoņu tiesības un lai maskaviešu režīmu tur pagaidām aizstāj nacionālkomūnisti. Ja tas notiktu, trimdiniekiem ar savu dzīvo spēku, materiālām iespējām, zināšanām un darbu jāatgriežas Latvijā, kur tautas dzīve turpinātos liberālizētā un demokratizēta komūnisma režīmā.

Tā kā visa šī PLJA cīņas programma ir pretrunā ar mūsu trimdas centrālo organizāciju ideoloģiju par bezkompromisa cīņu pret komūnistiem dzimtenē, trimdas latviešu jaunatnei nemaz nevajadzētu tērēt laiku un jauties samulsināties ar šādas mūsu nacionālpolitikas interesēm kaitīgas ievirzes iztirzāšanu. Tai vietā mūsu organizētajai jaunatnei labāk vajadzētu pārrunāt, kā labāk visas savas rosmes, bez meņģēšanās ar nacionālkomūnistiem, virzīt trimdas centrālo organizāciju ideoloģijas, deklarāciju un lēmumu atbalstīšanai, uzņemoties savu atbildīgo daļu tās īstenošanai. Apmierinoties, kaut pagaidām, kādā izfantazētā „pārejas laikmetā", ar atvieglotu komūnisma režīmu dzimtenē, utopiskā cerība, ka tad tas kādreiz no iekšienes sabruks, mēs nodevīgi akceptējam Latvijas tiesisko paklautību Pad. savienībai un labprātīgi atsakāmies no brīvo zemju un tautu atbalsta mūsu taisnīgajā cīņā.

Mag. iur. Alfrēds Kiršteins
Luisvillē, ASV

KAS SĒJ ŠAUBU UN NEUZTICĪBAS SĒKLU?

Nedomāju vairs ar B. Rubesu skaidroties. Savu domu esmu pateicis skaidri un atklāti. Nevaru tikai paiet garām B. Rubesa izteiktām aplamībām. Pirmkārt, viņš raksta LA 2. nr.: „Kanadas latviešu centrs palīdzēs radīt vidi, kurā šādi cīnītāji (par Latvijas brīvību) varēs veidoties un smelties spēkus."

Vai tad visus šos gadu desmitus mūsu skolas, 2x2 nometnes, latviešu valodas kursi pie universitātēm, korporācijas, studentu biedrības, koŗi, deju un koklētāju grupas, gaidas, skauti, DV, Latviešu biedrība u.c., ar mūsu pašaizliedzīgajiem skolotājiem, mācītājiem, nacionālpolītiskajiem vadītājiem, nebūtu radījuši vidi, kur veidoties jaunajam Latvijas brīvības cīnītājam?

Vai to var neatzīt?

Otrkārt, lai nu B. Rubess nepārmet man šaubu un neuzticības sēklas sēšanu. Viņš, un mēs visi labi zinām, kaž Maskavas „gaŗā roka" devīgi un ar viltu sākusi sēt šo sēklu mūsu vidū. Un par nožēlu — ne bez panākumiem.

Ar šo polemiku izbeidzu.

Lasītājs Norvalā, Ontario

Troickas pulks

KĀRLIS LAUKS, DIENAS GRĀMATA PAR PULKA GAITĀM. AUTORA IZDEVUMS TORONTO. 240 lp., 1978.

Mūsu atmiņu grāmatām pagājušā gada beigās glītu izdevumu tagad pievienojis agronoms Kārlis Lauks, kas savas vecumdienas vada Toronto. Grāmata ir par Troickas pulku, kas nodibinājās 1918. gada 15. oktobrī Sibirijā kā 1. Atsevišķais Latvijas strēlnieku bataljons. Kad sarkanarmijas daļas lauzās uz austrumiem, cīnoties ar dažādiem pretkomūnistiskiem spēkiem, Troickas pulkam atlika tikai viens ceļš — virzīšanās no Troickas pilsētas, pāri visai Sibirijai, uz Vladivostoku. 11 mēnešu ilgajos braucienos dažādos karavīru ešalonos, pirmo pārgājienu, apm. 470 verstis, velcot kājām un chaotiskajā dzelzceļu satiksmē, Troickas pulka karavīri pārvarējuši vairāk nekā 6000 kilometru, bieži vien ar kaujām, jo uz pēdām sekoja vajātāji.

Pulks no Troickas uzsācis savu garo ceļojumu 1919. gada 25. jūlijā un sasniedzis Vladivostoku 1920. gada 20. jūnijā. Tālākais ceļš veikts ar kuģi pa jūrām, no Japānas uz Singapuru, Ceilonu, Suecu, Port Saidu, Gibraltaru, tad pa Atlantijas okeānu uz Angliju un beidzot pa Baltijas jūru uz Dancigu un Liepāju, pavisam nocelojot vairāk nekā 32.000 kilometru un pavadot ceļā vienu gadu un divarpus mēnešus. Pulka komandieris pkv. ltn. Pēteris Dardzāns vēl tagad ir dzīvo vidū un darbojas par žurnāla Strēlnieks galveno redaktoru.

Autors grāmatas sākumā īsumā pakavējas arī pie savas bērnības. Viņš dzimis 1899. gada 20. decembrī Rīgā. Vāciešiem tuvojoties Rīgai, vecāki abus zēnus, toreiz 15 gadus veco Kārli. šīs grāmatas autoru, un viņa 13 g. veco brāli Pēteri iesēdinājuši bēgļu vilciena sarkanajā preču vagonā, kas gājis uz Krieviju. Abi zēni beidzot nokļuvuši latviešu Austrumu kolonijā, Urālu kalnu piekājē. Latvieši tur apmetušies ap 1886. gadu, iecelojot no Vidzemes. Tiem pievienojušies citi iecelotāji. Tā izaugušas latviešu kolonijas Ufas guberņā un tālāk Sibirijā. Autors latviešu kolonijā uzzinājis, ka aiz Urālu kalniem, Troickas pilsētā, formējas latviešu pulks cīņai pret vāciešiem Rīgas frontē. Viņš tajā iestājies kā 19 gadu vecs jauneklis. Formēšanas laikā vienība bijusi padota Kolčaka armijas karaspēka daļai, Jaickas korpusam, kur par stāba priekšnieku bijis pulkvedis Goppers, vēlākais ģenerālis. Vēlāk bataljonu pārņēmis Sabiedroto karaspēka virspavēlnieks Sibirijā, franču ģenerālis Žanēns.

Kad bataljons saņēmis krievu stāba pavēli iziet uz fronti pret lieliniekiem, kas tuvojušies Troickai, komandieris Dardzāns pavēli ignorējis un latviešu karavīri 1919. g. 25. jūlijā atstājuši Troicku, un tikai 18. augustā varējuši uzsākt braucienu pa dzelzceļu, izkarot lokomotīves priekšā un pie vagoniem Latvijas nacionālos karodziņus. Uz pēdām sekojuši sarkanarmieši, kuŗu vidū netrūkuši arī latvieši. Sarkanarmijas avangarda komandieris bijis latvietis Āronietis, kas pieprasījis, lai padodas. Dardzāns sarkano komisāram atbildējis, ka ar to apgānīšot Latvijas godu.

Kādu nakti latvieši saņēmuši ziņu, ka viņu apsardzības rajonam braukšot cauri admirālis Kolčaks ar savu stābu un vedīšot sabrukušās cariskās Krievijas zeltu. Vēlāk kolčakiešus notvēruši čechi un zeltu izdevuši Irkutskas lieliniekiem, kas Kolčaku tūliņ nogalinājuši.

Grāmatā aprakstītas cīņas ar uzbrucējiem, stīvēšanās ar čechiem, kas mēģinājuši atkabināt latviešu ešalonam lokomotīves, lai pievienotu saviem transportiem, jo viņu lokomotīves sabojājušās. Tās aizstāvētas, uzstādot uz vagona jumta ložmetēju. Latviešu karavīri izdevuši arī savu nedēļas avīzi Brīvais Latvis, kas iespiesta pa ešalona stāvēšanas laiku dzelzceļa stacijās. Līdzi braucis arī rakstnieks Voldemārs Dambergs. Orķestŗa kapelmeistars Jānis Mediņš pēc kaujas izglābis Kamčatkā komponētās operas Uguns un Nakts notis, kuŗas palīdzējis iznest ārsts Kārlis Ziediņš. Viņi pievienojušies ešalonam ar ievainoto vilcienu.

Ešelonā braucis arī jurists Mārtiņš Abuls, vēlākais Latvijas apgabaltiesas loceklis un saeimas deputāts. Viņš nolasījis lekciju par Latvijas augstskolu. Mēnešiem ilgajā iešojuma laikā līdz Vladivostokai karavīri, verstēm tālu, gājuši medībās un citos klejojumos. Rīkoti arī deju vakari, kuŗos ieradušās vietējās sievietes. Ap 2400 tonnu lielais japāņu preču kuģis Chikuzan Maru uzņēmis Vladivostokā 750 latviešus. Pirmais karavīru transports jau aizbraucis. Atstājot Vladivostoku, latviešu karavīru orķestris nospēlējis Dievs, svētī Latviju.

Japānā troickiešus uzņem okeana preču tvaikonis Voroņežs, kur novietojas ap 1.600 cilvēku. Tā sākās trīsarpus gadu ilgais ceļojums pa pasaules jūrām: Ķīnas ūdeņi, Klusais okeans, Indijas okeans, Arabijas jūŗa, Sarkanā jūŗa, Vidus jūŗa, Atlantijas okeans, Lamanša kanālis, Ziemeļu jūŗa, beidzot Baltijas jūŗa, Danciga un Liepāja, kur Voroņežs 1920. gada 3. oktobrī piestāj Kaŗa ostā. Sieviešu palīdzības korpusa dāmas rīko uzņemšanu, vietējā garnizona karavīri sagaida ar orķestri, notiek parāde. Un tad ar vilcienu uz Rīgu, kur stacijā sagaida prezidents Jānis Čakste, ministru prezidents Kārlis Ulmanis, ģenerālis Jānis Balodis un citi.

Bijušie troickieši dzimtenē pamazām izklīst pa citiem pulkiem, demobilizējas, daudzi atsāk pārtraukto izglītību Grāmatas autors iestājas Latvijas

(Turpinājums 18. lp.)

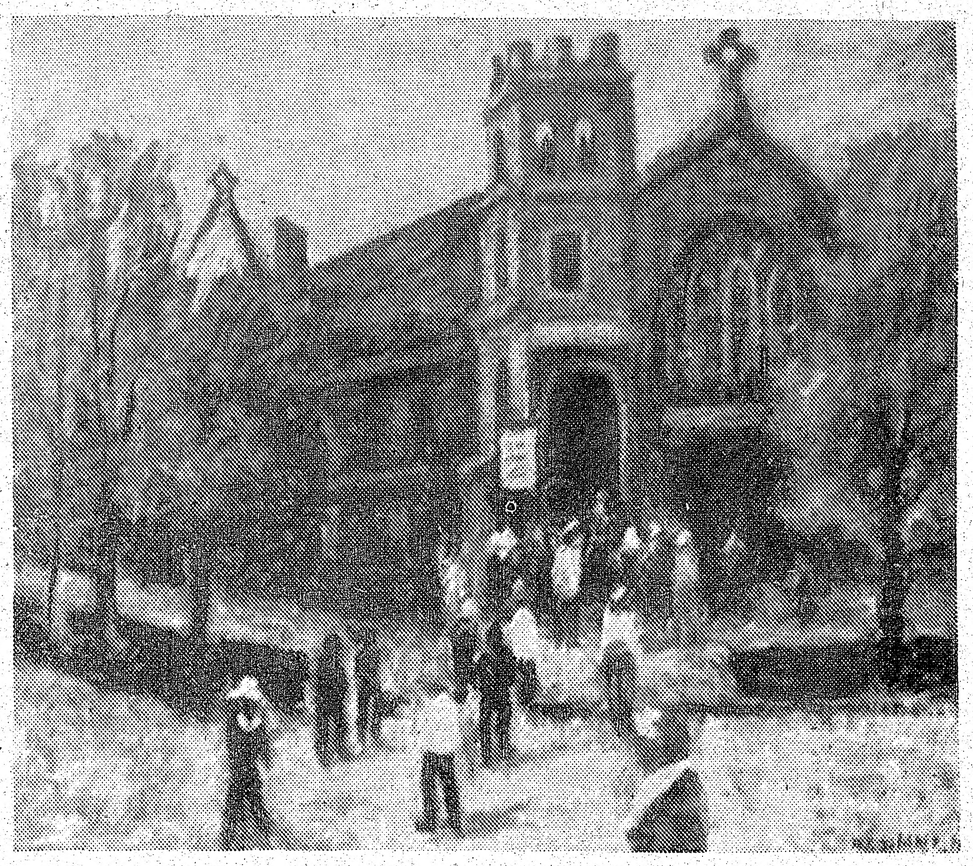

Lietuviešu mākslinieka Mikas Šileikas gleznā „Ceļā uz baznīcu", sakarā ar Lietuvas valsts neatkarības proklamēšanas dienu 16. februārī. Foto. Lietuviu Dienos

Jau pieteikušies 3000

KO DZIRDĒSIM DZIESMU DIENĀS GOTLANDĒ

PBLA Gotlandes dziesmu dienu rīcības komiteja ziņo, ka svētku priekšdarbi, atsevišķo sarīkojumu turpmākā veidošana un citi administrātīvie pasākumi sekmīgi turpinās. Uz svētkiem jau pieteikušies ap 3000 klausītāju un aktīvo dalībnieku. Apmeklētāju pieteikšanās turpinās. Rīcības komiteja norāda, ka apmešanās vietu Visbijā un apkārtnē diezgan — istabās privātdzīvokļos, mājiņās vasarnieku ciematos, savrupmājās u. c Tūrisma birojam vēl joprojām piesaka dzīvokļus izīrēšanai. Parasti tas turpinās līdz aprīlim, tāpēc arī vēlākiem pieteicējiem vēl izredzes saņemt labu un svētku vietai tuvu apmešanās vietu.

Rīcības komiteja norāda, ka vietu būs visiem, lai arī cik vēlu dažs varētu izkārtot iespēju Visbiju apmeklēt. Visiem apmešanās vietu pieprasītājiem izsūtīs biļešu pasūtinājuma lapas. Tās, tāpat apmešanās vietu pieprasījuma lapas, saņemamas arī pie zemju pārstāvjiem, Kanadā: Ž. Šmits, 133 Colin Ave., Toronto, Ont. M5P 2C4.

Lielais svētku koncerts brīvdabas estrādē notiks ceturtdien, 21. jūnijā, pl. 16. Jauktā koŗa programmā: E. Melngaiļa Svešā zemē, Senatne un Jāņu vakars: H. Alvena Tautas dziesmas no Gotlandes (latviešu valodā); A. Jēruma Ej, saulīte, drīz pie Dieva; A. Jurjāna Aiz azara augsti kolni, Pūt, vējiņi; J Zālīša Ceļš uz dzimteni; E. Dārziņa Lauztās priedes; J. Vītola Gaismas pils; H. Pavasara Bērzi un Mazs bij' tēva novadiņis; J. Cimzes Rīga dimd; L. Apkalna Kas tā tāda griezas galva; A. Kalniņa Dziedot dzimu, dziedot augu un J. Mediņa Tev mūžam dzīvot, Latvija. Diriģenti: Z Āboliņš, V. Bendrups, E. Brusubārdis, prof. A. Norītis, M. Opeskins un A. Purvs.

J R.

Otrdien, 13. februārī, un trešdien, 14. februārī plkst. 8.30 vakarā

Toronto simfoniskais koncerts

piedalās

Klaus Tennstedt — diriģents
Roxolana Roslak — soprāns
Henry Ingram — tenors
Brent Ellis — baritons
Toronto Mendelsona koris
Toronto Bērnu koris

Programmā Bēthovena 8. simfonija F mažorā, Op. 93
Orff: Carmina Burana

MASEJA HALLĒ
Victoria un Shuter Str.
Biļešu cenas: $5, $8.50, $11, $13.50.
Pērkamas Maseja Halles biļešu kasē.
Tuvākai informācijai zvanīt 363-9797.

Rokas grāmata rakstniekiem, dzejniekiem, literātūras un mākslas vērtētājiem, kritiķiem, recenzentiem, valodniekiem, redaktoriem, žurnālistiem, skolotājiem un katram, kas vēlas mācīties un izprast literārus un mākslas darbus.

EDGARS SŪNA

IZTEIKSMES IESPĒJAS

Stila līdzekļu analize

Grāmatai 540 lappuses. Tā iespiesta tikai 300 eksemplāros. Grāmatas cena: ASV $15 plūs 1 dol. sūtīšanai. Citās zemēs— attiecīga pretvērtība. Grāmata dabūjama pie ģenerālkomisionāra **Leona Rumaka, 27 Miller Place, Hempstead, N.Y. 11550, U.S.A.** vai vietējā grāmatnīcā/grāmatu galdā.

Grāmatai jābūt katrā mājas, skolas un organizācijas bibliotēkā. Tā ir pirmā sava veida grāmata ne tikai trimdā, bet latviešu grāmatniecībā vispār. Tā rakstīta viegli saprotamā stilā.

PASAULES BRĪVO LATVIEŠU DZIESMU DIENAS

VISBIJĀ, GOTLANDĒ
1979. gadā, 19.–22. jūnijā

LNAK valdes atbilde centram

LATVIEŠU NACIONĀLĀS APVIENĪBAS KANADĀ VALDES SĒDES LĒMUMI UN ATZINUMI

LNAK 29. janvāŗa valdes sēdes lielāko daļu aizņēma pārrunas par Latviešu centra Toronto organizēšanas komitejas aicinājumu LNAK valdei vēlreiz uzsvērt latviešu sabiedrībai savu atbalstu šim mērķim „pastiprinātā veidā". Uzklausot A. Rāviņa un V. Miklašēvica ziņojumu par pēdējā laika pārmaiņām eventuālā pirkšanas līgumā, iespējamiem piešķīrumiem, aizdevumiem un līdzekļu vākšanu, valde ļoti nopietni apsvēra pašreizējo stāvokli un nākotnes izredzes.

Kā zināms, jau 8. janvārī šo jautājumu kopā ar Centra vadību pārrunāja LNAK valdes locekļi, un to iztirzāja arī 15. un 20. janvāŗa sēdēs, tādēļ starplaikā izstrādāja plašāku rezolūciju, ko ar nelielām pārmaiņām vienojās likt aizklātā balsošanā. Ar septiņām pret trim balsīm, divām balsīm atturoties, pieņēma šādu atzinumu, ko vienojās publicēt latviešu sabiedrībai.

LNAK un Latviešu nama valdes locekļi š. g. 8. janvāŗa sanāksmē ar LKCT izveidošanas komitejas locekļiem uzklausīja LKCT ziņojumu un atbildes par īpašumu 4 Credit Union Drive iepirkšanu un izveidošanu, kā arī komitejas priekšsēža V. Liepiņa uzaicinājumu LNAK valdei sniegt atbalstu pastiprinātā veidā, lai iecerētā īpašuma iegāde varētu sekmīgi īstenoties.

Š. g. 15. un 20. janvāŗa sēdēs LNAK valde par jaunu pārrunāja LKCT komitejas paskaidrojumu un uzaicinājumu sniegt lielāku atbalstu. LNAK valde atzina, ka komitejas optimistiskie aplēsumi īpašuma iegādes, pārbūvēšanas un apsaimniekošanas jautājumos ir balstīti uz cerībām, pieņēmumiem un minējumiem, kuŗu objektīvai iztirzāšanai nelīdzētu pat speciālistu pieaicināšana.

Ja nu līdz šim laikam LKCT ieteiktais īpašums, 4 Credit Union Drive, nav saņēmis pietiekamu atbalstu, kaut arī LNAK padomes lēmumi 1976. un 1978. g. sesijā bijuši labvēlīgi un LNAK valdes rezolūcija pagājušā gada janvārī pozitīva, tad rodas jautājums, kādēļ latviešu sabiedrības vairākums kavējas piedalīties Centra īstenošanā ar savu devumu, jo Toronto un tās apkārtnē dzīvojošie latvieši jau pirms pāris gadiem bija izteikuši domas, ka plašākas telpas būtu vēlamas, lai tās apvienotu dažāda vecuma latviešu intereses, būtu latviešu īpašums un kalpotu latviskās vides kopšanai un veicināšanai.

Pārrunājot šos apstākļus, kā arī šaubas, ko izteikuši lielāko latviešu organizāciju locekļi, LNAK valde bez citiem atzinumiem ieskatīja, ka centra plānošanā un izmantošanā būtu iesaistāma lielākā daļa no latviešu sabiedrības organizācijām, ko pieņemtie Centra statūti, diemžēl, neparedz. LNAK valde nepievienojas domām, ka, ja plānoto īpašumu nenopirktu, tad arī nevarēs rēķināties ar kāda cita nama (īpašuma) iegādi nākotnē, kā arī vērtējumam, ka pašreizējais īpašums, 4 Cr. U. Dr., būtu ļoti izdevīgs ieguldījums un ka to varētu izdevīgi pārdot ar peļņu, ja rastos nama uzturēšanas grūtības.

Iztirzājot iemeslus, kas izskaidrotu latviešu sabiedrības atturību atbalstīt pašreizējo Centra projektu, LNAK valde arī pārrunāja saistības, kas izriet no bezpeļņas organizāciju statūtiem (iespēja no ziedojumiem, atskaitot ienākuma nodokļa likmi) un valdības pabalstu pieņēmumu. Pieņemot Vintario pabalstu, Centra apsaimniekošana un pārvalde varētu nonākt pretrunās ar likumos paredzēto kārtību, kas savukārt ierobežotu mūsu latviskās dzīves un izpratnes savdabību, it sevišķi nacionālpolitiskā izpratnē, jo Centrā telpas nevarētu liegt īrēt nevienam kultūras noslieces vai izkārtnes sarīkojumam, neatkarīgi no tā, par cik tas mums būtu pieņemams. Šai sakarā viegli saredzamas problēmas, kuŗu rezultātā latviešu sabiedrība varētu vēl vairāk sadrumstaloties. Latviešu interesēs ir iegūt īpašumu, kur tiem ir neierobežota rīcības brīvība un kuŗa iegāde un apsaimniekošana kā juridiski, tā saimnieciski ir mūsu pašu iespēju apjomā un izvēlē.

Spriežot no LKCT komitejas paskaidrojumiem un aplēsumiem, pastāv iespēja, ka pirmajā laikā galveno telpu īrētāji varētu būt nelatvieši, jo nav paredzams, ka Latviešu kreditsabiedrība pārcelsies uz Centra telpām, kamēr nenoskaidrosies Latviešu nama likteņis, kuŗa likvidēšanas jautājums ir atlikts vismaz uz diviem gadiem.

Centra pārveidošanai pirmajā gadā bez 175.000 dolaru apsaimniekošanas izdevumiem nepieciešams 180.000 dolaru, lai to varētu piemērot latviešu vajadzībām, un vēl vismaz 200.000 dolaru, lai tas atbilstu Ontario drošības noteikumiem. Lai gan ir iecerēts, ka šo pēdējo summu varētu segt nama pašreizējie īpašnieki, nepastāv nekādas garantijas, ka tas tā notiks. Ja šo summu neizdodas iegūt, tad jāpieskaita pie pirmā gada izdevumiem.

9. janvāŗa sanāksmē Centra komiteja paskaidroja, ka ziedojumos jau ienākuši 380.000 dolaru un solījumos ap 160.000 dolaru. Ņemot vērā pašas komitejas apsvērumus par latviešu potenciālām spējām kā ziedotāja skaita, tā līdzekļu ziņā, LNAK valde nevar piekrist komitejas nostājai, ka latviešu sabiedrība ir „dedzīgi ieinteresēta" šī nama iegādē.

LNAK valde, apzinoties un pozitīvi novērtējot LKCT izveidošanas komitejas darbu un pūles šī īpašuma īstenošanā, ar nožēlu konstatē, ka pašreizējos apstākļos īpašumu, Nr. 4 Credit Union Drive gan varētu iepirkt, bet ka tā izveidošanas izdevumu un apsaimniekošanas ienākumu aplēses neatbilst reālām iespējām. Izvērtējot minētos apstākļus, un it sevišķi — droši apzinātos līdzekļus LKCT rīcībā, LNAK valde nav pārliecināta par ieteiktā projekta spēju dzīvot un neredz iespēju sniegt šim pasākumam lielāku atbalstu.

Tādēļ, atbildot uz LKCT izveidošanas komitejas uzaicinājumu š. g. 8. janvāŗa sanāksmē un uz jautājumiem, kas ienākuši no latviešu sabiedrības locekļiem, LNAK valde nolemj savu atzinumu un tā pamatojumu paziņot ne tikai LKCT izveidošanas komitejai, bet arī visai latviešu sabiedrībai.

No LNAK kultūras nozares vadītājas Intas Purvas ziņojuma par Ontario provinces valdības tautību sanāksmi 27. janvārī — „Outlook Ontario, 1979" — izrietēja, ka daudzkultūru jautājums joprojām ir aktuāls kā Ontario provincē, tā arī vispār Kanadā, kas prasa vēl plašāku iedziļināšanos, tālākus pētījumus un visiem pieņemamus atrisinājumus. Sanāksmē izmainītas domas kā vispārējos, tā arī Ontario provinces un Kanadas federācijas konstitūcionālos jautājumos, nākot arī ar vairākiem ierosinājumiem attiecīgajām valdības iestādēm. Viens no galvenajiem ieteikumiem bija Kanadas federālai valdībai pārņemt un vienveidot visu izglītības sistēmu, kas pašreiz atsevišķās provincēs ir visai atšķirīga. Vienveidīga izglītības sistēma labvēlīgāk ietekmētu daudzkultūru jautājumu, kas savukārt būtu iekļaujams pašreiz pārkārtojamā konstitūcijā. Šajā virzienā uzmundrinošus vārdus, sanāksmi atklājot, teica Ontario provinces premjērs V. Dēviss.

Jauna veida pieeju daudzkultūru jautājumā meklē arī federālā valdība, paredzot organizēt etnisko padomdevēju instanci, kā to lieçina iepriekšējā valdes sēdē apstiprinātā daudzkultūru ministra N. Kafika vēstule LNAK valdes priekšsēdim T. Kronbergam.

Valdes sēdē bija ieradies Kanadas nacionālā archīva pārstāvis A. Grenke, kas informēja par iespējām LNAK materiālus nodot etniskam archīvam. Šis jautājums apspriests jau agrāk, jo līdzīgs priekšlikums bijis arī Ontario provinces valdībai. Nacionālam archīvam ir tā priekšrocība, ka tas aptver visu Kanadu, un materiālu uzglabāšanai izstrādā attiecīgu līgumu. Valde vienojās šo jautājumu apspriest tuvākā nākotnē un pieņemt konkrētu lēmumu.

Kasieris K. Tannis ziņoja, ka par LNAK mūža biedriem no jauna ar 100 dol. iemaksām kļuvuši: Gunārs Rozentāls, Jānis Ozols, Ernests Skujiņš un Viktors Skujiņš.. Līdz ar to LNAK mūža biedru skaits pašreiz sasniedz jau 303, un Nākotnes fonda pamatkapitāls 31.200 dol.

Politiskās informācijas nozares vadītājs Dr. L. Lukss ziņoja par izkārtoto Gunāra Rodes viesošanos ASV un Kanadā, kuŗā ietvertas dažādas aktīvitātes, ieskaitot arī braucienu uz Otavu. Toronto latviešiem būs iespēja tikties ar neatlaidīgo brīvības cīnītāju un disidentu G. Rodi 22. februārī, pl. 19.30 Latviešu namā. Šī tikšanās agrāk bija plānota un daļēji publicēta 20. februārī, kādēļ šī pārmaiņa jāizziņo iespējamos veidos.

(Turpinājums 18. lp.)

Iecerētā Toronto latviešu centra ēka

Lietuvas dienā

(Turpinājums no 2. lp.)

ālitātē, bet tā dziļi sakņojas dvēselē un sirds apņēmībā. Lasu dedzīgas rindas kādā lutērāņu baznīcas izdevumā, rakstā „Dievs būs jūsu soģis" (raksta autors nerimtīgais latviešu patriots T. Z.), par upuri brīvībai, ko ar savu sirdsbalsi pauž un apliecina lietuviešu meitene Nijole Sadunaite. Notiesāta izsūtījumam uz vergu darba nometnēm, viņa tiesā liecina: „Šī ir mana mūža laimīgākā diena, jo Dievs man dod iespēju ciest manas tautas un manas ticības dēļ. Patiesība uzvarēs! Nāks diena, kad bezdievīgais komūnisms tiks aizslaucīts vēstures mēslainē." Un četras lietuvju meitenes, vēl tikai savas jaunības zaļoksnī, aizsūtītas Sibirijas ziemeļos, atceras skaistos dzimtās jūŗa skrastus, lūgdamās: „Kungs Dievs, mēs esam gatavas ciest par savu tautu un ticību. Kungs Dievs, dod mums tikai mocekļa drosmi un izturību, lai spējam palīdzēt un stiprināt tos, kas vājāki."

Kāda varena sirdsbalss un apņēmība! Kāda neapklusināma, varonības apdvesta vēlme lietuvju jaunietes dvēselē! Vai to nevajadzētu sadzirdēt arī tiem, kas tieši vai netieši sekmē kādas velnišķīgas varas posta izdarības lietuvju zemē un visur citur, kur baismīgu verdzības nakti uzspiedis asinīs mērktais sirpis un āmurs?

Lietuviešu jaunatne ir cēla upuŗu devēja savas tēvzemes brīvībai, ko tā varonīgi iznēsā un sargā savā dvēselē. Tas ir brāļu lietuvju raksturā, to veido un stiprina viņu ticības spēks, tēraudcietā vienotība un neierobežota pretestība komūnistu uzspiestajam ateismam.

Varas terrors, žņaugi un tautu deldētājas pārkrievināšanas process plosa kā brāļus lietuviešus, tā mūs pašus un ziemeļu kaimiņus igauņus. Jau sen vairs nevaram runāt par kaut kādu brīvības visblāvāko atblāzmu, bet gan mums jārēķinās ar ļaunumiem nākotnē, kas neatlaidīgi pieaug tautu iznīcinātājos veidos. Mums jau jārunā par tautas pastāvēšanas iespēju saglabāšanu nākotnē, kamēr mūs nav aizskalojusi slavu jūŗa. Vienīgi mums pašiem, ar brīvības vārdu sirdī un apņēmībā, jākaļ savas tautas nākotne. To vēlam arī saviem drošsirdīgajiem cīņu biedriem — brāļiem lietuviešiem viņu lielajā dienā!

TAUTIETE!

es Tevi gaidu, no 27 līdz 38 gadiem.

Raksti šīs av. kant. zem

„TAUTIETIS"

Streiki un sniegi stindzina dzīvi Anglijā

VĒSTULE NO LONDONAS

Sniegā un aukstumā atstāju Toronto lidlauku 13. janvāra vakarā. Nākamā rītā Anglijā mani sagaidīja zaļi lauki, sīks, nepatīkams lietutiņš un tikai vietumis, mežmalās, paglābies sniega laukumiņš. Bet pāris rītus vēlāk skats pa logu atgādināja Toronto redzēto: tīrs, balts sniegs, zem kupenu svara noslīguši krūmi un sabozies zvirbuļu bariņš. Kopš tā rīta sniegs nokusis un atkal uzsnidzis vairākas reizes, bet auktums vairāk par pāris grādiem zem nulles, laimīgā kārtā, nekrītas, jo bez aukstuma mums te nepatikšanas sagādā arī streiki.

Mājās pārbraukusi, velti izmeklējos radioprogrammu: salicēji streikojot, un programmas nevarot iespiest. Labi draugi bija rūpējušies, lai manā pieliekamā un ledusskapī būtu ir maize, ir sviests, ir piens, ir siers, jo neviens nezinot, kad smagā autotransporta šoferi atkal sākšot strādāt un piegādāt veikaliem produktus. Šādi nobrīdināta, jau nākamā rītā devos iepirkšanās gājienā. Un taisnības labā jāsaka, ka tik slikti, kā biju iedomājusies, dzirdot draugu stāstus un lasot ziņojumus Kanadas presē, nemaz nebija Vismaz Londonas veikalos plaukti vēl ir pilni. Mazliet grūtāk iet tiem, kam garšo saldās lietas, jo cukurs dabūjams tikai ar pazīšanos. Tāpat dažos veikalos sāk trūkt sāls. Bet vienā otrā mājā esot cukura un sāls krājumi sagādāti vismaz pāris gadiem! Augļu un sakņu netrūkst, kaut izvēle nav tik plaša kā parasts. Pat mandarīnu vēl bagātīgi, kas Toronto veikalos jau bija pazuduši. Cenas mazliet augstākas par tām, kādas atceros no pirmssvētku laika.

Pirmdiena, 22. janvāris, bija „melnā diena" visā Anglijā. Streiku pieteica vairāku rūpnīcu strādnieki, atkritumu vedēji, skolas apkopēji, pirmās palīdzības ambulanču šoferi, krematoriju darbinieki, kaprači un vēl daudzi citi. Dzelzceļnieki savu treikošanu „paglabāja" līdz otrdienai, bet tā iespaidu jau juta pirmdien. Šajā ziņā dzelzceļa strādnieki ir ļoti „kārtīgi": tie streiko regulāri ik otrdienu un ceturtdienu.

Daudzie ikdienas dzīves traucējumi sarūgtina, sadusmo ļaudis. Visvairāk rūpju radīja tieši ambulanču šoferu streiks, jo kāds no streikotājiem bija pateicis, atbildot uz jautājumu — vai viņu rīcība neapdraudēs cilvēku dzīvības: „Nu, ja kāds nomirs, lai mirst; mēs tur nekā nevaram darīt!" Izprotot situācijas nopietnību, valdība norīkoja armijas un policijas ambulances nelaimes un steidzamības gadījumiem. Pat mirušajiem ir jāgaida uz streika beigām, lai tiktu savā mūža miera vietā. Skolas bērniem iznāk negaidīta brīvdiena, jo skolu apkalpotāji atteicās atslēgt skolu durvis, un pat tie skolotāji, kas bija ar mieru mācības noturēt, netika iekšā.

Nevajadzīgas rūpes sagādājošiem vecākiem sagādāja šī skolu slēgšana, jo bērniem nebija kur palikt. Rezultātā — daudzi vecāki arī negāja darbā. Streiku pamatā, vismaz oficiāli, darbinieku un strādnieku neapmierinātība ar valdības algu politiku; neviens negrib samierināties ar noteikto 5 proc. algu pielikumu, bet prasa 10, 15 vai par 25 proc. Un, liekas, ka valdībai būs atkal jāpiekāpjas, kas nenovēršami ievadīs atkal jaunu streika vilni no to strādnieku puses, kam šoreiz algas nepieliks. Kā burvju lokam, tā šīm prasībām un streikiem nav gala.

Streiku sekas smagi izjūt arī tie strādnieki, kas nestreiko un vēlas strādāt, jo vairākas lielās rūpnīcas un darbnīcas spiestas strādnieku skaitu samazināt izejvielu vai darba pasūtinājumu trūkuma dēļ. Tā piem. skārda izstrādājumu rūpnīcu streika dēļ vairākas pārtikas produktu ražotājas firmas pārtrauca darbu, jo nebija skārda trauku, kur iepildīt ražojumus — ievārījumu, gaļas un zivju konservus, saknes, augļus u. c. Arī alus darītavām apturēka skārdeņu. Citās rūpnīcās transporta strādnieku streika dēļ sakrājušies tik daudz ražojumu, ka vairs nav vietas to uzglabāšanai, un ražošanu uz laiku pārtrauca. Tā viena streika akcija izraisīja neiedomājami garu seku rindu. Tomēr draugu un radu nomierināšanai citās zemēs, jāsaka, ka bads vēl te tālu, dzīvot varam un pat ietaupām naudiņu, jo streiku un sniega dēļ netiekam pie lielas tērēšanās.

Pretēji toreizējam konservātīvo premjēram Hīsam, kas streika viļņa iespaidā izsludināja jaunas vēlēšanas un — zaudēja, leiboristu premjērs Kalagans vēl aizviem apgalvo, ka nekādas krizes valstī nav un vēlēšanas nebūs. Vismaz tagad nē, jo šīs valdības pilnvaras vēl sniedzas līdz rudenim. Tomēr nemiers ar valdības politiku pieaug, un leiboristu partijas popularitāte krit. Ja vēl pirms mēnešiem diviem leiboristu piekritēju skaits bija par 3 proc. vairāk nekā konservātīvajiem, tad tagad stāvoklis ir gluži citāds: par konservātīviem domā balsot vismaz 7 proc. vairāk nekā par leiboristiem. Velti leiboristu ministri brīdina strādniekus, ka streiki un darba traucējumi „bruģējot ceļu" konservātīvo valdībai; streika vilnis ir aizsitis visas dzirdīgās ausis.

Laimīgā kārtā pasts vēl nestreiko, un cerams, ka šīs bēdu vēstules sasniegs Toronto, ja vien Kanadas pasts nebūs uzsācis savu kārtējo streiku!

Londoniete

— Anglijā streiko tuvu pie 1,5 milj. darbinieku: atkritumu savācēji, piegādes mešīnu vadītāji, slimnīcu kalpotāji, dzelzceļa kalpotāji un kaprači. Nupat streikotājiem gatavojas pievienoties arī Londonas pazemja vilcienu darbinieki, lai paralizētu galvaspilsētas satiksmi. Piegādes mašīnu vadītāju streiks jau radījis pārtikas trūkumu, skolas slēgtas un daudz cilvēku atlaisti no darba. Streikotāji pieprasa līdz 40 proc. algas pielikumu, bet valdība piedāvā 5 proc.

LATVIEŠU NAMS
IZIRE
TELPAS
491 College St., Toronto
Tel. 922-2931

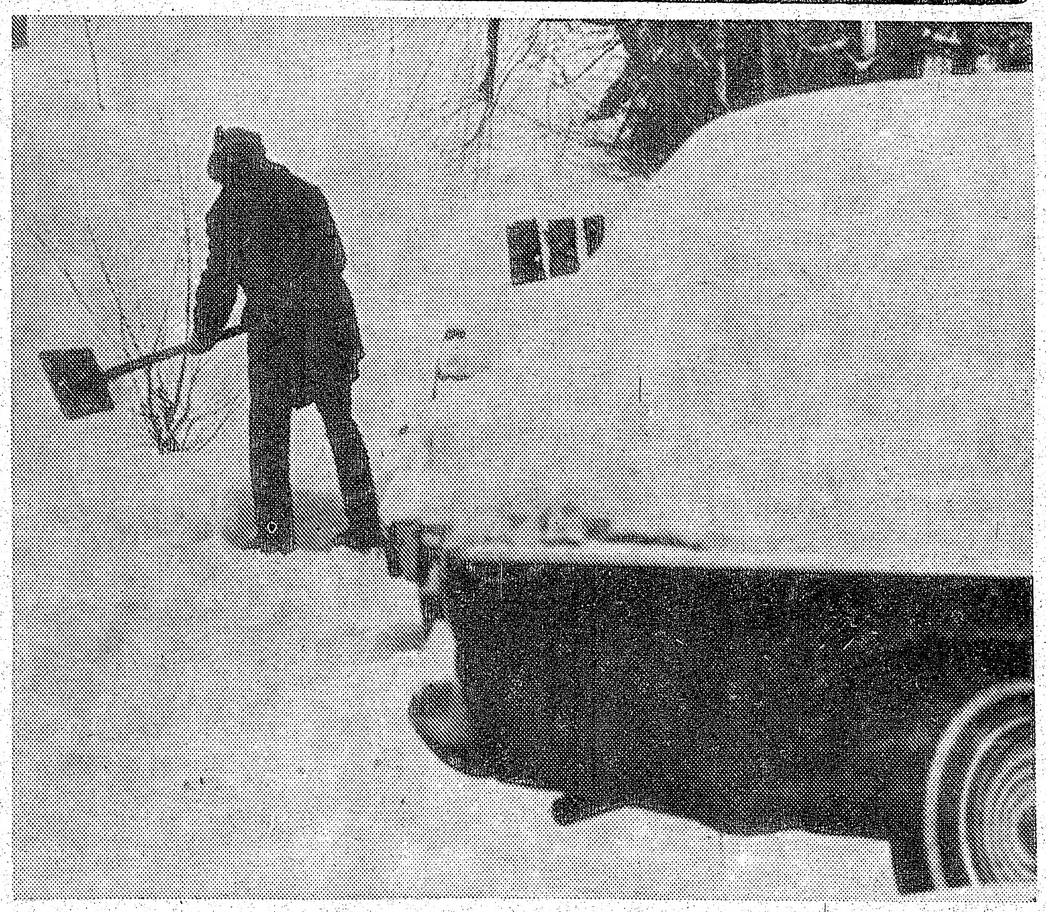

Parastā aina pēc februāra sniegputeņiem . . . Foto: Aleksandrs Kalniņš

Latvietis misionāra darbā Kanadā

Mācītājs Jānis (Džons Carlos) Ķeidāns pērngad apkalpojis Madureiras baptistu draudzi Riodežaneiro, Brazilijā. Viņš rudenī atstājis šo braziliešu draudzi ar 800 locekļiem, lai pārnāktu uz Toronto un nodibinātu šeit portugaļu baptistu draudzi. Pirmais dievkalpojums noticis pagājušā gada 10. septembrī Oliveta baznīcā, Margaretas ielā. Caurmērā portugaļu baptistu dievkalpojumā svētdienās piedalās ap 20 dievlūdzēju.

Māc. J. Ķeidāns ieradies Kanadā kā Brazilijas baptistu apvienības misionārs, lai nodibinātu kontaktus ar lielo portugaļu sabiedrību Toronto. Oliveta baznīca atrodas portugaļu apdzīvotā rajona centrā. Ķeidāns vērtē, ka tuvākā apkārtnē dzīvo ap 2000 portugaļu ģimeņu. Oliveta baznīca būvēta 1901. gadā. Šinī pilsētas rajonā, kur agrākajos gados pārsvarā bija angļi, tagad iedzīvotāju sastavs krasi mainījies, apmetoties portugaļiem, pēdējiem daloties baznīcas lietošanā ar angļu daudzi.

Brazilijas baptistu apvienība izvēlējusies misijas darbam Kanadā 38 gadus veco Džonu Ķeidānu, mācītāju un profesoru baptistu seminārā Riodežaneiro. Viņš ieguvis PhD gradu Baptistu teoloģiskā seminārā Kentakijā, ASV, kas ir viens no lielākiem semināriem pasaulē. Džons Ķeidāns ir latviešu izcelsmes: viņa māte bijusi liepājniece un tēvs rīdzinieks, bet pats dzimis Brazilijā, Ižujas misijā. „Manās dzīslās rit latviešu asinis, bet sirds man ir portugaļu", izsakās Dž. Ķeidāns. Viņš ir precējies, abi ar sievu Galuciju runā angļu un portugaļu valodu. Latviešu valodu vecāki viņam nav iemācījuši, kaut gan prot dažus vārdus latviski. Galucija Ķeidāne ieguvusi mastera gradu mūzikā un strādājusi par mācībspēku Riodežaneiro baptistu seminārā. Ģimenē aug divas meitas — Ņina un Stella.

Brazilijas baptistu apvienība atbalsta misionārus 60 portugaliski runājošos apgabalos visā pasaulē. Brazilijas baptistu draudzes ar 450.000 locekļiem ierindojas 4. vietā pasaulē aiz ASV, Indijas un Pad. savienības.

Toronto dzīvo ap 125.000 portugaļu un tikpat daudz izkaisīti pa visu Ontario provinci. Ķeidāns norāda, ka vairums portugaļu ir katoļi, kuru draudzes Toronto apkalpo 17 priesteri. Kopš viņš ieradies Toronto, par baptistu draudzi interesējušies simtiem cilvēku, kas iecelojuši no Angolas, Brazilijas, Portugales un Azora salām. Ķeidāns kristījis jau 9 jaunus draudzes locekļus, ko uzskata par labu panākumu. Viņš saciļa: „Kad pirmais baptistu misionārs pagājušā gadu simtenī ieradās Brazilijā, viņš nekad nevarēja sapņot, ka baptistu skaits Brazilijā sasniegs gandrīz pus miljonu locekļu."

Kad 1980. gadā Toronto notiks pasaules baptistu kongress, Ķeidāns cer, ka šeit jau būs nodibinājusies liela baptistu draudze. Starptautiskajā baptistu kongresā Toronto piedalīsies vairāk nekā 200 Brazilijas baptistu. Ķeidāns cer viņus piesaistīt sakaru nodibināšanā ar Toronto dzīvojošiem portugaļiem, bet šogad plāno evaņģelizācijas kampaņu kopā ar Brazilijas Billiju Grēmu — Nilsonu Fanīni, kas ir lielākās Brazilijas baptistu draudzes mācītājs. Ķeidāns šai gadā iecerējis sarīkot vairākus koncertus un izrādīt filmas par Billiju Grēmu portugaļu valodā. Ķeidāns jau nodibinājis sakarus ar portugaļu baptistiem Toronto tuvumā: Misisāgā, Hamiltonā, Kembridžā, Londonā un Vindzorā.

Mācītājs Džons Ķeidāns bija ieradies arī Toronto latviešu baptistu draudzes mācītāja Andreja Arāja amatā ievešanas svinībās 28. janvārī Walmer Road baptistu dievnamā un piedalījās sadraudzības sasanāksmē —ls—

Māc. Jānis Ķeidāns

Literātūra ar „šlipsi"

OKUPĒTĀS LATVIJAS LITERĀTŪRAI VELTĪTS SARĪKOJUMS

Pēc iepriekšējo gadu paražas, arī šogad Kultūras dienu ietvaros Toronto noorganizēta virkne sarīkojumu, ko koordinējusi LNAK kultūras nozares vadītāja Inta Purva. Viens no vislabāk apmeklētajiem sarīkojumiem bija Viktora Kalniņa un viņa dzīvesbiedres Helēnes Celmiņas referāti 3. un 4. februārī. Latviešu namā viņi runāja par tematu: „Latviešu rakstnieks un literātūra šodienas Latvijā", ar Helēnes Celmiņas fragmentu lasījumiem no nule sarakstītās grāmatas — Sievietes PSRS cietumos.

Grāmata aptver ap 400 mašīnraksta loksnes un pārskatāmā veidā tēlo autores piedzīvojumus un vērojumus kā daudzajās čekas pratināšanās, tā arī cietumos un soda nometnēs. Ja agrāk čekas darbā iesaistīti izmeklēti sadisti, tad tagad labi izglītoti juristi un psihologi, kas veic to pašu darbu, bet tikai ar citām, daudz „humānākām" metodēm. Ar to aizdomās kritušo stāvoklis ir daudz sarežģītāks un grūtāks. Autore paredzējusi grāmatu vispirms izdot angļu, pēc tam arī latviešu valodā.

Viktors Kalniņš savā referātā uzsvēra, ka sevišķi pirmie pēckara gadi latviešu rakstniekiem bijuši visgrūtākie, jo katra brīva doma nežēlīgi apspiesta, un izsūtīšanas draudi bijuši ikdienas parādība. Vēlāk gan pieņemts sevišķs lēmums par literātūras sekmēšanu, kas stāvokli uzlabojis, samierinoties ar dažu „grēkažu" meklēšanu. Kā viens no pirmajiem par šī lēmuma upuri jau 1946. gadā kritis Ērihs Ādamsons. Šajā laikā uzplaucis arī tā saucamais „urrā patriotisms" ar partijas un „varenās dzimtenes" slavināšanu, ko pauda Vilis Lācis, Jānis Sudrabkalns u.c. Mirdza Ķempe, dzīvodama Pad. savienībā, rakstījusi propagandas dzeju, bet atgriezusies okupētajā Latvijā tautas dzejnieces godu un priekšrocības tomēr ieguvusi samērā vēlu.

Ap piecdesmito gadu vidu sākuši parādīties jau daudzi jauni talantīgi dzejnieki, bet 1956. un 1957. gadā bijusi vērojama pat it kā aizraušanās, kad vairāki dzejoļu krājumi iznākuši 30.000 eksemplāros. Šajā laikā pazīstami kļuvuši Ojārs Vācietis, Imants Ziedonis, Māris Čaklais u.c. Krievu un vispār padomju literātūras ietekme bijusi visai izjūtama, jo saskare ar citzemju literātūru bijusi gandrīz neiespējama, ņemot vērā, ka arī literātūra Pad. savienībā ir centrālizēta.

Dažus gadus vēlāk sākusies it kā dzejas renesanse, ko ievadījuši ukraiņi, paužot arī nacionālas idejas. Tā jauno dzejnieku paudze ar labu izglītību un izkoptu talantu kļuvusi impulsīva, jo dzejā bijis iespējams pielāgot it kā brīvāku izteiksmes veidu, turpretī prozas darbos tas bijis daudz grūtāk, jo jātēlo sociālais reālisms, straujais „dzīves uzplaukums" un partijas „gudrālā nemaldība". Tomēr arī prozā radies zināms pagrieziens, ko ievadīja Visvaldis Lāms ar stāstu Dūmi, kurā notēlota Rīgas strādnieku dzīve, un vēlāk arī ar romānu — Jokdaris un lelle.

Latviešu dzejnieki un rakstnieki galvenokārt rakstot tikai latviešu valodā, izņemot nedaudzus Krievijā dzimušos, kā Valdemāru Bālu, kas raksta krievu valodā. Daži dzejoļu krājumi arī tulkoti krieviski, bet šajā ziņā varētu vēlēties daudz plašākus uzlabojumus un kvalitāti, ko izraisa valodas grūtības.

Ja sākumā tā saucamās „šlipses", t.i. nepieciešamie mesli režīmam un partijai, bija absolūti nepieciešami, tad stāvoklis pakāpeniski uzlabojies. Tā, kaut arī ierobežotā veidā, ir publicējies arī Jānis Medenis pēc atgriešanās no izsūtījuma.

Referents plašākā stāstījumā pakavējās pie Vizmas Belševicas un vairākiem citiem dzejniekiem, kas izmantojuši savu talantu iespējami brīvas domas izteikšanai, nebaidoties no konsekvencēm.

Ir arī rinda tā saucamo „galma dzejnieku", kas latviešu literātūrai nespēj un negrib nekā dot, bet visbīstamākie ir „uniformētie literāti", kas arī ir labi izglītoti un talantīgi, tomēr kā režīma funkcionāri kalpo vienīgi saviem speciālajiem uzdevumiem. Ir svarīgi atšķirt kultūras darbiniekus no „kultūras sakarniekiem", kas ne vienmēr ir tik viegli.

Okupētajā Latvijā ļoti iecienītas arī teātŗa izrādes, uz kurām bieži vien organizē speciālus braucienus no kolchoziem un rūpnīcām.

Referātam sekoja arī dažādi jautājumi, ko referents atbildēja plaši un vispusīgi.

R. Norītis

Toronto korporāciju kopas 30 gadu dibināšanas atceres konventā par kopas darbību pirmajā gadā stāsta architekts Augusts Iltners (Selonija). Pie galda jaunais TKK prezidijs, no kreisās: viceseniors Jānis Mežaks (Bevēronija), seniors Alberts Linē (Tervetia) un sekretārs Vilnis Pētersons (Fr. Academica). Foto: J. Liģers

Maskava neatļaus

Padomju savienības sporta ministrs Sergejs Pavlovs paziņojis, ka neizsniegs atļaujas Brīvās Eiropas un Brīvības radiofoniem pārraidīt no Pad. savienības 1980. gada olimpisko spēļu norises.

„PSRS olimpiskā komiteja ir katēgoriski pret šo raidītāju klātieni nākošajā pasaules olimpiadā," paziņojis Pavlovs Rietumvācijas Diseldorfas sporta ziņu SID aģentūrai.

Pavlovs norādījis, ka šajās abās Minchenē izvietotajās raidāmstacijās amerikāņu izlūkošanas dienests CIA nodarbinot padomijai naidīgus Austrumeiropas un krievu emigrantus, kas noraidot „melīgu un naidīgu propagandu" pret Pad. savienību un tās Austrumeiropas sabiedrotiem.

Radio Liberty, kas raida Krievijai un Radio Free Europe, kura programma domāta maskaviešu okupētajām zemēm, klausas ap 18 miljonu apspiesto ļaužu visplus dzelzs aizkara. (vgs)

Gaŗezers aicina māksliniekus

Līdz ar Gaŗezera darbības uzsākšanu, vasaras vidusskolas, bērnu nometnes un pieaugušo atpūtas vietas noorganizēšanu, izveidojusies arī Gaŗezera kultūrālā dzīve. Sākuma gados šo darbu pārzināja R. Zuika un E. Grīnvalds, bet nu jau 11 gadus tas atrodas V. Miķelsona ziņā. Kultūrālās darbības izpausmē rīkoti dažāda rakstura sarīkojumi, koncerti un izstādes. Sarīkojumu nozarei pakļauti arī svētdienas dievkalpojumi brīvdabas baznīcā.

Sarīkojumu skaits vairojies. Pagājušā vasarā 24 dažāda rakstura sarīkojumus apmeklējuši 6330 klausītāji, 264 caurmērā katrā sarīkojumā. Mazākais skaits bijis priekšlasījumos, bet lielākais — uzvedumos un koncertos. Visi pagājušās vasaras sarīkojumi Gaŗezeram devuši 7.978 dol. bruto ieņēmumu. Vidusskolēniem un nometnes bērniem visos sarīkojumos ir brīva ieeja. Pēc savu izstāžu sarīkošanas gleznotāji V. Aistars, J. Annus, A. Treibergs, J. Ozoliņš un tēlnieks M. Geistauts Gaŗezera telpu daiļošanai pērnvasar atstājuši kādu no saviem darbiem. Geistauta skulptūra — Jēzus galva — novietota brīvdabas baznīcā. Arī E. Klauda nodevusi gleznu. Sarīkojumus, kas sākumā izraisīja zināmu risku, ar ziedojumiem atbalstījuši Mirdza Lejiņa un Dr. Aivars Zeps.

Pagājušā vasarā notikuši 12 dievkalpojumi, kuŗus katru svētdienu vadīja savs mācītājs — viesis. Tos ar priekšnesumiem kuplinājuši mākslinieki, vidusskolas un nometnes kori. Ērģelnieki — V. Melķis un J. Kalnietis. Katrā dievkalpojumā caurmērā ieradušies 367 baznīcēni, kas kollektēs nodevuši 1790 dol. Dievkalpojumos piedalījās visi nometnes bērni un vidusskolēni.

Pagājušā vasarā Gaŗezeram bijuši ap 500 pastāvīgo iemītnieku, vairojies arī sarīkojumu apmeklētāju skaits, lielā Kronvalda zāle arvien bijusi pilna. Līdz šim mākslinieki lielāko tiesu aicināti uz Gaŗezeru individuāli. Šogad sarīkojumu nozare griežas pie visiem māksliniekiem un grupām, kas vēlētos koncertēt vai sarīkot izstādes no 23. jūnija līdz 11. augustam, pieteikties līdz 25. februārim, rakstot: Latvian Center Garezers, Sarīkojumu nozare, 57732 Lone Tree Rd., Three Rivers, Mich. 49093. Jāpieteicas arī tiem, kas kādreiz šādu vēlēšanos jau izteikuši mutvārdos, bet noteiktu atbildi nesaņēma. Pieteikumā vēlams minēt arī māksliniekam izdevīgākos datumus, tāpat speciālus vēlējumus vai noteikumus. Pēc 25. februāŗa visi saņems atbildi par sarīkojuma vai izstādes rīkošanu.

V. Boķis

Negausīgās arodbiedrības

Britanija patlaban atrodas daudz nopietnākā krizē nekā 1974. gadā, kad Hīta vadītā konservātīvo partijas valdība sadūrās ar pārspīlētām algu prasībām, izsludināja parlamenta vēlēšanas un tajās pazaudēja. Kopš tā laika arodbiedrību vara un naudas kāre ir lielā mērā pieaugusi un zudusi jebkāda ētiska aizture pret streikošanu, kas var apdraudēt citu iedzīvotāju veselību un dzīvību. Tagad nekautrējas streikot arī ugunsdzēsēji, slimnīcu darbinieki un ūdens iestāžu apkalpes. Pagājušajā nedēļā Lankašīrā no krāniem nāca brūns ūdens, kas nebija lietojams ne dzeršanai, ne mazgāšanai.

Benzīna vedēju streiks vēl īsti nebija beidzies, kad sākās smago auto transportu streiks, kurā piedalījās 30 000 no 180.000 šai nozarē nodarbinātajiem smago automašīnu vadītājiem. Izsūtot patruļas arī uz tām darba vietām, kas streikā neiedalījās, tika paralizēts preču transports, un nedēļas beigās darba vietām bija jāpārtrauc darbs, jo sāka trūkt izejvielu. No veikalu plauktiem pazuda sāls, cukuru pārdeva katram tikai pa vienai pakai, un radās arī citu patēriņa preču trūkums. Laikraksti kļuva plāni, jo trūka papīra. Tai pašā laikā streikot sāka lokomotīvju vadītāji, atraujoties no darba divi dienas nedēļā, ar ko bija paralizēta visas nedēļas dzelzceļu satiksme. Viņiem algu līgums izbeidzas tikai aprīlī, bet viņi streikoja tāpēc, ka nevarēja vienoties ar otru dzelzceļnieku arodbiedrību par algu līmeņu saskaņošanu.

Britanija ir kļuvusi par arodbiedrību gūstekni. Neviens vairs nedomā samierināties ar valdības ieteiktajiem 5 proc. algu paaugstinājumiem. Tagad darba devēji ir laimīgi, ja var vienoties par 15 proc. paaugstinājumiem, tātad trīskārt lielākiem nekā drīkstētu atļauties, ja negrib, lai inflācija atkal pārsniedz 10 procentus. Valdība gan cer, ka tai izdosies pierunāt arodbiedrības uz mērenību, taču strādnieku partijas vīrs Pols Džonsons brīdina, ka nezvērs — arodbiedrības, kuŗas šī valdība palīdzējusi padarīt tik negausīgas un plēsīgas, beigās arī šo valdību aprīs. L. A.

Pieteicami darbi Z. Lazdas balvai

Zinaīdas Lazdas piemiņas fonds šogad piešķirs fonda balvu par 1976., 1977. un 1978. g. publicētu vai publicēšanai sagatavotu dzejoļu krājumu, arī par garāku liroepiska rakstura darbu. Tajā jāizpaužas jauniem meklējumiem un sniegumiem latviešu dzejas attīstībā. Autori, apgādi un citi interesenti aicināti balvai izvērtējamos darbus piesūtīt 2 eksemplāros līdz š. g. 1. jūlijam Zinaīdas Lazdas piemiņas fonda valdei, c/o G. Augusts, 322 Silvia Drive, Los Altos, CA 94022, USA. Piesūtīto darbus izvērtēs vērtēšanas komisija. Balvas ieguvēju valde paziņos novembrī. Balva šoreiz noteikta 700 dolaru apmērā. Līdz šim Zinaīdas Lazdas fonda balvu saņēmuši: Olafs Stumbrs — Etīdes, Andrejs Eglītis — Lāsts, Aina Kraujiete — Es esmu vasara, Baiba Bičole — Atrita, Astrīde Ivaska — Ziemas tiesa, Baiba Kaugure — Aizcirstas durvis, Aina Zemdega — Cirsma un Velta Toma — Pēc uguns.

Biruta Senkēviča

SVEŠOS CEĻOS

Es atstāju vēl nepazīto,
No kaŗa briesmām projām gāju,
Ko saucu par dzimteni savu,
Par sapni un mīļoto māju.

Somā svešzemes augļi,
Kājas svešzemes smiltis grauž,
Un graužot uz svešās zemes
Dzimtās pļavas zelmeni auž.

Un liesmas, ko uzrauj
šis krams:
Smiltis no tuksneša vēja, —
Sāk plīvot kā tumšzaļi asni
No rudziem, ko tēvs reiz sēja.
Uz dzimtenes skaistumu tālo
Paliek viens plūstošs tilts.
Tas, kas zem dilušām zolēm, —
Izbirst kā tuksneša smilts.

Alberts Eglītis

ILZES STĀSTS

Un, kamēr maigais, baltais ceļš
Ir zemes griešanās āp sauli: ....
Rasā dunējusi nakts,
Zāle klusējusi,
Ziedējušas puķes —
Mēness melnā gravā
Ilze pasmelta
Zilās pēlēs . . .

Izbēgusi vēmējiem;
Gaisiem cauri izskrējusi:
Līgojusi mākoņi;
Upi trimdā meklējusi,
Kas būtu tāda kā Lielupe,
Kupras krastā dzīvoja Virza —
Dzimtās puses
Visu laimīgo dzejnieks.

Un, ūdeņos
Lieti kur spēlējas —
Vālodzes sapņo silā;
Tur nogāzēs
Avoti mīlīgi skan,
Rūgti smaržo purvi;
Apburdami visu mūžu —
Zaļi meži šalc.

Velta Černavska

KAS KOKLI STĪGO?

Kokle skan . . .
Es klausos, klausos
No kurienes šīs skaņas,
Kas koklētājs?

Vai sentēvu tikumu krājis tas,
Kas apsēdies zem ozola
Zaļajām lapām
Un kokli stīgo? . . .

Kokle skan, —
Dzirdu skanam
Melodijas tuvas
Un tālas.

Arī bēgļa bērns
Trinkšķina stīgas,
Un izdzied savas neapzinātās
dvēsles sāpes;
Sāpes pēc mājām,
pēc dzimtenes.

Sirds klusi raud. —
Mana bezbēdīgā sirds raud:
Zemes bērnam nesaprast
Mūžības jausmas.
Es neziņā mulstu;
Par daudz tirgus kņadas
visapkārt,
Tik atskan balss:
„Kam ausis, tas dzird."

(86. turpinājums)

Kaut arī teiktais attiecās uz demokratijas laiku, tas nav tonis un stils, kāds pielaižams augsta radiofona vadītāja (Virzas pirmais amats Ulmaņa laikā) dzīvoklī, kaut arī tos vārdus viņam mutē liktu vecākais gadu desmitu draugs Viktors Eglītis! Tas nav arī remdenais tonis, kādu tagad mīl trimdas sabiedrība, tādēļ Eglīša darbs bija jāizņem no brīvas apgrozības. Eksemplārs, kas man rokās, pirkts vācu laikā, kad visas „labās" grāmatas bija jau izpārdotas vai lielinieku un vāciešu konfiscētas.

Citādi literārā vērtība šim triloģijas pēdējam sējumam nav sevišķi liela. Daudz telpas veltīts dievturības propagandai. Autoritārā iekārta dievturību neatzina.

Eglīti pašu nepatikšanas un vajāšana neko neskāra. Viņš bija paradis cīnīties, ja vajadzīgs, viens pats. Bet ienaidnieki, kuŗu tam bija prāvs pulks, saprotams, atkal centās izlietot šo dzejnieka neveiksmi administrātīvajā laukā „čukstu propagandai".

„Jums pārmet, ka jūsu dzejā esot par daudz prātošanas", sacīju Eglītim, kad tas atnāca uz Mūsu Mājas Viesa redakciju. Arī šis žurnāls varēja noderēt, kad bija maz kur „drukāties".

„Jūs gribat vairāk lirikas? Labi! Man nav nekādu grūtību!" Un otrā dienā Eglītis atnesa mierīgus dabas tēlojumu dzejolīšus: „Ai vējiņ . . . Tos tad arī iespiedu.

Tomēr no Domājošās Rīgas projekta Eglītis neatteicās. To viņš kaut pa daļai vēlāk īstenoja, sasaukdams uz pārrunām „ideju cilvēkus", kas jau pieminēti dumpīgajā grāmatā. Tie bija (pēc Virzas nāves): Tone, Ubāns, Zaļkalns, mūziķis Jūlijs Sproģis, publicists Voldemārs Reiznieks, ko Eglītis uzskatīja par latviskās filozofijas nodibinātāju, arī Dambergs, kad gadījās Rīgā, no jaunākajiem paša dēls Anšlavs un šo rindu autors. Gleznotājs Suta bija aizklīdis uz Krieviju.

Kā romānists cilvēkus raksturot Eglītis prot, to redzam vai katrā lappusē. Asais skats un dažreiz tieksme uz kariķēšanu sakaitināja tos, kas iedomājās sevi šajos tēlos pazīstam.

CĪŅASGARA ASINSLIECINIEKS

Ja esam veltījuši nodaļas politiķiem, mākslinieķiem, rakstniekiem, citiem, tad pēc tādas prasās arī romānists un redaktors Aleksandrs Grīns, viens no brīvās Latvijas oriģinālākajiem, patstāvīgākajiem autoriem. Viņa dzīves ceļš ir tieši un līdzeni nosprausts, savu uzticību Latvijai tas apliecinājis ar mocekļa nāvi, tādēļ būtu pavisam nepareizi viņu piemirst. Grīnam nebija šaubu, ko ir vēlējies un vēlas negantais iebrucējs un tautas verdzinātājs Latvijā. Neaizmirsīsim to arī tagad dažādu gan labi domātu, gan dvēseles īgnuma trūkuma dēļ pielaistu kontaktu aspektā.

Kopā ar vecāko brāli Jāni, arī rakstnieku, Aleksandrs Jēkabs dzimis Augšzemē, Biržu Ziedos, tuvu lietuvju un poļu mežu masīviem. Liekas, ka te vienmēr drūmi skanējušas taures no tautas agrāko gadsimtu liktenīgajām cīņām, kad tā tvērusi šķēpu, lai aizsargātu sevi un pastāvētu lieltautu starpā.

1895. gadā dzimušais rakstnieks tikko bija beidzis reālskolu, kad sākās Pirmais pasaules kaŗš. Pēc Maskavas kaŗaskolas viņš iepazinās ar Aleksandru Plensneru, vēlāko armijas laikraksta redaktoru, un 1919. gada beigās strādā kaŗa cenzūrā un Latvijas Kareivī, kur paliek kādus gadus arī miera laikā. Viņa raksturs ir taisns, drošs, ar skeptisku noslieci, mīl asprātīgus anekdotus. Izpratis, kas nepieciešams jaunekļiem — kaŗavīriem, Grīns saraksta un iespiež armijas oficiozā pa pusei nerātnu feļetonu turpinājumos: „Vadonis skuķkopībā". Par to avīzes augstākais tiešais priekšnieks, ja nemaldos, ģenerālis Peniķis, soda viņu ar vairākām dienām virssardzē. Drīz Ješka (tā viņu sauca draugi), diezgan izkaŗojies, demobilizējās kapteiņa pakāpē. Nu viņš nodevās tikai rakstniecībai, bet savus „niķus" nespēja aizmirst. Izdeva žurnāliņu Vecpuisis (pats vēl bija neprecējies), ap mēram skuķkopības garā, tādēļ sanāca konfliktā ar mierīgo brāli Jāni. Jau iepriekš kā Plensnera pavadonis kafejnīcā bija kļuvis darbīgs pret profesoru Jāni Tillbergu, un gandrīz nonācis līdz divkaujai.

Toreiz tikko bija beidzies karš, ļaužu nervi saspīlēti, bojāti, dusmas ātras. Plkv. ltn. Bruņenieks bija licis nošaut kaŗa gājienā Latgales pierobežā tirgotāju Teodoru Beķeri par to, ka tas liedzis virsniekiem aizvest klavieres. 1923. gadā viņš pats ielaida sev lodi galvā Virsnieku kluba ballē. Advokāts Frīdenbergs, vēlāk Austrālijā apvainots par spiegošanu krievu labā, nošāva kapteini Beldavu pēc asas vārdu maiņas uz ielas apgaismotā lokāla Cafē de Paris priekšā. Latvijas Kareivim, ko rediģēja Plensners, bija iznākusi ne pārāk svarīga polemika ar Svariem sakarā ar ekspresionistiskās glezniecības aizstāvēšanu. Sekoja incidents kādā kafejnīcā, kur vēlākais profesors Tillbergs pat izšāva griestos un tika par to tiesāts. Publicists Žanis Unāms jaunākajā laikā sīki izsekojis šim starpgadījumam pēc veciem laikrakstiem, bet viņš joprojām tic Aleksandra Grīna stāstam, ka notikusi viņa divkauja ar brāli Jāni. Patiesībā divkauja nemaz nenotika. Atstāstīšu šeit, kāda man informācija šai lietā.

Kā jau minēts, Aleksandrs Grīns izdeva Vecpuisi. Pirmajā vārdā viņš bija Jēkabs, tad lietoja otru vārdu Aleksandrs, tomēr Vecpuisi parakstīja ar J. Grīna vārdu. Brālis paskaidroja presē, ka viņam neesot nekāda sakara ar Vecpuisi. Jēkabs atbildēja, ka Jānim Grīnam tāpat neesot sakara arī ar stāstu Ģirta Aizupa ceļojums uz Gvinēju, kas ievietots Jāņa grāmatā Rūsa rietumos. Pēc pāris dienu neveiklas klusēšanas Jānis Grīns atsaucās uz šo piezīmi, paskaidrodams, ka brālis viņam gan palīdzējis šo vēsturisko stāstu sacerēt, bet viņš savukārt brālim kā iesācējam esot palīdzējis vairāk, rakstnieku vidū tas neesot nekas neparasts.

Izplatījās vēsts, ka Aleksandrs izaicinājis Jāni uz divkauju. Viņš esot atteicies, bet no nepatikšanām satraukts, iešāvis sev lodi mutē, palicis tomēr dzīvs. Asars teica, ka viņu varot apciemot Sarkanā Krusta slimnīcā, Ērgļu ielā.

Bija auksta ziemas diena. Sastapu Pāvilu Rozīti, Arvēdu Švābi un varbūt vēl kādu no draugiem. Pacients bija pelēkā slimnīcas rīta mētelī, acīm redzot jutās diezgan labi, runājās par šo un to. Zināju, ka izglābti pašnāvnieki parasti ir ļoti pateicīgi liktenim par dzīvību. Tā kā tik daudz bija dzirdēts par pašnāvības mēģinājumiem un Grīns atradās slimnīcā, neienāca prātā apšaubīt to, kas likās noticis, īpaši, kad Jānis pats rādīja, kur lode gājusi iekšā un kur ārā. Tikai vēlākajos gados saku domāt, ka nebija nekādu pēdu, pat ne plāksteŗa uz kakla vai galvas.

(Turpinājums seko)

TORONTO ZIŅAS

● Toronto internacionālajā Karavānā, kā jau agrāk ziņots, šogad atkal piedalīsies latvieši, kas sakarā ar dziesmu svētkiem Bostonā, pērngad nepiedalījās. Rīgas paviljons Latviešu namā būs iekārtots ar latvisko Jāņu motīvu, no 22. — 30. jūnijam. Paviljona rīcības komiteja 7. martā pl. 19.30 DV namā rīko vīna un siera vakaru ar pārrunām draudžu un organizāciju darbiniekiem, kas vēlētos izpalīdzēt ar darbiem Rīgas paviljonā. Rīcības komiteja aicina organizācijas pieteikt savus kandidātus Rīgas paviljona namatēva un „Miss Rīgas" amatam. Viņiem būs jāreprezentē latviešus Karavānas laikā un jāsagaida apmeklētāji, kā arī jāpiedalās dažādās Karavānas sanāksmēs, pieņemšanā un citu paviljonu apmeklējumos. Karavānas pasu, kas dod tiesības katru dienu apmeklēt visus paviljonus, izplatīšanu uzņēmusies I. Leimane. Iegādājoties pases no latviešu pārstāvjiem, daļa peļņas paliek latviešu rīcības komitejai. No sekretāra pienākumiem atteicies N. Mieriņš, komitejā no jauna uzņemta Sarma Māliņa.

● Traģiskajā nāvē autobusa katastrofā mirušajiem Vestonas vidusskolas skolēniem svētdien, 11. februārī, pl. 11 Vestonas Central United baznīcā, 1 King str., būs veltīts garīgās mūzikas pieminas koncerts, piedaloties solistam Jurim Cīrulam (bassbaritons), korim un kvartetam. Ieeja bez maksas. Tajā pašā dienā, pl. 15, turpat piemiņas dievkalpojums, piedaloties vietējiem baznīcu vadītājiem, Toronto pilsētas pārstāvjiem un organizācijām. Dziedonis Juris Cīruls un koris viesosies ar koncertu Pūpolu svētdienā, 8. aprīlī, pl. 19.30 Sv. Kristofera anglikāņu baznīcā, 171 Delhī Ave., baznīcas 25 gadu darbības atceres sarīkojumā. Ieeja bez maksas.

● Latviešu biedrība Toronto saņēmusi no J. Liģera biedrības 30 gadu jubilejas uzņēmumu paraugus. Tie apskatāmi 11. februārī, pl. 13.30, Latviešu namā, biedrības telpās, stundu pirms Dr. B Kokina referāta. Pasūtinājumi izdarāmi pa tālruni — 481-6339.

● Ticības celsmes stundā, 30. janvārī, Sv. Andreja baznīcā piedalījās ap 100 dalībnieku To vadīja māc. A. Arājs par tematu: Ieeja caur šaurajiem vārtiem. Sekoja pārrunas un garīgu dziesmu dziedāšana Maijas Barušas klavierpavadījumā. Sv. Andreja draudzes dāmu komiteja bija rūpējusies par kafiju. Ticības celsmes stundas notiek ik otrdienas vakaru pl. 19.15 Sv. Andreja baznīcā.

● Toronto Teātris 3. februārī viesojās Klīvlandē, Apvienotās draudzes namā, izrādot Lenoarda Geršes komēdiju Taurenītis lido Dzintara Pūpēža režijā. Izrāde bija pulcinājusi 350 skatītāju. Tā bija teātra šīs lugas septītā izrāde. Teātris jau viesojies Priedainē, Vilimantikā, Čikagā un Grand Rapidos, sniedzot arī divas izrādes Toronto. Vēl paredzēta viena izrāde mazā Hamiltonā, par labu Hamiltonas latviešu skautiem.

● TLB sestdienas skolas pulkveža Oskara Kalpaka un pārējo brīvības cīnītāju piemiņas akts pārcelts uz 10. martu pl. 9 skolā. Ģimenes dienas sarīkojums 6. maijā pl. 15, Lietuviešu namā; izlaiduma akts 2. jūnijā pl. 11 Latviešu namā.

● DV Toronto nodaļas tautas deju kopa Daugaviņa gatavojas savam gadskārtējam Baltiešu vakaram 24. februārī pl. 19.30, Seneka kolledžā, Minklera auditorijā. Iesākti jau kopmēģinājumi ar lietuviešu Atžalynas dejotājiem, iestudējot jaunchoreografētas dejas, kur piedalīsies 50 Daugaviņas un 30 lietuviešu dejotāji, programmā arī igauņu Kalev-Estienne vingrotājas un viesi — ungāru tautas deju ansamblis Kodaly un japāņu tautas deju grupa Harujagi. Ieejas zīmes iegādājamas pie tautas deju grupu locekļiem un sarīkojuma dienā pie kases.

● Māc. Ā. Čops salaulājis Alīdi Veisu un Eduardu Austriņu.

● Toronto latviešu mednieku un makšķernieku kluba biedru gada sapulce 18. februārī pl. 10 Latviešu namā.

● Mākslinieku vienības Latvis gadskārtējai izstādei no 16. līdz 18. februārim žūrijas komisija pieņēmusi 23 mākslinieku 61 darbu, no tiem 51 gleznu un 10 skulptūras. 21 biedrs un 2 nebiedri bija iesūtījuši pavisam 69 darbus. Izstādi Sv. Jāņa baznīcas telpās 16. februārī pl. 19.30 atklās LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs un tā būs atvērta 17. februārī no pl. 13 — 21 un 18. februārī no pl. 13 — 20. Mākslinieku vienībā Latvis uzņemti 6 jauni biedri, ar ko biedru skaits tagad sasniedz 46, no kuriem 35 dzīvo Toronto.

● DV organizācijas dalībnieks Eduards Austriņš 3. februārī DV namā atzīmēja 75 gadu dzīves jubileju, kurā bija pulcināti 60 viesi. Sarīkojumu ar lūgšanas vārdiem ievadīja Rūdlifs Roze, bet vakara norisi vadīja Alberts Šterns. Arī jubilāra dzīvesbiedre Alīda, atr. Veisa, ar kuru viņš nesen devies laulībā, darbojas DV organizācijā, bet sakarā ar pēkšņu negadījumu, nevarēja jubilejā būt. Viņu mājās apmeklēja vanadžu pārstāves un pasniedza rozes. Jubilāru vanadžu vārdā ar ziediem un veltī sveicināja Monika Jonāne, no Hamavas nometnes laika Vācijā jubilāru ar dzejoli atcerējās Biruta Senkēviča un Alma Ozoliņa. No DV Toronto nodaļas sveica N. Brasliņš. Veterinārārsts A. Vanags atcerējās gavilnieku no dzimtā Rubes pagasta. No medniekiem un makšķerniekiem sveicienus nodeva J. Atmats, bet no Toronto pensionāru apvienības, kur E. Austriņš ir koŗa priekšnieks, apsveica A. Retligs. Jubilejas sarīkojumā bija klāt arī agrākais jubilāra Latvijas laika kaimiņš plkv. A. Liepiņš. Par deju mūziku gādāja Imants Ķipis, bet galdu bija klājušas Toronto nod. vanadzes. Vairākas dziesmas nodziedāja soliste Marta Ādama Rutas Āzes klavierpavadījumā.

● TLB inženieru un tehniķu kopas nākošā sanāksme ceturtdien, 22. februārī, pl. 19.30 TLB telpās Latviešu namā. Inž. Ernests Groskopfs referēs par vēja enerģijas izmantošanu. Referātu papildinās ar filmas izrādi.

Viktors Kalniņš un Helēne Celmiņa (attēlā pa labi) referāta pārtraukuma laikā Latviešu namā Toronto dalās pārrunās par okupētās Latvijas un trimdas latviešu problēmām ar dzejnieci Ingrīdu Vīksnu (pa kreisi) un LNAK kultūras nozares vadītāju Intu Purvu.

Foto: J. Liģers

Latvieši nepārkrievojas, bet zaudē skaitliski

„POLITISKA RŪPNIECĪBA" LATVIJĀ

Sv. Jāņa draudzes telpās Toronto sestdien, 3. februārī, LNAK Kultūras nozares izkārtojumā notika Viktora Kalniņa un Helēnes Celmiņas vakars par apstākļiem okupētajā Latvijā, piedaloties ap 200 klausītājiem. Vakaru atklāja Kultūras nozares vadītāja Inta Purva. V. Kalniņš ir labs runātājs un var brīvā stilā sniegt visai saistošu priekšnesumu, ko pastiprina paša pieredze, ieskaitot 10 gadus koncentrācijas nometnē Sibirijā. Īsumā tika skarti šādi jautājumi:

Lielākās briesmas ir Padomju cilvēku ieplūšana, vairumā krievu, bet ir arī urkaiņi, baltkrievi u. c. slavi, kas runā un uzvedas kā krievi. Jaunā rūpniecība radīta, lai tiem būtu darbs. Varētu teikt, ka tā ir „politiska rūpniecība", jo saimnieciski tā nav dabiska. Izejvielas ieved no Pad. savienības, dažkārt no 50 un vairāk citām Pad. savienības fabrikām, un ražojumus atkal izved atpakaļ. Sarkandaugavas veļas mašīnu rūpnīca Latvijas vajadzībām strādā tikai 2 stundas mēnesī.

Visumā no ražotā ienākuma tikai 48 proc. paliek Latvijā. Pat biedrs Voss nav to izpratis, kādā apmeklējumā dīzeļmotoru rūpnīcā viņš ierosināja ražot arī Latvijas lauksaimniecībai. Uz to fabrikas direktors paskaidrojis, ka plāns to neatļaujot. Rīgā ir jau pāri par miljonu iedzīvotāju, ko oficiāli neziņo, no tiem latvieši ap 30 proc. Daugavpilī latvieši ir tikai 9 proc. Tā saucamā „darba tradicija" ir šāda: apm. pirmās 5 dienas mēnesī paiet, iedzenot pag. mēneša nokavēto plānu. Ap mēneša vidu darbs rit normāli. Ap 25-to datumu ir skaidrs, ka plānu atkal nepaveiks. Inženieri un administrācija ieslēdzas darbā fabrikā, un viņu pašu darbs pa to laiku stāv nedarīts. Ar visu to plāns mēneša beigās atkal nav īstenojies. Galvenās rūpes, piem. Jelgavas mikroautobusu rūpnīcā ir dabūt mēneša produkciju ārā no fabrikas uz noliktavu, vienalga, vai šie autobusi būtu pabeigti vai tikai daļēji pabeigti. Nereti pircējs turat rūpnīcas pagalmā jauno „mikriņu" pielabo, lai varētu aizbraukt, un pie tam ir pateicīgs, ka vispār mantu ir dabūjis.

BLATS — PADOMJU SAIMNIECĪBAS DZINĒJSPĒKS

Šis ir nepārtulkojams vārds, bet no Kalniņa stāstījuma varētu secināt, ka tas nozīmē kukuļošanu un maiņas tirdzniecību, kurā iesaistīti divi vai vairāk cilvēku. Piem. Jānim vajag kādu auto daļu, bet viņš nevienu attiecīgajā laukā nepazīst. Pēteris ir galas izcirtējs (ļoti svarīga persona), bet viņu interesē biļetes kādai izlases izrādei. Par tām viņš runātu ar Kārli, kas attiecīgo daļu var dabūt, bet viņš grib galļu. Jānis tagad pagādā biļetes Pēterim, Pēteris karbonādi Kārlim, un tas auto daļu Jānim. Visi apmierināti. Pēc V. Kalniņa novērojumiem arī cit. Pad. savienības daļās aina līdzīga. Blats būtībā ir brīvā tirdzniecība un privātā iniciatīva un padomju saimniecības īstais dzinējspēks. Stāvoklis padomju iekārtā būtu vēl smagāks, ja rietumi nepalīdzētu ar techniku, speciālistiem un kredītiem. Ventspilī amerikāņi, būvējot naftas rafinēriju, palīdz kolonizēt Latviju. Viktors Kalniņš piemin slaveno Ļeņina frazi, ka kapitālisti sacentīsies, lai „pārdotu mums cilpu, ar ko mēs tos pakārsim", pie tam — uz kredita.

NO CERĪBĀM UZ VILŠANOS

V. Kalniņš atzīst, ka sākumā Kārtera morālajai nostājai ārpolitikā latvieši ticējuši, bet tad sekojusi vilšanās. Disidentu vajāšanām pieņemoties, Vēnsa sarunas ar Gromiko turpinājās. Kubas raķešu krize ir vienīgā reize, kad ASV nav piekāpusies. Pārējā laikā Maskava spēlē šachu, t. i. seko plānveidīgai politikai, bet ASV — spēlē pokeru, t. i. tikai reaģē uz pretinieka gājieniem un savus spēles noteikumus neveido. Liekas pat, ka ASV negrib, lai Pad. savienībā kaut kas mainītos. Lai huligans autobusā ārdās, kad tikai viņš liek mani mierā. Psiholoģiski tas ir nepareizi, jo kā huligani, tā diktātori ir gļēvuļi, kas piekāpjas nopietnas nostājas priekšā. Arī latvieši, braucot uz Latviju, ir nevajadzīgi bailīgi. Ir zināmas tiesības, uz kurām jāpastāv.

„MŪSU RIETUMI"

Krievi Baltijas valstis sauc par „mūsu rietumiem", jo te viņi jūtas kā Eiropā. Ar visām saimnieciskajām nejēdzībām dzīves standarts Latvijā joprojām augstāks nekā Krievijā. Tam izskaidrojums ir latviešu cenšanās kaut ko padarīt blakus oficiālajam darbam, un ar šo papildus produkciju viņi netieši kāpina vispārējo dzīves līmeni. Stāvoklis būtu vieglāks, ja latviešu pašu komūnisti nebūtu „pareizticīgāki par Maskavu". Voss un Arv. Pelše ir visiztapīgākie Maskavas pakalpiņi. Anekdots: Brežņevs snauduļo parkā. Pienāk suns un sāk laizīt basās kājas. Brežņevs pa miegam: „Biedri Pelše, tā nu nevajag."

UN LATVIJAS NĀKOTNE?

Neesmu pareģis, — teica Viktors Kalniņš, — bet pieredze liek secināt, ka sarežģījumi saimnieciskā plāksnē var izraisīt arī politiskas grūtības. Pad. impērija ir līdz nejēdzībai centralizēta — Čechoslovakijas notikums var atkārtoties,

(Turpinājums 20. lp.)

● Savā dzīvesvietā 4. februārī pēkšņi mirusi Vaira Milija Gubiņa, dz. Simsone. Nelaikē dzimusi Vijciemā 1916. g. Viņa Toronto atstāj dzīvesbiedru Herbertu, kas Latvijas laikā bija pazīstams burātājs un mūsu basketbola „ziedu laika" valstsvienības un studentu basketbola vienības loceklis, dēlus Juri un Ģirtu, Čikagā māsu Vilmu Ozolu, bet okupētajā Latvijā brāli ar ģimeni. Aizgājēju Mount Pleasant krematorijā 7. februārī izvadīja māc. I. Gaide.

HELLO WORLD
Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto,
Ontario, Canada, M5M 3Z4
Tel: (416) 789-5304

Sīkāku informāciju un pakalpojumus ceļojumu jautājumos latviešu valodā sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto telefonu.

ALA valdes sēde Floridā

Amerikas latviešu apvienības valdes sēde pirmo reizi notika ASV dienvidos, St. Pētersburgā, Floridā. Divās dienās, 20. un 21. janvārī, valde apstiprināja budžetu, sprieda par stipendijām, noklausījās valdes locekļu ziņojumus, debatēja par nākotnes darbu un pārrunāja ALA kongresa norisi Mineapolē no 3. — 6. maijam. Pirmās dienas vakarā valdes locekļi piedalījās St. Pētersburgas un apkārtnes ev. lut. draudzes dievkalpojumā, ko vadīja V. Klīve. No apmēram 500 tautiešiem bija ieradusies puse, kas pēc tam piedalījās kopējā sarīkojumā.

Budžeta projekts jaunajam darba posmam sastādīts 114.425 dol. apmērā, no tā 77.200 dol. administrātīviem un 37.225 dol. darbības projektiem. Tas sastādīts ar 16.245 dol. iztrūkumu, ko segs ar pagājušā gada nokavējumu summām. Budžets ir par 10.000 dolariem lielāks nekā iepriekšējā gadā. Priekšsēdis J. Riekstiņš domāja, ka iztrūkuma segšana neradīs grūtības šinī gadā, bet problēmas varētu būt 1980. gada budžetam. Jākāpina mūža biedru skaits, kas pag. gada beigās bija 1986; klāt nākuši 205. Nobeigtajā mūža biedru kampaņā brīvu lidojumu uz Gotlandi vai Sanfrancisko dziesmu svētkiem 14. janvāra izlozē ieguvuši Laima Kalniņa un Dr. Zigurds Bērzups.

Apvienotās baltiešu komitejas priekšsēdis G. Meierovics ziņoja, ka ASV kongresā ierosināta rezolūcija, kas prasa noteiktāku ASV rīcību par politisko ieslodzīto atbrīvošanu no padomju cietumiem un psihiatriskajām slimnīcām, kā arī triju Baltijas tautu pašnoteikšanās tiesību atjaunošanu. Pēc pašreizējās ASV ārlietu ministrijas informācijas noprotams, ka 1980. gada Madrides konferencē ASV delegācija neskaršot pašnoteikšanās un cilvēka tiesību jautājumus. Baltiešu komiteja ir ieskatos, ka šāda nostāja nebūtu pieņemama, kādēļ nolēma atbalstīt Baltiešu apvienotās komitejas viedokli. Jau tagad būtu meklējami kontakti ar ASV ārpolitikas vadītājiem, apsverot arī eventuālo demonstrāciju rīkošanu.

ALA austrumapgabala viceprieksšēdis A. Braunfelds ziņoja, ka ukraiņu organizācijas Ņujorkā aicinājušas propagandēt Krievijas dekolonizēšanas ideju. Principā šim ierosinājumam pievienojās, tikai noskaidrojami šīs idejas konkrētie veidi. Nolēma noorganizēt darba grupu, kas vāktu materiālus par pārkrievināšanu Latvijā un kā tur izpaužas latviešu pretestība. Tas būtu darāms sadarbībā ar Pasaules brīvo latviešu apvienību.

Valde nolēma sadalīt Reinfeldu ģimenes novēlējumu stipendijām latviešu studentiem, no augļiem izveidojot trīs 1000 dolaru stipendijas jauniešiem, kas vēlas mācīties Minsteres latviešu ģimnazijā, bet 1800 dolarus rezervēja stipendijām Gaŗezera, Beverīnas un Kursas vasaras vidusskolu un Rietummičigenas universitātes latviešu valodas kursiem. Bez tam vēl ir prof. Vāveres navēlējuma augļi 500 dol. apmērā stipendijai vienam inženieŗu zinātņu studentam. Stipendiju fondā ieskaitīja arī nesen traģiskā nāvē mirušā Klīvlandes latvieša Viļa Piterāna piemiņai iemaksātos 177 dolarus.

Iepriekšējos kongresos darbojās dažādas darba grupas, bet pēdējā kongresā atzina, ka tās nav lietderīgas. Pēc pārrunām valde atzina, ka darba grupas būtu vēlamas arī kongresā Mineapolē, ieteicot izveidot nacionālpolitisko, kultūras, izglītības, un administrātīvo finanču darba grupu. Valde atzina, ka kongresa rīcības komitejas noteiktā dalības maksa — 46 dolari — ir par augstu. Delegāti uz kongresu pieteicami līdz 25. aprīlim; vēlāk pieteiktiem jāmaksā 10 dolaru vairāk.

Sākta Kultūras fonda ziedojumu vākšana. Humānitāro zinātņu asociācija uzsākusi aptauju socioloģiskam pētījumam, ko ALA atbalsta. Par ALA Kultūras fonda priekšsēdi apstiprināja L. Reiteru, par vietniecēm A. Lejiņu un L. Ruperti. Apstiprināja arī dažādo KF nodaļu priekšsēžus un referentus. Izglītības biroja vadītāja A. Lejiņa ziņoja, ka sagatavoti individuālie vērtējumi skolām Nopelnu stipendiju pārbaudījumiem. Šī gada pārbaudījumi notiks 28. aprīlī. Latviešu valodas kursi Rietummičigenas universitātē notiks no 25. jūnija līdz 10. augustam, skolotāju seminārs no 30. jūlija līdz 10. augustam. Nolēma paaugstināt ALA žurnāla atsevišķo numuru cenu no 3 uz 3,50 dolariem.

Revīzijas komisijas priekšsēdis U. Kariņš ieteica koordinēt lielos latviešu sarīkojumus ASV un Kanadā. Valde atzina, ka jautājums kārtojams kopā ar PBLA.

Vk

Jau piekto gadu Toronto vanadzes ziemas mēnešos rīko rokdarbu kursus, kuŗos māca pareizu tautas tērpu gatavošanu. Šo darbu vadītājas ir S. Ozola, A. Strada un L. Treimane. Kursu dalībnieču skaits svārstās ap 12. Attēlā no labās: I. Menska, O. Vandele un V. Liģere seko Lilijas Treimanes norādījumam, kā darināt jostas un celaines. Kreisajā pusē 5 gadus vecā Ilze Treimane, kuŗu vilina kastīte ar rakstāmlietām. Foto: J. Liģers

Auto par vienu dolaru

DAUGAVAS VANAGU TALKA PILNĀ SPARĀ

DV Toronto nodaļas izkārtojumā un vadībā rīkotā talka — Lielā loterija — līdzekļu iegūšanai spiestuves jaunas iekārtas iegādei iegājusi spraigā darba posmā. Pēc trim mēnešiem būs izloze.

No loterijā paredzētajām 47.500 biļetēm pārdošanai izsūtītas 45.000. Atpakaļ atsūtīto ložu skaits ļoti mazs. Pārdoto ložu skaitu vērtē jau ap. 25.000 un biļešu pasakņi nepārtraukti ienāk.

DV Toronto nodaļas lielās iedrošināšanās domas pamatne bija ļoti vienkārša — drukātais latviskais un nacionālais vārds ir pamatā mūsu tautas esmei, un tas ir nepieciešams tās saglabāšanai nākotnē. Tā kā pašreizējā iespiešanas technika prasa speciāli kvalificētu darba spēku un latviešu valodas pratējus saliekamo mašīnu darbināšanai ir neiespējami dabūt, tad jāpāriet uz citām metodēm,

Līdzekļu vākšana ar ziedojumu sarakstiem noteikti nedotu vajadzīgos līdzekļus, tādēļ to daļējai iegūšanai izšķirās izmantot loterijas principu un metodi ar talkas domu: ja latvietības apzinīgais kodols piedalītos tikai ar viena dolara devumu vienas lozes iegādei, tad talka ļoti viegli.

Izsludinātie laimesti ir ļoti vērtīgi un vilinoši: galvenais — tautas vāģis Rabbit, kam seko ceļojums divām personām 800 dolaru vērtībā, krāsu televīzijas aparāts, filmu uzņemšanas kamera, gleznas, daiļamatniecības izstrādājumi un citi vērtīgi priekšmeti.

Ja galveno laimestu iegādei rīkotājiem būs jāizdod līdzekļi, tad daudzi laimesti ir dāvināti vai to dāvināšanas pieteikumi saņemti no firmām, mākslinieciem un privātpersonām.

Kā jau daudzreiz iepriekš, ziedojumu sarakstu ievada Benjamiņa filmu laboratorija ar vērtīgu filmu kameras ziedojumu. No mākslinieku vidus vienmēr atsaucīgais Otto Grebže nodevis lielformāta gleznu Bagāta raža, bet Vallija Mērniece, arī lielformāta gleznu Saules pukes, kam pieslejas Ārijas Ozolas-Alksnes Tropu zieds, A. Ērvalda Siguldas skats un Venerandas Vabales meistarīgās Puķes.

Keramiķe Velga Jansone jau nodevusi savu ziedojumu — liela izmēra vāzi, tāpat arī Bafalo dzīvojošā keramiķe Anna Zilgme. Savus ziedojumus pieteikuši arī Alfrēds Jaunzems un Ēriks Dzenis.

Lielās talkas komiteja Zigurda Akota vadībā pulcējusies daudzās darba sēdēs, gan sagatavojot sarakstus, gan sūtījumus, gan arī pārraugot un kontrolējot visas naudas un pasakņu atgriešanas norises. Pašaizliedzīgie darbinieki cer, ka ikviens ložu saņēmējs apzināsies šīs talkas — loterijas nozīmi latviešiem turpmākajos gados, un atbalstīs tās īstenošanos gan lozes iegādājoties, gan izplatot draugu un paziņu starpā, gan arī savlaicīgi norēķinoties. Un tiem, kas dažādu iemeslu dēļ nespētu vai negribētu talku atbalstīt, lūgums ir — piesūtītās lozes ātri sūtīt atpakaļ, lai dotu iespēju citiem tās iegādāties un talku atbalstīt.

Pati izloze notiks sestdien, 1979. gada 5. maijā, pl. 21, Daugavas Vanagu namā, Toronto. To ievadīs vakariņas ar raibu programmu. Edijs un Fredijs no Hamiltonas aicināti dot vokālos, bet šamais no Olaines — literāros iestarpinājumus, ko zināmā kārtībā salikt un izlozes gaitu vadīt uzņēmies Modris Lorbergs seniors.

Talkas rīkotājiem vēl ir apm. 6500 lozes, ko februāŗa mēnesī piesūtīs DV nodaļām. Komiteja cer, ka visi ložu saņēmēji norēķināsies un izlozei nepieciešamos pasakņus atsūtīs vēlākais līdz 1. maijam, 125 Broadview Ave, Toronto, Ont. M4M 2E0, lai bez steigas varētu izkārtot pašas izlozes techniskos darbus.

Komiteja arī laipni lūdz ikvienu vēl neapzinātu vai vienkārši darba steigā piemirstu gleznotāju, daiļamatnieku un mākslinieku nekautrēties pieteikt savu ziedojumu laimestu klāsta bagātināšanai,

Visiem jau esošajiem un turpmākajiem talciniekiem — paldies, paldies, paldies! **mo**

Ziedo savu KF naudas balvu

Latvijas atjaunošanas komitejas Eiropas centra (LAK EC) prezidija priekšsēdis Longins Apkalns nodevis LAK EC viņam 1978. gadā piešķirto PBLA kultūras fonda naudas balvu — čeku par 400 dolariem.

J. B.

PATEĻCĪBA

Ziemeļnieki sirsnīgi pateicas ikvienam, kas ar savu aktīvo līdzdalību un klātieni atbalstīja Ķirbēnu sapulces 60 gadu atceri, bet jo sevišķi DV Toronto nodaļai, nodaļas vanadžu priekšniecei M. Dumpei, kasierei A. Selgai, dzejniecei Birutai Senkēvičai un vanadžu koŗa „Zīle" solistēm: Dzidrai Eglei, Kristīnei Vikmanei, Ženijai Vītolai un Astrai Ikšei-Vītolai.

Div' rociņas, div' kājiņas — Daudz rociņas, daudz kājiņas,
Lielu darbu nejaudāja; — Tās darbiņus veicināja.

T. dz. 28417

KANADAS LATVIEŠU CENTRS TORONTO

NĀCIET TALKĀ

Līdz šim bankā un solījumos ir $580.000

Centra telefons darbdienās no pl. 19 līdz 22 — 960-1515

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

10. febr. pl. 7 vak. vīru koŗa Viesturs 25 g. jubilejas koncerts un balle Lietuviešu namā, 1573 Bloor St. W.

11. februārī pl. 14.30 Latviešu namā TLB rīko Dr. B Kokina referātu „Pasaules uzskatu sadursme."

11. februārī pēc dievkalpojuma (12.30) Sv. Jāņa baznīcas zālē māc. I. Gaides referāts. Nostāsti par Jēzus bērnības un jaunības gadiem.

11. februārī pl. 15 DV namā burtnieki rīko Meteņa atzīmēšanu.

16. februārī pl. 19.30 mākslinieku vienības Latvis gadkārtējo izstādi Sv. Jāņa baznīcas izstāžu telpās atklās LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Izstāde atvērta 17. februārī no pl 13—21 un 18. febr. no 13—20.

17. februārī pl. 18 Latviešu namā tradicionālā Pankūku balle. Rīko dāmu komiteja.

18. februārī pl. 17 Latviešu namā literāri mūzikāls sarīkojums Ausekļa 100 gadu nāves dienas atcerei ar I. Alkšņa referātu un Viestura koŗa piedalīšanos, LPB Kanadas kopas izkārtojumā.

24. februārī pl. 19.30 Daugavinas krātējais Baltiešu vakars.

24. februārī pl. 17 Latviešu namā Toronto latviešu katoļu draudzes pankūku vakars dāmu komitejas sarīkojumā.

3. martā pl. 19.30 Latviešu namā TLB kostīmu balle „Ķekatnieki". Dekorēs Dižkancis. Spēlēs igauņu orķestris Kaja. Polonēze. Galdiņi rezervējami, 261-5254.

10. martā pl. 19 Harbour Castle viesnīcā Toronto korp. kopas rīkotā Kalpaka bataljona pieminas balle ar lūgtiem viesiem. Galdiņi rezervējami pie viceseniora J. Mežaka — 225-4132 un sekretāra V. Pētersona — 491-0560 līdz 17. februārim, pēc tam Lotus puķu veikalā — 533-3884.

No 23. — 25. martam LNJAK sarīkojums „Šī māksla".

TORONTO KONCERTU APVIENĪBAS

20. sezonas KONCERTS

29. martā pl. 20 Town Hall Ievas Graubiņas (vijole) koncerts.

8. aprīlī Sv. Andreja ev. lut. latviešu draudzes koŗa gadskārtējais koncerts.

22 aprīlī (svētdien) pl. 17 vanadžu koŗa ZĪLĒ 7. gadskārtējais koncerts Toronto universitātes mūzikas fak. ēkā (Walter Hall — Edw. Johnson Bldg.).

Saulaines pārvalde meklē Sv. Jāņa ev. luť. draudzes
BĒRNU VASARAS NOMETNEI
saimnieci un virtuves darbinieces.
Labs atalgojums un izdevīgi darba apstākļi.
Tuvākai izziņai zvanīt vakaros 757-5589

Toronto korporāciju kopas 30 gadu dibināšanas atceres svētku konventa un komerša dalībnieki 3. februārī Latviešu namā. 1. rindā no kreisās: Jānis Riekstiņš (Ventonia), Eduards Spravņiks (Lacuania), Tālivaldis Kronbergs (Patria), TKK viceseniors Jānis Mežaks (Beveronija), TKK seniors Alberts Linē (Tervetia), TKK sekretārs Vilnis Pētersons (Fr. Academica), Oskars Perro (Fr. Cursica), Nikolajs Linājs (Lettonia), Kārlis Kampiņš (Talavija), Edgars Kraujiņš (Fr. Lettica) un TKK oldermanis Ilmārs Jankovskis (Tervetia).
Foto: J. Ligers

Toronto korporāciju kopai 30 gadi

Jau pagājuši 30 gadi, kopš nesen no Vācijas Toronto ieradušies korporanti 1949. gada 28. janvārī nodibināja Toronto prezidiju konventa locekļu apvienību. Viņi atzina vajadzību organizēties, lai, kopjot draudzības saites, varētu sekot savu krāsu un devīžu aicinājumiem, varētu palīdzēt viens otram. Visi apzinājās nacionālās vienības un stipruma nozīmi, kas kopjama latviešu sabiedrībā, kuŗas garā jāaudzina jaunie zēni. Jaunajai apvienībai bija vēl jo lielāka nozīme tanīs dienās tādēļ, ka atsevišķo korporāciju locekļu skaits bija mazs un tām vēl nebija izveidotas savas kopas. Pirmo prezidiju izraudzīja šādā sastāvā: seniors Nikolajs Andžāns, Lettgallia, viceseniors Augusts Iltners, Selonija, sekretārs Teodors Dreimanis, Tālavija.

Korporantu skaitam Toronto pieaugot, nodibinot korporāciju kopas, apvienības nosaukums tika mainīts uz Toronto korporāciju kopu. Mērķi un uzdevumi tomēr nemainījās. Jau no pirmajām dienām Toronto korporāciju kopas locekļi aktīvi piedalījās Toronto latviešu sabiedriskajā dzīvē. Daudzi no tiem ir draudžu un organizāciju vadībā. Turpinot Latvijas tradicijas, Toronto korporāciju kopa katru gadu rīko pulkveža Oskara Kalpaka un Latvijas brīvības cīnītāju pieminas dievkalpojumu marta sākumā un nedēļu pēc tam Kalpaka bataljona atceres balli. Septembrī kopā ar citām akadēmiskām organizācijām tiek atzīmēti Latvijas universitātes svētki. Tiek rīkoti interni un eksterni referātu vakari.

Kļūt par Toronto korporāciju kopas locekli ir atsevišķa korporanta brīva izvēle. Pašlaik kopā ir apvienoti 300 korporanti no 21 latviešu korporācijas. Sākot ar kopas 11. gadu, tās prezidijs katru gadu mainās rotācijas kārtībā. Šogad tās seniors ir Alberts Linē, Tervetia, viceseniors Jānis Mežaks, Beveronija un sekretārs Vilnis Pētersons, Fraternitas Academica. Toronto korporāciju kopas 30 gadu pastāvēšanu tās locekļi atzīmēja Latviešu namā 3. februārī ar svētku aktu un komeršu.

J. M.

Apbalvojumi gaidu un skautu gadasvētkos

Gaujas (14.) gaidu un Rīgas (72) skautu vienības savus 28. gadsvētkus atzīmēja kopīgi, abām vienībām ar karogiem piedaloties dievkalpojumā Toronta Sv. Andreja baznīcā, ko vadīja māc. Ā. Čops. Dievkalpojumu ar divām dziesmām kuplināja lielgaidas.

Pēc tam svētku dalībnieki pulcējās zālē, kur svētku aktu ar uzrunu ievadīja vecāku padomes priekšsēdis V. Eglīte, un ziņojumus sniedza Gaujas gaidu vienības priekšniece vad. Silvija Ozola un Rīgas skautu vienības priekšnieks vad. Andris Leimanis. Gada svētkos ap 34 dažādu darbības pakāpju gaidas un skauti saņēma paaugstinājumus un apbalvojumus. Gaujas vienības guntiņas Silvija Kalniņa, Ingrīda Robežniece un Linda Skomba saņēma guntiņu augstāko pakāpi — Guna — un Guntiņu izturības zīmes — Nora Luksa un Sandra Ozola. Latviešu gaidu augstāko Dzimtenes gaidas pakāpi ieguva Daina Vāgnere, augstāko lielgaidu pakāpi — Dzimtenes lielgaida — ieguva Sarma Eglīte. Latviešu gaidu priekšniece vad. Morella Vilka pasniedza Vadītājas izturības zīmi vadītājai Ilzei Kalniņai.

Rīgas vienības mazskauti Markus Brants, Pauls Cālītis, Pauls Ezers, Džefrijs Hopkins, Valdis Kalniņš un Rūdis Pavlovskis saņēma Staburadzēna nozīmes; nākošo, augstāko Raženā staburadzēna nozīmi, saņēma Andris Miezītis un Ēriks Tints. Skauti Viktors Svirksts, Rodnijs Dubrovskis, Gunārs Robežnieks un Viesturs Tauriņš ieguva Modrības skautu pakāpi. No dižskautiem Viktors Krēsliņš, Juris Ezergailis, Roberts Bičevskis un Mārtiņš Veinbergs ieguva Modrības dižskauta pakāpi. Nākošo augstāko Brīvības dižskauta pakāpi ieguva dižskauti Arvīds Tīģeris, Zintis Pērkons, Harolds Bulmanis, Uģis Dzenis un Raimonds Kalniņš. Latviešu skautu augstāko Dzimtenes dižskauta pakāpi ieguva dižskauts Raitis Freimanis, Edmunds Lejiņš, Vilis Ozols un Jānis Rāviņš. Kanadas skautu organizācijas īpašu arodzīmi reliģiskā darba laukā 3. pakāpes (Religion in Life) saņēma saimziņu vecākais dižskauts Roberts Bičevskis un saimzinis dižskauts Raimonds Pētersons.

(Turpinājums : 11. lp.)

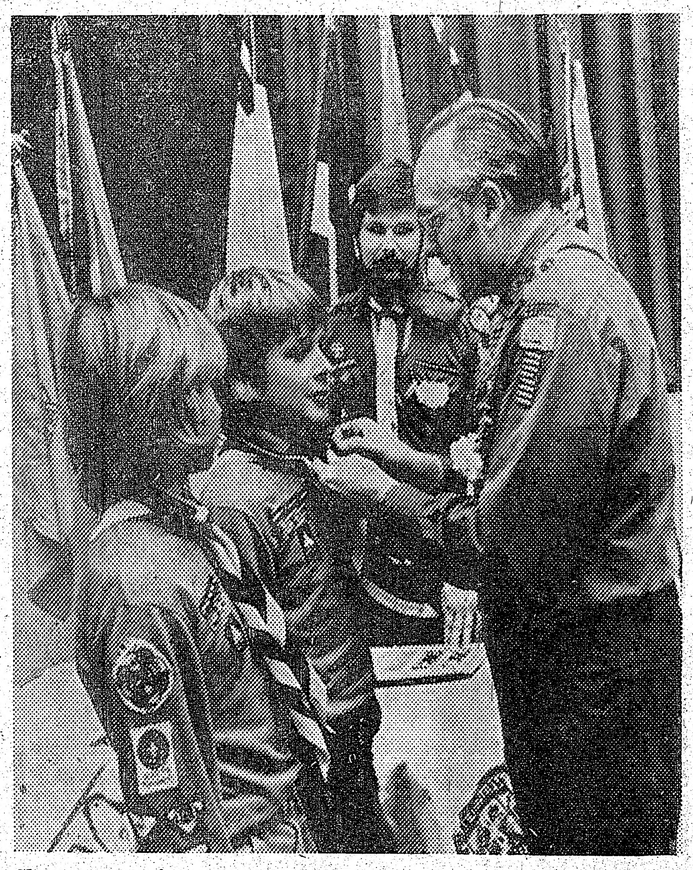

Skautu un gaidu gadasvētkos Toronto Raženā staburadzēna nozīmi saņem, no kreisās: Andris Miezītis un Ēriks Tints. To viņu kaklautiem pieliek Kanadas skautu vadītājs S. Leimanis. Aizmugurē Rīgas skautu vienības vadītājs Andris Leimanis.
Foto: J. Ligers

Latvieši nav saimnieki savā zemē

Disidenti Viktors Kalniņš un Helēna Celmiņa piektdien, 2. februāŗa vakarā, Latviešu namā Toronto veltīja vairākas stundas ģimnazijas saimei, iepazīstinot ar dzīvi okupētajā Latvijā, īpaši ar jauniešu nostāju, pretstatā vērojot rietumu pasaules latviešu jauniešus.

Viktors Kalniņš uzsvēra, ka latvieši krasi izjūt, ka tie savā zemē vairs nav saimnieki, tie ir spiesti mācīties ienācēju — krievu valodu, lai varētu sarunāties veikalos un iestādēs. Šī valoda viņiem ir uzspiesta. Taču viņi apzinās savu tautību, un vairums, izņemot nelielu karjēristu daļu, nevēlas pārkrievināties. — Cita aina vērojama rietumu zemēs, kur patvēruma zeme uzsūc arvien vairāk latviešu jauniešu — tie labprātīgi atsakās no savas valodas un kultūras un ieplūst lielajā tautas masā.

Okupētajā dzimtenē politisko propagandu bērns dzird jau no pirmajiem skolas gadiem līdz pat universitātei. Tas radījis pretreakciju, piem. aizraušanos ar rietumu mūziku; vērojama arī tieksme izdibināt patiesību par savas tautas vēsturi, ko okupanti māca sagrozītā veidā. 1940. gadā krievu okupāciju tie apgaismo tā, ka notikusi sociālistiska revolūcija, tauta gāzusi Ulmaņa diktatūru un brīvprātīgi pievienojusies Padomju savienībai.

Referenta pastāstīja par Padomju savienības cietumiem un psihiatriskām slimnīcām, dažiem spīdzināšanas veidiem, mudinot jauniešus rietumos palikt par latviešiem. Ar to vien latviešu tautas pastāvēšanai daudz būs līdzēts. Lai gan latviešu tautas pastāvēšana lielā mērā apdraudēta, tomēr situācija nav tik drūma kā liekas, jo tur pārtautošanās nenotiek. Ir iespējams, ka latviešu tautas likteņis no pašreizējā stāvokļa, kur mums nav savas noteikšanas, var izveidoties arī citāds.

Helēna Celmiņa pastāstīja par saimniecisko dzīvi okupētajā Latvijā pēdējā laikā. — Uz skolēnu jautājumiem abi referenti arī atbildēja.

E. E.

LPB vadīs O. Akmentiņš

Latviešu preses biedrību nākamajos divos gados vadīs Osvalds Akmentiņš Bostonā. Vēlēšanās visvairāk balsu bija ieguvis Kārlis Ķezbers Čikagā, bet viņš nevēlējās uzņemties priekšsēža amatu. Valdē viņš veiks viceprieksšēža un kasiera pienākumus. Rakstveida balsojumā bija ļauts vēlēšanās valdes locekļu skaitu palielināt no 5 uz 7, pieaicinot valdē nākamos divus kandidātus — Valentīni Hermani Čikagā un Vili Miķelsonu Kalamazū. V. Hermane veiks sekretāres pienākumus, V. Miķelsons — biedrzinis, Olģerts Liepiņš būs ideoloģiskais vadītājs, Janina Babre uzturēs sakarus ar LPB kopām dažādās zemēs, Andrim Lambertam uzticēti speciāli uzdevumi. Valdes pienākumu pārņemšana notika 27. janvārī DV namā Bronksā. Līdzšinējā sekretāre un kasiere D. Vallena nodeva naudu un dokumentus jaunajam priekšniekam. Jaunais priekšnieks O. Akmentiņš iecerējis sasaukt trešo žurnālistu kongresu (divi pirmie V. Irbes laikā notika Katskilos), rīkot literārus sarīkojumus austrumu piekrastē, izdot biedrības izdevumu Brīvais vārds un piesaistīt jaunus biedrus. No 7 valdes locekļiem 4 dzīvo Čikagā, 2 Bostonā un 1 Mičigenā. **Vk.**

Apbalvojumi...

(Turpinājums no 10. lp.)

Vienības gada svētkos sveica un paaugstinājumus un apbalvojumus pasniedza latviešu gaidu priekšniece vda. M Vilka, Kanadas latviešu skautu jendas priekšnieks vad. S. Leimanis, latviešu skautu priekšnieks vad. E. Dāvidsons, gaidu nozares vecākā vad. G. Dāvidsone un jendas skautu vecākais vad. *P. Plaudis. Vēl sveica Tērvetes skautu vienības priekšnieks* vad. J. Treimanis, Aiviekstes skautu vienības priekšnieks vad. E. Dāvidsons un kanadiešu skautu labvēlis S. Harvejs. Saviem apsveikumiem aploksnes pievienoja Sv. Andreja draudzes priekšnieks J. Pētersons, DV Toronto nod. pārstāvis A. Māliņš, Latviešu biedrības Toronto pārstāve I. Veinberga, Austrumu draudzes priekšnieks A. Bērziņš. Ar aploksni vienības bija sveikusi DV Toronto nod. vanadžu kopa, M. Vāgnera ģimene un V. Ruble. Bija arī rakstveida apsveikumi.

Priekšnesumu daļā Gaujas gaidas bija sagatavojušas vingrinājumus Rutas Grāvlejas iestudējumā. Rīgas skauti priekšnesumā „Meklēšana un izglābšana" parādīja, kā pārvietot cilvēkus dabas katastrofās un nelaimes gadījumos, izgatavojot virvju jeb „mērkaķu tiltu", pārmetot to no skatuves uz zāles balkonu. Skauti arī pagatavojuši gaŗas virvju un koka kāpnes, ko ugunsgrēka gadījumā nolaist pa logu un izkāpt drošībā. Šīs kāpnes skautu vienība uzdāvināja Sv. Andreja baznīcai. Programmas nobeigumā gaidas un skauti kopīgi nodziedāja vakara dziesmu svecīšu gaismā. Vecāku padomo bija sarūpējusi azaidu. **—ls—**

Svinīgajā Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienības dievkalpojumā Sv. Andreja baznīcā karogus ienes Jānis Rāviņš un Dace Cielava. Foto: J. Līgers

8. RIETUMU KRASTA LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU **PROGRAMMA** **PASŪTINĀJUMA LAPA**

PASŪTINĀTĀJA VĀRDS/UZVĀRDS

ADRESE/ZIP

LŪDZU NOSŪTĪT: West Coast Latvian Song Festival, P.O. Box 1133, Menlo Park, CA, 94025

Pasūtinājumam lūdzu pievienot sev adresētu un apmaksātu aploksni.

BIJETES SĀKS IZSŪTĪT AR 15. MARTU. PĀRDOTĀS BIJETES ATPAKAĻ NEŅEMS. 9. JŪNIJA SAŅEMTOS PASŪTINĀJUMUS IZSNIEGS ST. FRANCIS VIESNĪCA. VISAS CENAS A.S.V. DOLĀROS.

				SUMMA:
TREŠDIEN 4. JŪLIJĀ			BIĻEŠU VIETA (I, II, III), CENA UN SKAITS	
12:45	St. Francis Hotel	ATKLĀŠANA	Ieeja brīva	
15:00	St. Paulus Church	DIEVKALPOJUMS	Ieeja brīva	
16:30	St. Paulus Church	GARĪGAIS KONCERTS	4.00 / °3.00 / °°1.00	
20:00	Masonic Auditorium	KOLIBRI KONCERTS	I 7.00 / °6.00 — II 6.00 / °5.00	
21:30	St. Francis Hotel	IEPAZĪŠANĀS BALLE - JAUNIEŠU GARĀ	5.00	
CETURTDIEN 5. JŪLIJĀ				
8:00-12:00	St. Francis Hotel	MĒĢINĀJUMS - KORIEM		
8:00-11:00	Masonic Auditorium	MĒĢINĀJUMS — DEJOTĀJIEM		
9:00-12:00	St. Francis Hotel	BĒRNU NODARBĪBAS	Biļetes pie ieejas (1.00). No 6 g. līdz 12 g. vecumam.	
14:00	St. Francis Hotel	JAUNIEŠU ANSAMBĻU KONCERTS	6.00 / °5.00	
19:00	Herbst Theatre Veterans Building	TEĀTRIS	°°°° Balk. Zāle — I 8.00 / °7.00 — II 7.00 / °6.00 — III 6.00 / °5.00	
21:30	St. Francis Hotel	BALLE	5.50	
PIEKTDIEN 6. JŪLIJĀ				
8:00-12:00	St. Francis Hotel	MĒĢINĀJUMS-KORIEM		
9:00-12:00	St. Francis Hotel	BĒRNU NODARBĪBAS	Biļetes pie ieejas (1.00). No 6 g. līdz 12 g. vecumam.	
13:00	Masonic Auditorium	TAUTAS DEJU UZVEDUMS	°°°° Balk. Zāle — I 8.50 / °7.50 / °°1.00 — II 7.50 / °6.50 / °°1.00 — III 6.00 / °5.00 / °°1.00	
16:30	St. Francis Hotel	RAKSTNIEKU CĒLIENS	5.00 / °4.00	
19:30	Masonic Auditorium	SOLISTU KONCERTS	I 8.00 / °7.00 — II 7.00 / °6.00	
21:30	St. Francis Hotel	BALLE	5.50	
SESTDIEN 7. JŪLIJĀ				
8:00-10:00	Masonic Auditorium	MĒĢINĀJUMS — KORIEM		
9:00-11:00	St. Francis Hotel	BĒRNU NODARBĪBAS	Biļetes pie ieejas (1.00) No 6 g. līdz 12 g. vecumam.	
13:00	Masonic Auditorium	SVĒTKU GĀJIENS		
14:00	Masonic Auditorium	SVĒTKU KONCERTS	°°°° Balk. Zāle — I 8.50 / °7.50 / °°1.00 — II 7.50 / °6.50 / °°1.00 — III 6.00 / °5.00 / °°1.00	
19:00	St. Francis Hotel	SVĒTKU BALLES VAKARIŅAS	20.00	
21:00	St. Francis Hotel	SVĒTKU BALLE	9.00	
SVĒTDIEN 8. JŪLIJĀ				
9:00	St. Francis Hotel	ATVADU BROKASTIS	10.00	
NO 4-7. JŪLIJAM				
	St. Francis Hotel	MĀKSLAS IZSTĀDE	Biļetes pie ieejas — visam svētku laikam (1.50)	
		TRANSPORTS °°°	12 biļešu komplekts 9.00 — Vienvirziena biļete 1.00	

° Pazeminātā cena pensionāriem, invalīdiem, jauniešiem līdz 16 gadu vecumam — šīs biļetes neķārdos pie sarīkojuma ieejas kases.
°° Pazeminātā cena bērniem līdz 7 gadu vecumam — šīs biļetes dabūjamas tikai pasūtot pa pastu.
°°° Transports no St. Francis viesnīcas uz sarīkojumiem ārpus tās un atpakaļ - viena biļete derīga vienvirziena braucienam.
°°°° Lūdzu atzīmēt vai biļetes vēlaties balkonā jeb zālē.

IZRAKSTĪTĀS BIĻETES ATVIETOS AR NĀKOŠO ZĪMĒKO CENU BIĻETĒM.

Rēķins lūdzams: KASIERA PIEZĪMES Reģ. Nr. Saņemts Izsūtīts

Čeks/naudas pārvedums rakstāms uz WEST COAST LATVIAN SONG FESTIVAL vārda. KOPSUMMA:

Send completed form to: St. Francis, Union Square San Francisco CA 94119 Attn.: Reservations Manager

St. Francis

WESTERN INTERNATIONAL HOTELS

I will be attending

EIGHTH WEST COAST LATVIAN SONG FESTIVAL

July 4 - 8, 1979

Arrival Date.....Hour*.....Departure Date.....

Name.....

(Please print)

Company.....

Address.....City.....State.....Zip.....

*Reservations subject to cancellation after 6 P.M. unless held by a deposit or guarantee of payment.

☐ Please hold room on a payment guaranteed basis. If the reservation is not honored on the day of arrival the room will be billed for one night and then the reservation will be cancelled.

Please circle desired accommodations:

PER DAY	MAIN BUILDING Single	Double	Twin	TOWER Single	Double	Twin
Standard	$32	$42	$42	.....	.....	.....
Medium	$38, $42	$48, $52	$48, $52	$55	$65	$65
Deluxe	$49	$59	$59	$60	$70	$70
2 Rooms (Parlor and Bedroom)	$110	Suites $150 $200	$250		Suites $180 $215	
Specialty Suite		$550, $600, $850			$600, $850	

PLEASE CONTACT ST. FRANCIS RESERVATIONS DEPARTMENT DIRECT FOR ANY CHANGES IN ACCOMMODATIONS (415) 956-5390

All sleeping room accommodations are subject to 8% city tax. If a room at the rate requested is unavailable, one at the nearest available rate will be reserved.

Reservations requests must be received 30 days prior to commencement of convention. Requests received after 30 day cut-off confirmed subject to availability.

Pēkšņi Dieva mierā aizgājusi

Vaira Milija Gubiņa

dzimusī Simsone,

dzimusi 1916. gada 5. augustā Vijciemā,

aizsaukta mūžībā 1979. gada 4. februārī Toronto

Mīļā piemiņā paturēs

vīrs, dēli, māsa ASV un brālis ar ģimeni Latvijā

Halina Bīlmanis

agrākā Latvijas sūtņa ASV

Dr. Alfreda Bīlmaņa dzīves biedre

aizgājusi mūžībā 1979. g. 18. janvārī

Vašingtonā, D. C.

Sērās

Milda un Ceronis Bīlmaņi

SV. ANDREJA SV. LUT. LATVIEŠU DRAUDZE TORONTO

aicina draudzes locekļus ierasties uz

draudzes gadskārtējo sapulci

1979. gada 4. martā, plkst. 15.00 Sv. Andreja baznīcā.

DARBA KĀRTĪBA:

1. Sapulces atklāšana un amatpersonu vēlēšanas.
2. Darba kārtības pieņemšana.
3. 1978. gada sapulces protokola nolasīšana un apstiprināšana.
4. Ziņojums par draudzes garīgo darbību.
5. 1978. gada pārskats par draudzes saimniecību:
   a) Draudzes pr-ka ziņojums,
   b) Kases pārskats un bilance,
   c) Revīzijas komisijas ziņojums,
   d) Pārskata apstiprināšana.
5. Draudzes padomes locekļu un revīzijas komisijas loc. vēlēšanas.
7. 1979. gada budžeta projekta apstiprināšana
8. Ierosinājumi turpmākam darbam.

Laikraksta

LATVIJA

AMERIKĀ

atsevišķus numurus

var pirkt Toronto

latviešu veikalos un

DV grāmatnīcā

491 College St.,

kā arī spiestuvē

Izdaru visāda veida

mājas pārbūves darbus.

Zvanīt: K. SUNTAŽS

751-6829, Toronto.

Eglinton - Mt. Pleasant rajona LATVIJA AMERIKĀ abonenti, kas pasta traucējumu dēļ laikrakstu vēlētos saņemt jau ceturtdienās Crest puķu veikalā, 567 Mt. Pleasant Rd., laipni lūgti sazināties ar LA biroju pa telef. 466-1514.

SKAUTI ANGLIJĀ PIEMIN VECOS STRĒLNIEKUS

Latviešu skautu jendai Anglijā likvidējoties, tur palikušie vadītāji un bij. skauti apvienojās Staburaga 3. roveru dzimtā, to vēlāk pārdēvējot par Staburaga 3. vecskautu dzimtu.

Šīs dzimtas sākums ir Libekas DP nometnē. Tur latviešu roveri atjaunoja seno Rīgas un Jelgavas roveru tradīciju, kad tie ar slēpēm devās svētceļojumā uz Ložmetējkalnu, lai tur 6. janvāra vakarā augošā eglītē iedegtu 8 svecītes — 8 latviešu strēlnieku pulku piemiņai. Libekā, protams, bija jāizmanto tuvākais mežs, un 8 svecīšu vietā roveri iededza 9 svecītes, pēdējo veltījot leģionāriem un citiem brīvības cīnītājiem. Šo jauko tradīciju Libekas roveri turpināja arī pēc izceļošanas uz Angliju, kur līdz 1954. gadam pulcējās kopā ar viesiem nometnēs. Bez vadētāju uzrunām lasīja arī dzeju un fragmentus no latviešu rakstnieku darbiem, dziedāja dziesmas.

Pēc 1954. g. šīs sanāksmes notikušas vairs tikai dzimtas dalībnieku mājās, tāpat eglītē iededzot 9 svecītes. Šī gada sanēksme notika 6. janvārī vadītāja V. Rozentāla mājās Koventrijā. Svētbrīdi vadīja dzimtas mācītājs A. Putce. Notika arī savstarpēja apdāvināšanās ar vakariņām. Pēc eglītes tās dalībnieki pulcējās regulārā sanāksmē. Dalībnieku skaitam samazinoties, dzimta tomēr vēl cer kādus gadus šīs sanāksmes turpināt. Jaunākajam dzimtas loceklim ir jau 49 gadi, vecākajam — 76

Vad. E. ASMANIS

Ontario Ministry of Labour

NODARBINĀTO VESELĪBAS UN DROŠĪBAS LIKUMS 1978 (nr. 70)

Nodarbināto veselības un drošības likums 1978 (nr. 70) tika apstiprināts 1978. g. 15. decembrī, bet līdz šim nav vēl ticis izsludināts. Likuma noraksti dabūjami Ontario valdības grāmatnīcā, 880 Bay ielā, Toronto, Ont. M5S 1Z8. Cena 35 centi gabalā.

Cena — 35 cnt. gabalā

Noraksti arī dabūjami ierobežotā skaitā pie Ontario Darbaspēka ministrijas Hamiltonā, Kenorā, Kingstonā, Kičenerā, Londonā, Otavā, Sault Ste Marie, Sadberijā, Thunder Bay, Vindsorā un Informācijas nodaļā, 400 University Ave., Toronto, Ontario M7A 1T7.

Četrdesmit gadi garīdznieka darbā

Uz 40 gadiem mācītāja amatā 29. janvārī atskatījās mācītājs Artūrs Dūmiņš, dzimis 1911. g. 2. jūnijā Palsmanes pagasta Kalnliepkalnos dievticīgā lauksaimnieka ģimenē, kas vienmēr apmeklējusi dievkalpojumus Palsmanes baznīcā, kur par mācītāju bija strādājis arī Andrievs Niedra, kas tur uzrakstījis arī populāro „Dažu skaistu ziedu."

Pēc draudzes skolas beigšanas Palsmanē viņš beidz Smiltenes ģimnaziju, lai dotos uz augstskolu Rīgā. Mājas apstākļi bija slikti: tēvs slims, auksta, lietaina vasara, nav nekādu ienākumu... Krusttēva atbalstīts, jaunais censonis ar dažiem latiem kabatā dodas uz Rīgu, iztur pārbaudījumus un iestājas Latvijas universitātes teoloģijas fakultātē. Vēlāk atradis darbu Valsts elektrotechniskā fabrikā. Normālo piecu studiju gadu vietā paiet astoņi gadi, jo visu laiku jāstrādā. Beidzot mērķis sasniegts — 1939. gada janvārī Rīgas Doma baznīcā archibīskaps Teodors Grīnbergs Artūru Dūmiņu ordinē, pēc kam viņš strādā par vikarmācītāju. Ar vikarmācītāja algu vien nevar eksistēt, bet Artūram Dūmiņam laimējas, viņu aicina par ticības mācības un ētikas skolotāju Ventspils ģimnazijā, komerc- un arodskolā. Par ģimnazijas direktoru toreiz strādāja Atis Jaunzems (Apsīšu Jēkaba dēls). Iesākto darbu pārtrauca krievu okupācija. Vienīgā iespēja bija strādāt lauku draudzēs — Neretas, Ilzu un Gricgales. Artūrs Dūmiņš kļuva par Neretas draudzes mācītāju, kur strādāja līdz 1944. gadam, kad 31. oktobrī devās bēgļu gaitās.

Vācijā, Hohfeldas latviešu nometnē Augsburgā, viņš strādāja par mācītāju, skolotāju un nometnes pārvades locekli. 1950. gada 21. martā iecelo Savienotās Valstīs, kur sāka strādāt amerikāņu luterāņu baznīcā — Dakotā, Bafalo un Illinojas pavalstī Elizabetē. Ar sinodes atbalstu 4 gadus nostrādāja Pitsburgas un Jangstaunas latviešu draudzēs. Pitsburgā studējis Karnegi institutā bibliotēkaru zinības un strādājis teoloģiskā semināra bibliotēkā.

Pēc pensionēšanās 1976. gadā kopā ar dzīves biedri Zuzannu dzīvo Kanadā, Portkolbornas tuvumā, lauku īpašumā. Māja atrodas skaistā vietā, kas atgādina mūsu dzimtenes sētu ar veciem augļu kokiem, eglēm un košuma krūmiem. Apmeklēdams vecos un slimos, Artūrs Dūmiņš turpina aprūpēt Montrealas Sv. Pāvila un mazo Bafalo Mārtiņa draudzi. Pieder pie korporācijas Lavia saimes. Novēlēsim jubilāram vēl daudz svētīgu gadu, kalpojot mūsu baznīcai un tautai.

E. Alka

Māc. Artūrs Dūmiņš

Crest Motors Custom Service

labo visāda veida automašīnas. 253 Merton St. (starp Yonge un Mt. Pleasant), tel. 485 5537. Sestd. darbojas līdz 12.

S. Miķelsons, latviešu uzņ.

Jaunatnes sarīkojumi - Māksla

Latviešu nacionālās apvienība Kanadā jau sesto reizi rīko īpašu jaunatnes sarīkojumu ciklu ar nosaukumu Šī māksla, kas notiks no 23. — 25. martam Toronto.

Pirmais sarīkojums būs mākslas izstāde Jaunais vilnis, ko atklās piektdien, 23. martā, pl. 19.30 mākslas galerijā The Arts Works, 50 Bleeker Street (austrumos no Sherbourne ielas un ziemeļos no Carlton). Izstāde turpināsies līdz 30. martam. Jaunie mākslinieki aicināti iesūtīt savus darbus izstādei. Tie pieteicami līdz 1. martam pie LNJAK valdes priekšsēdes Baibas Rubesas, tālr. 961-2401. Tās pašas dienas vakarā, pl. 20.30, turpat mākslas galerijā, iecerēta iepazīšanās balle.

Sestdienas pēcpusdienā, 24. martā pl. 16.30, jaunatnes koŗa koncerts Sv. Lorensa zālē pie Lorensa tirgus (King un Jarvis Str.), kur dziedās Otavas, Montrealas un Toronto jauniešu koŗi diriģenta J. Beloglāzova vadībā. Pirms koncerta notiks tirdziņš, kur varēs iegādāties 2. Jaunatnes dziesmu svētku skaņu plates, 3. Jaunatnes dziesmu svētku kreklus, kā arī iegūt informāciju par šiem svētkiem, kas notiks Montrealā no 31. augusta līdz 3. septembrim. Turpat varēs pasūtināt svētku ieejas kartes. Tās pašas dienas vakarā, pl. 20.30 modernās mūzikas koncerts. Ieradīsies mūzikālais ansamblis Akacis no Ņujorkas, ka pirmo reizi ar labām sekmēm uzstājies 4. Vispasaules latviešu jaunatnes kongresā Viljamstaunā. Tās vadītājs ir Jānis Abens. Paredzēts, ka Akacis spēlēs arī sekojošajā ballē.

Svētdien, 25. martā, pl. 11 jaunatnes dievkalpojums Maijas Barušas izkārtojumā. Tās pašas dienas pēcpusdienā pl. 12. 15 būs Jauno rakstnieku rīts, Art Works galerijas telpās, ar sekojošu azaidu.

FILADELFIJA

● DV Filadelfijas apvienība uz Ziemsvētkiem izsūtījusi 180 ziedojumu vākšanas listes. Akciju kārtoja aprūpes daļas vadītājs Roberts Rozītis. Atsaucība bija labāka nekā iepriekšējā gadā. Līdz šim savākts 1664 dol. Aktīvākais ziedojumu vācējs bijis F. Buks, kas savācis 169 dolarus. Lielākos ziedojumus nodevuši: Elmārs Vītols 100 dol., Alberts Krastiņš — 50 un Sv. Jāņa draudzes palīdzības fonds — 30 dol. Vk

KALAMAZŪ

● DV apvienības eglītes vakaru Zvaigznes dienā ievadīja māc. A. Piebalga svētbrīdis un apv. priekšnieka St. Logina uzruna. A. Elksnis referēja par Ziemas svētku kaujām un V. Miķelsons atskaņoja māc. P. Kļaviņa veltījumu Ziemsvētkiem. Dziedāja DV sieviešu ansamblis un jaukts koris diriģenta Jāņa Zuikas vadībā. Notika arī pašapdāvināšanās; īpašu dāvanu saņēma diriģents, ko pasniedza ansambļa priekšniece E. Ozola. Sarīkojuma laikā prāv. J. Turks, Z. Bērziņa un G. Minka saņēma DV nozīmes zeltā, bet A.Zumbura un E. Bašķere goda rakstus.

● Gaujas gaidu vienības gaidas un vadītājas svētku laikā apmeklēja vientuļos un vecos ļaudis, apsveicot un iepriecinot. Ženija un Aleksandrs Kalniņi, atpērkoties no svētku apsveikumu sūtīšanas, ziedojuši 200 dol. Gaŗezera jaunbūvēm. Ernests Brože, atzīmējot savu 80 gadu atceri, iestājies Gaŗezera draugu saimē ar iemaksātiem 200 dolariem. V. B.

KESVIKA

● DV Kesvikas nodaļa sasauc biedru sapulci 11. febr. plk. 11, kas pēc pusstundas būs pilntiesīga, neatkarīgi no ieradušos biedru skaita. Pēc amatpersonu ziņojumiem valdes locekļu vēlēšanas un delegāta izraudzīšana DV kopsapulcei. Pieņems arī jauno budžetu un noteiks biedru maksas. Sapulce notiks Kesvikā: 142 1-st. Avenue. J. T.

● DV Kesvikas nodaļa rīko vispārējas makšķernieku sacensības 25. februārī pl. 8 Simko ezerā pie Keffer's Marine, 51 Lake Dr. N., Keswick. Sacensībās varēs piedalīties ikviens makšķerēšanas sporta cienītājs. Balvas visām klasēm. Pēc sacensībām visi dalībnieki aicināti piedalīties bezmaksas kafijā nodaļas sekretāra mājā, Kesvikā, bet jaunieši — nodaļas valdes priekšsēža mājā. Sacensības beigsies plk. 12. Saimniecisko daļu kārto nodaļas vanadzes. Makšķernieki aicināti ierasties kuplā skaitā. Ledus urbšanai par brīvu varēs lietot motorurbjus. J. T.

MINSTERES ĢIMNAZIJAS LŪGUMS

Minsteres latviešu ģimnazijai nav līdzekļu stipendijām. Ziedojumus Draudzīgajam aicinājumam var iemaksāt DVF CV Londonā vai sūtīt tieši: Lettisches Gymnasium, Wiesenburgstr. 5254, 4400 Münster, Germany.

Pašam izvēlēties Lotario skaitļus ir prieks. Izvēlieties dzimšanas datumus, ielu numurus, licences numurus, sociālās apdrošināšanas numurus, bankas konta numurus, suņa licenses numurus . . . Iespējas var būt daudz un dažādas.

Izvēlieties savu mīļāko skaitli un katru sestdienas vakaru skataities Lotario izlozi televīzijā. Katru nedēļu tiek izlozēti seši kārtējie skaitļi un viens bonus skaitlis.

Ja jums saskan seši kārtējie skaitļi, lai kādā kārtībā, jūs esat „Jackpot" laimētājs, vai, ja vēl kāds būtu izraudzījies tos pašus skaitļus, jūs dalāties ar viņu laimestā.

Ja nu jums nav visi seši skaitļi, ir vēl tūkstošiem citu iespēju laimēt.

Ja jums saskan pieci no kārtējiem skaitļiem un jūsu sestais skaitlis saskan ar bonus skaitli, jūs esat viens no otrā laimesta dalībniekiem.

Vai, ja jums saskan pieci kārtējie skaitļi, jūsu izmaksa nāk no trešā laimestu fonda.

Ja jums saskan četri kārtējie skaitļi, jūs esat viens no četurtā laimesta laimētājiem.

Vai, ja jums saskan trīs kārtējie skaitļi, jūs laimējat $5.—.

Tas nav slikti par vienu dolaru.

Un tūkstošiem ir iespēja laimēt katru nedēļu, jo skaitļiem, ko jūs izvēlēties, nav jābūt tanī pašā kārtībā kā tiem, kas tiek izlozēti.

Jūs ne tikai pērkat lozi,

Jūs to arī spēlējat.

Artūrs Dūmiņš

Par Neretu un neretiešiem

Raksta autors neatkarīgās Latvijas laikā bijis mācītājs Neretā, pazīst šo mūsu Latvijas novadu ļoti labi un iemīļojis nav to aizmirsis vēl tagad. Janvāra beigās mācītājs A. Dūmiņš atskatījās uz 40 gadiem mācītāja amatā. Viņš ir pensionējies un dzīvo Kanadā, Port Kolbornas tuvumā, aprūpējot Montrealas Sv. Pāvila un Bafalo Mārtiņa draudzi, pa reizei raksta arī Latvijai Amerikā. Šoreiz iespiežam viņa atmiņas par Neretu un neretiešiem.

Redakcija

Neretas vārds vienmēr cieši saistījies ar Jāņa Jaunsudrabiņa Zaļo un Balto grāmatu un viņu cilvēkiem. Jaunsudrabiņš bija tas, kas padarīja Neretu pazīstamu visas Latvijas mērogā.

Zīmīgi, ka ar Balto grāmatu man iznāca iepazīties jau pirmajā skolas gadā. To man uzdāvāja skolas pārzinis Brencis. Toreiz gan vēl nezināju, ka tai būs izšķirīga nozīme manā draudžu izvēlē un ka ar Baltās grāmatas ļaudīm nākšu tiešā saskarē.

Jau pēc pirmā dievkalpojuma mans priekšgājējs māc. Dellerts mani iepazīstināja ar Jaunsudrabiņa Mūsmāju saimnieka – Pēteŗa Čakanovska meitu, kas bija Neretas ērģelniece. „Pēterītis" Jaunsudrabiņa bērnībā vēl gulēja šūpulī un bija krietni jaunāks par savu vecāko brāli — „saimnieku Janci".

Vēlāk iepazinos ar citiem Baltās grāmatas cilvēkiem. Viena no tiem bija Krimtulānu Anna, kas neturēja visai labu prātu uz rakstnieku un citu klātienē to nosauca par „cilvēku smējēju".

Kādā aukstā ziemas svētdienas pēcpusdienā, braucot uz Riekstiņiem (Mūsmājām), sastapu ceļā vecāku lielajā lakatā jeb villainē ievīstījušos sievieti, kas tipināja pa ceļu man pa priekšu. Aicināju sēsties kamanās. Sarunā noskaidrojās, ka tā bija Late, Jaunsudrabiņa bērnības draudzene no kaimiņu mājām — Meža Riekstiņiem, apm. divus kilometrus aiz Riekstiņiem. Mani nepazīdama, viņa uzdeva man grūtu jautājumu: „Ko jūs sakāt par jauno mācītāju?"

Mēģināju sevi nenodot un izvairīgi atbildēju, ka viņu vēl labi nepazīstu. Runājot par Jaunsudrabiņu un bērnību, ātri pagāja laiks, un pie Riekstiņiem Latei bija jāizkāpj.

Biežāk satikos ar Brengulīti, ar kuŗu kopā rakstnieks bija ķēris zivis Šķaunates Salates upē. Brengulītis ik pavasari nāca pie mums iemainīt kviešu sēklu. Pēc viņa ieskata mācītāja zemē augušie kvieši esot tie labākie. Viņš kādreiz saticis Jaunsudrabiņu, kad abi jau bijuši „cienījamā vecumā" un pēc kāda priekšlasījuma jautājis: „Nu, vai mani vēl pazīsti?" — Uz to skanējusi atbilde: „Nepazīstu gan!" Vai esam skolas biedri?" — „Nē! Ganu biedri," Brangulītis teicis.

Kādreiz nokrustīju piecus dēlus Ķibildu ģimenē vienā dienā. Jāpiezīmē, ka Neretā bija vairākas Ķibildu ģimenes. Tas notika laikā, kad uz kristībām varēja pret īpašām zīmēm dabūt arī kādu stiprāku malciņu. Viņš tomēr nezināja, ka būtu rados ar Ķibildienes Jēkapeli, kas prata uz labāko kāpt kokos un plēst bērziem tāsis, bet nekādi nevarēja iemācīties desmit baušļus un Tēva reizi.

Neretiešiem, īpaši ritiešiem, bija pašiem sava izloksne. Uz jautājumu: „Kā labi iet?" skanēja atbilde: „Ne šā, ne tā!" vai arī — „Smaģi labi!" Pieklauvējot pie durvīm, varēja dzirdēt viesmīlīgu aicinājumu: „Nāc vien vidā!" Neretieši lietoja daudz vārdu, kuŗus nekur citur nebiju dzirdējis un kas man jau vai visi aizmirsušies. Vienu vēl atceros: vērmeles viņi sauca par „pelenēm".

Rakstniecībā un dzejā Neretu reprezentē arī Velta Toma, kuŗas tēva mājās Šausmānos Jaunsudrabiņš gājis ganos divus gadus. No šejienes ganu Jancis gājis Riekstiņu skolā un dziedāt Neretas korī, kuŗu vadījis ķesteris Reguts, kas bija labākais mūzikas pratējs pagastā.

Neretu bija iecienījušas rakstnieces Zenta Mauriņa un Ilze Kalnāre, viesojoties pa vasarām. Netālu no Neretas, pie Rites ceļa, bija gleznotājas Drujas tēva mājas. Viņas gleznojumi bieži vien rotāja žurnāla Atpūta vāku.

Lai gan Latvijas nomalē, Nereta vienmēr ir bijusi diezgan revolūcionāra. 1905. gada kustībā piedalījās daudzi zemnieki, un bailēs no Soda ekspedīcijas daudziem (apm. 20) bija jābēg uz Ameriku. No tiem kādi septiņi atgriezās brīvās Latvijas laikā. Kalnbērziņš, Plēsums, Spure un Vāleskalns cēlušies no Neretas vai apkārtnes.

Tirgus bija viens no lielākajām Neretas atrakcijām. Tur trešdienās sabrauca zemnieki no tuvienes un tālienes, lai pārdotu savus ražojumus, kā arī dažādi sīktirgotāji ar savām teltīm. Prāvests Vāgners (priekš vairāk nekā simt gadiem), gar kuŗa mājām gāja bruģētu akmeņu ceļš uz tirgu, bija noskatījies tirdziniekos ne vienu vien reizi un devis par tiem savu aprakstu: „Kad rīta agrumā zemnieki brauc uz tirgu, vīrs sēž ratu priekšā ar sievu un aizmugurē ir kaste ar cūku. Bet vakarā, braucot mājās, sieva sēž uz bukas un kastē cūkas vietā guļ vīrs."

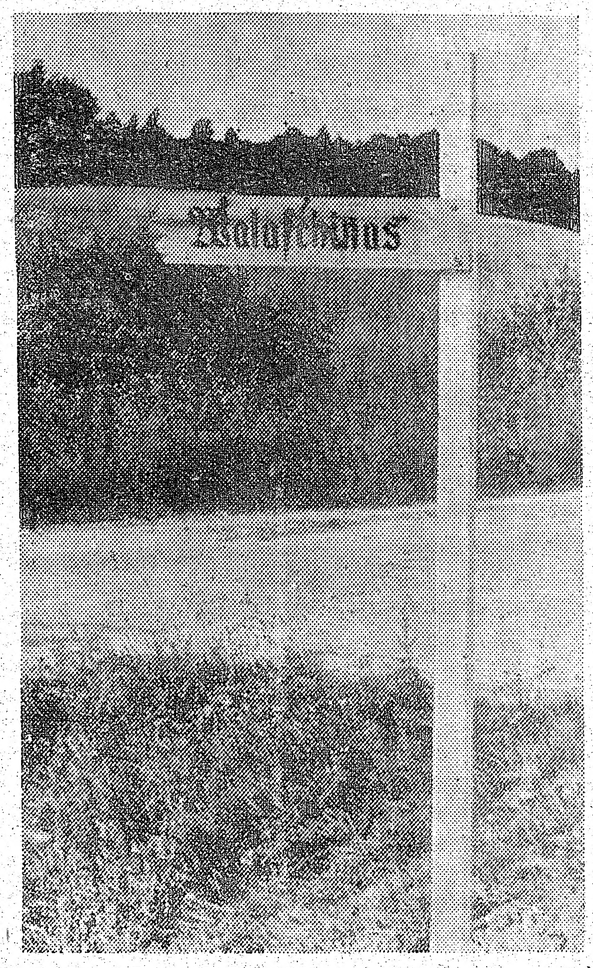

Ceļš uz Jāņa Jaunsudrabiņa Zaļās grāmatas Valšiņu mājām. Uzņemts pagājušā gada augustā.

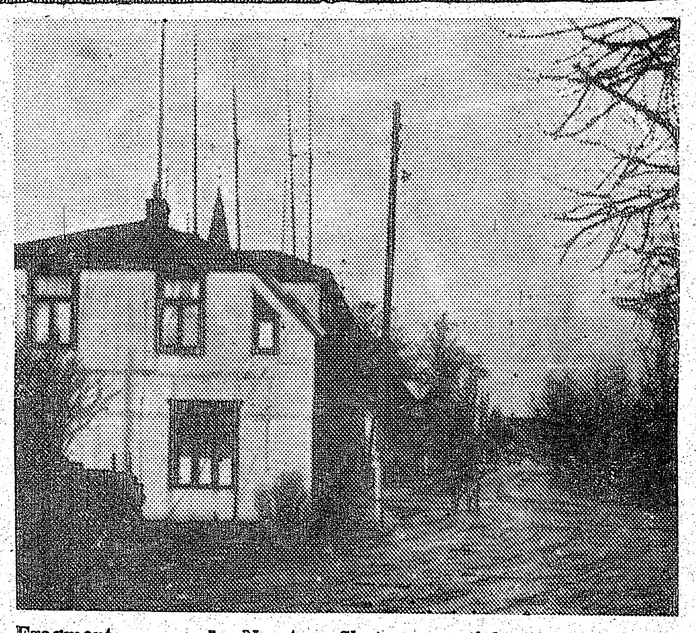

Fragments no vecās Neretas: Skats uz aptieku. Uzņēmums izdarīts rudenī.

NERETAS CIEMS

Neretas ciems nebija liels, apmēram 600 iedzīvotāju, ar Lauksaimniecības biedrības māju tā centrā. Tur notika teātŗa izrādes vairākas reizes gadā, ar pašu spēkiem, dekorācijām un kostīmiem. Pēdējos bija sagādājis vecais Lodziņa tēvs, pagasta sekretārs un draudzes priekšnieks. Pie neretiešiem nāca aizņemties apkārtējo teātŗu grupas kostīmus un dekorācijas, pat no Jēkabpils.

Neretas baznīca bija veca un piederēja pie Latvijas celtniecības piemineklim. Tā celta 1593. g. pie tirgus laukuma ar Konsistorijas un Vizītācijas komisijas locekļa Elverfelda atbalstu un gādību un ir trešā celtne tanī pašā vietā. Pirmās divas celtnes bijušas no koka, pēdējā celta no ķieģeļiem un laukakmeņiem. Cēlēja vārds un gadaskaitlis iegravēts piemiņas akmenī virs ieejas baznīcā. Iekšpusē, labajā pusē altārim, ir divas lielas piemiņas plāksnes ar ierakstiem. Baznīca celta baroka stilā. Elverfelds bijis baznīcas patrons, tas maksājis izdevumus,kā arī algu amatniekiem. Darbs bijis jādara vietējiem zemniekiem. Tie baroti ar šķidru miežu putru, kas ielieta gaŗā koka silē. No tās tad katrs ēdis ar savu koka karoti. Ēdot siles apakšgala ļaudis žēlojušies, ka viņi dabūjot tikai šķidrumu, kamēr augšgala ļaudis apēdot visus biezumus.

Baznīcas altāŗa bilde rāda Kristu pie krusta. Tā saisījusi Jaunsudrabiņa uzmanību, un viņš nevarējis vien saprast, kāpēc cilvēks piesists pie krusta, kad bijis pirmo reizi baznīcā bērnu dienās.

Apkārt baznīcai ir veca kapsēta, kas nolīdzināta, bet zeme laiku pa laikam bija jāuzbeŗ, lai no tās nelīstu ārā kauli un galvaskausi. Pagrabā bija apglabāti muižnieki un citi dižciltīgie, pie baznīcas ieejas durvju sargi un zvnītāji. Pie ģērbkambaŗa mācītāji, arī 12. g. vecā prāv. Milicha meitiņa, par kuŗu viņas tēvs nebeidza vien domāt: „Kāda viņa būs lielajā augšāmcelšanās dienā? Vai tāda pati kā šķiršanās brīdī, vai varbūt pavisam citāda . . . ?"

Baznīcu un kapsētu apjož vienu metru augsta laukakmeņu sēta ar augstiem ķieģeļu stabiem un dzelzs vārtiem, pretī mācītāja mājai. Abas šīs celtnes savieno zilo ceriņu aleja, kur pavasarī tik jauki pogoja lakstīgalas . . .

NERTA MŪSU DIENĀS

Tā tas bija kādreiz . . .

Kā tas ir tagad?

Pēc saņemtajām ziņām Neretа ir stipri pletusies. Un kādēļ gan ne! Kur tad lai paliek visi tie, kas zaudējuši savu zemi un mājas? Tā ir trīs reizes lielāka nekā agrāk. Mājas vairāk agrākās, bet ir arī sovchozu būvētas, ar 2 — 3 istabām katrā. Nereti ir kādi astoņi veikali un četras darbnīcas, ir arī divstāvu mēbeļu nams. Darbnīcās remontē auto mašīnas un radio, kā arī televīzijas aparātus. Dzeļzceļa stacijas un mazā „bāniša" vairs nav. Satiksmi uztur ar autobusiem.

Tirguslaukuma arī vairs nav. Tas apstādīts ar kokiem un pārvērsts par parku. Koki jau diezgan lieli. Mācītāja mājai tagad uzlikts otrs stāvs, un tur atrodas slimnīca. Krajevska dzirnavas arī vairs nav. Tur Jaunsudrabiņš bērnībā bija aizgājis līdz vecaimātei vilnu kārst un apbrīnojis lielo ratu, kas griež dzirnavas. Gaŗajā dzirnavu ēkai tagad uzlikts otrs stāvs un ierīkoti dzīvokļi.

Neretas baznīca nav daudz mainījusies. Bija gan nokritis gailis no torņa gala, kas noderēja arī par vēja rādītāju, bet 1977. gadā atkal uzlikts no jauna. Par šo darbu raksta: „Šodien pie manis bija atnācis draugs no Neretas un teica, ka vakar gaili esot uzlikuši, To izdarījis kāds neretietis par 2000 rubļiem. Viņš uzkāpis pa torņa iekšpusi līdz galotnei un tur iztaisījis caurumu. Pa to izvilcis trosi un otru galu nostiprinājis tornī. Troses galā apakšā ierīkojis platformu, kuŗu ar vinču pacēlis līdz torņa galam un tā pabeidzis darbu. Tagad gailis atkal grozās vējā savā vietā. Tornis tagad izskatās par metru vai diviem augstāks."

Iepriekšējā gadā baznīca nokrāsota no ārpuses.

(Turpinājums 16. lp.)

Jūsu apdrošināšanas lietas būs labi un ērti nokārtotas ar šo latviešu aģentūru palīdzību. — Zvaniet pēc izvēles.

Vald. Bebris
Beaverbrook Insurance & Real Estate Ltd.
1882A Victoria Park Ave., Scarborough
759-0266 759-2771

Arnolds Bērziņš
Berzins Realty Ltd.
5585 Yonge St., suite 20, Willowdale
226-6950 445-5325

Ilmārs Jankovskis
Skyline Real Estate Ltd.
2100 Dundas St. West, Toronto
533-8553

Andrejs Šteinbachs
6303 Drumond Road
Niagara Falls, Ontario
354-1258

Latviešu aģentūras ir pelnījušas jūsu atbalstu, jo tikai latviešu aģentūras atbalsta latviešu sabiedriskos pasākumus.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Prāvests Arturs Voitkus

Tūdaļ

Kāds spitālīgais nāk pie viņa, viņu lūgdams un, viņa priekšā ceļos mezdamies, uz viņu saka: „Ja tu gribi, tu mani vari šķīstīt.” Un viņš, sirdī kustināts, roku izstiepa, to aizkāra un uz to saka: Es gribu, topi šķīsts. — Un viņš to tūlīt aizraidīja... (Mk. 1, 40. 43a)

Marka evaņģēlija autors savā stāstījumā ir skops vārdos. Viņa saglabātajā Jēzus dzīves un darbības aprakstā notikums dzen notikumu, un viens no Marka ļoti bieži lietātajiem vārdiem ir „tūdaļ”, „tūlīt”. Jau pirmajā nodaļā tas atkārtojas astoņas reizes, pie kam 45 pantos aprakstīti vismaz 16 atsevišķi notikumi. Markum nebija laika gariem ievadiem un plašiem izklāstiem — tāpat kā Jēzum nebija laika liekiem vārdiem un tukšām runām. Marka evaņģēlija pirmajā nodaļā aprakstīto notikumu starpā pēdējais ir stāsts par spitālīgā cilvēka dziedināšanu.

Šī stāsta skaistākā daļa ir spitālīgajam cilvēkam teiktie četri (ievērosim: tikai četri!) Kristus vārdi: Es gribu, topi šķīsts!

Šie četri vārdi, kuŗus runāja par miesu kļuvušā Dieva mīlestība, atdeva dzīvei cilvēku, no kuŗa citi līdz šim vairījās, bēga un slēpās. Un atstūma. Dieva mīlestība caur Kristu šo cilvēku atkal padarīja par derīgu sabiedrības locekli.

Augšējais teksts ir Baznīcas gada grāmatā pēdējais pēc Zvaigznes dienas pārdomām norādītais teksts. Tā ir svētdiena, kas stāv Lieldienu sezonas sākumā un Ziemsvētku laika robežās; svētdiena, kas atgādina, ka Dievs, palīdzēdams cilvēkiem atraisīties no maldiem un grēka, neapstājas pusceļā. Mēs neesam lepras slimie, bet katrs nesam sev līdz kādu kaiti, kādu fizisku vai dvēseles sāpi — un arī mums Kristus saka: es gribu — topi šķīsts! To Viņš saka, ja mēs, līdzīgi spitālīgajam, ejam pie Viņa, ticības pārliecībā lūgdami: Ja tu gribi, tu mani vari šķīstīt.

Tūlīt... Tūdaļ...

Evaņģēliju rakstot, Marks ļauj nojaust, cik racionāli Kristus izmantoja savu laiku. Iespējams, ka šis, bieži atkārtotais „tūdaļ” ir iekļuvis Marka evaņģēlijā bez īpaša apsvēruma, bet tas mums vienmēr atgādina, cik maz mūsu ziņā ir to dienu, kuŗās varam meklēt Pestītāju, lai lūgtu: Ja tu gribi, tu mani vari šķīstīt; tu man vari palīdzēt, tu mani vari balstīt, tu man vari rādīt īsto ceļu.

Mēs bieži to, kas jādara, atliekam uz vēlāku laiku: rītu, parīt... laika diezgan...

Kristus, kā Marks liecina, visu darīja — tūdaļ.

Ja ir kaut kas, kas mums jādara tūdaļ, tad tā ir mūsu dvēseļu atbrīvošana no maldiem un grēka, no vājībām un pakļaušanās sekulārās pasaules ietekmei.

— Ja tu gribi, tu mani vari šķīstīt...

Mēs varam jautāt: kāpēc Kristus dziedināto tūlīt aizraidīja un liedza stāstīt par notikušo brīnumu?

Atbilde ir vienkārša: Kristus nav brīnumdaris un burvju mākslinieks; Kristus atbrīvo dvēseli no tās maldiem un nespēka un rāda ceļu, kā pacelties patiesā garīgā brīvībā.

— Es gribu, topi šķīsts...

Tūdaļ...

Nebūs zūdīties

Tāpēc jums nebūs zūdīties un sacīt: ko ēdīsim, vai: ko dzersim, vai: ar ko ģērbsimies?

Mateja ev. 6, 31—34

Cilvēka pašuzturēšanās dziņa ir normāla un dabiska lieta. Kopā ar dzīvnieku pasauli arī cilvēks uztur savu dzīvību, kā to Radītājs nolicis. Uzturēt sevi pie spēka ir liels dzinējspēks, tāpat kā veselība ir prieka avots. Tomēr kādreiz šis veselīgais dzinulis var palikt par slimīgu baiļošanos un pastāvīgām rūpēm, kas var aizēnot visu dzīvi un pat var nomākt visas dzīves garīgās vērtības.

Mūsu Radītājs nav licis dabā bailes un rūpes kā eksistences pamatus, bet kā Pestītājs Viņš mūs arī atpestī no šī dubultā sloga, ja tādu nesam.

Grēks ienesa pirmos rūpestus Ādama un Ievas sirdīs un grēcīga vainas apziņa grauza Kaina sirdi. Grēks ir nemiera un baiļu tēvs.

Jēzus Kristus, atpirkdams mūs no grēka, mūs var arī atbrīvot no bailēm un rūpēm. Cik traģiski būtu, ja gribētu iegūt Kristus mieru pēc nāves, bet šeit mūsu dzīvē turpinātu baiļoties un drebēt par rītdienu.

Lai paļaujamies uz mūsu Pestītāju un esam drošāki par savu dzīvi un dzīvošanu nekā putni gaisā un puķes laukā! Protams, tie nevar ar savām spējām ne Radītāju, ne Pestītāju uztvert, nedz arī tie zina, cik grūts ir grēka gūsts — kuŗā arī tie ar visu pasauli cieš.

Mēs aptveŗam savu stāvokli un apjēdzam Dievu. Lai tāpēc izmantojam šo izdevību un iespēju!

Lai domājam par rītdienu ar paļāvību Dievam un priecīgu rosību, bet zūdīšanos metam pie malas!

Raugies, lai tava tiekšanās pēc dienišķās maizes nesamaitātu tavu garšu pēc dievišķās maizes!

Lielais Dievs, mēs teicam Tevi kā Radītāju un mūsu dzīves Devēju, un lūdzam Tevi dot mums vajadzīgo paļāvību un spēku raudzīties nākotnē. Mēs Tev pateicamies par Tavu pestīšanu, ka caur Jēzu Kristu mēs varam stāvēt Tavā priekšā apžēloti. Dod, lai Tavā žēlastībā mēs atrodam stiprumu un Tavā mīlestībā mieru.

Kārlis Ozoliņš

Izdota jauna garīga ilgspēlējoša stereo skaņu plate

SVĒTBRĪDIS

Evaņģēlijs vārdos un dziesmās

Draudzes, koŗa, vīru koŗa un solo dziesmas.

Mācītāju:
Fr. Čukura, J. Tervita un A. Vaska īssvētrunas.

Plate pasūtināma pie: Ralfs Augstroze,
P. O. Box 7839, Miami, Florida 33155
U.S.A.

Ieskaitot piesūtīšanu, Kanadā $7.-.

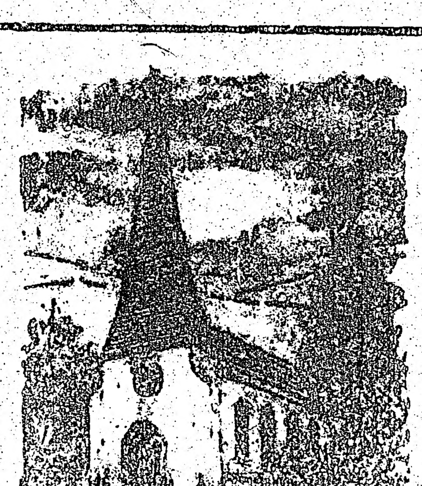

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Gr., Toronto M4V 1J6, Ont., tālr. 766-5525. S. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc: I. Gaides runas stundas Sv. Jāņa baznīcā: otrdienās no pl. 10 — 12.30, trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc iepriekšējas vienošanās.

4. martā pl. 18 Sv. Jāņa baznīcā O. Kalpaka piemiņas dievkalpojums.

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1568, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont., M4G 1V5. Tālr. 482-5743 mājās, 8 Rolland Road, Toronto, Ont. M4G 1V5.

Sv. Andreja draudzes māc. J. Cālīša runas stundas Sv. Andreja baznīcā, trešdienās no pl. 10 — 12 un no pl. 18 — 20, bet ceturtdienās no pl. 10. — 12. Citā laikā pēc iepriekšējas sazināšanās.

11. februārī pl. 11 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma pusdienas un pārrunas jauniešiem.

18. februārī pl. 14 jaunāko jauniešu grupa. Pl. 15 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma māc. I. Gaides referāts. Dāmu kom. sarīkojums.

25. februārī pl. 15 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma dāmu kom. rīkotais bazārs.

4. martā pl. 13 dievkalpojums angļu valodē. Plkst. 14 jaunāko jauniešu grupa. Pl. 15 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes gada sapulce.

11. martā pl. 11 dievkalpojums. Draudzes dibināšanas 30 gadu atcere.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., T., M4B 3C8, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

11. februārī pl. 13.30 dievkalpojums Grace United baznīcā Bramptonā.

18. februārī pl. 13 dievkalpojums un svētdienas skola. Tūlīt pēc dievkalpojuma: pl. 14 draudzes pilnsapulce baznīcas zālē.

25. februārī pl. 13 dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma nodarbību stunda jauniešu grupai.

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 411, Toronto (Willowdale) M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latv. baptistu draudze. Sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Bībeles stundas — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

11. februārī pl. 16 dievkalpojums ar tam sekojošu 3. gaismas bilžu serijas izrādi par Braziliju.

18. februārī pl. 16 divekalpojums ar jaunatnes priekšnesumiem.

25. februārī pl. 16 dievkalpojums un pēc tā draudzes gada sapulce ar pārskatiem par dr. darbu un dr. padomes pārvēlēšanu.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 166 Sunnyside Ave. tālr. 588-6456. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pulksten 12.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Avenue South. Māc. K. Kušķēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr. 385-9838.

Mācītāja K. Kušķēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl 19.30—21.30. Tālr. 527-5810, kanclejā birojā no baznīcas aizmugures.

11. februārī pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un Bībeles klase. Pl. 11 draudzes dievkalpojums.

BAFALO

Māc. Artūrs Dūmiņš, P.O. Box 655 Port Colborne, Ont. L3K 5X8. Tālrunis (416) 834-6081 North Park Lut. baznīcā Starin un Vingate, Buffalo, N.Y

11. februārī pl. 12.30 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes sapulce.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

11. februārī pl. 13.30 dievkalpojums.

15. februārī (ceturtdien) pl. 19.30 draudzes namā māc. Lauma Lagzdiņa.

16. februārī (piektdien) pl. 19.30 draudzes namā māc. Lauma Lagzdiņa.

17. februārī (sestdien) pl. 19.30 draudzes namā māc. Lauma Lagzdiņa.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

Mācītājs atradīsies atvaļinājumā februārī un martā. Steidzamos gadījumos griezties pie draudzes priekšnieka E. Aluša

11. februārī pl. 14 dievkalpojums. Spredika vietā māc. J. Cālīša Draudžu dienās Gaŗezerā priekšlasījums; Personiskā atklāsmē sakņota ticība.

25. februārī pl. 14 dievkalpojums, ko vadīs māc. E. Ķerģis no Hamiltonas.

11. martā pl. 14 māc. Ž. Kristberga Draudžu dienās Saulainē piekšlasījums: Ticības dzīves izkopšana, spredika vietā.

18. martā pl. 14 dievkalpojums, ko vadīs māc. J. Cālītis. Pēc tam sanāksme, kuŗā runās māc. J. Cālītis.

13. aprīlī pl. 14 Lielās piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

15. aprīlī, Pirmajās Lieldienās, pl. 14, ģimeņu dievkalpojums. — Iespējami mūzikāli priekšnesumi. jaunatnes piedalīšanās.

Latviešu misijas radio raidījums „BRĪTIŅŠ AR DIEVU” nepārtraukti 23. gada gājumā

Katru svētdienas rītu no plkst. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM

No Niagaras WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis,

106 Dorset Rd. Scarboro, Ont., tālr. 261-4218

PRIEKA VĒSTS

Kristīgs latviešu radio raidījums

katru svētdienu pl. 8.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja

Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons,

60 Stevenson Rd., Bramlale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac. 100 Huntly Str., Toronto, no pirmd. – piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.00 no rīta un pl. 9.00 vakarос.

Radio FM CBN 107.7 24 stundas. Tel. 889-3126.

Par Neretu un...

(Turpinājums no 14. lp.)

Ilzu jeb Kacītes baznīcai, kas piederēja pie Neretas draudzes, 1977. g. rudenī nozagta altāŗa glezna un sadauzītas ērģeles. Domā, ka to izdarījuši skolnieki, kas izsūtīti lauku darbos. Tagad svētbildes ļoti pērkot, tāpēc arī zogot. Glezna, kas bija augsti novērtēta, tomēr vēlāk atrasta, tāpat arī vainīgie (vārdi nav minēti!).

Šīs abas draudzes apkalpo māc. Artūrs Kaminskis, kas nāk no Subates. Viņam ir piecas draudzes, starp tām arī Jēkabpilī, kur ir viņa dzīvoklis.

Par Gricgales baznīcu, kas piederēja pie Neretas draudzes, trūkst ziņu. Domājams, ka tā ir slēgta, jo bija būvēta kopā ar Gricgales skolu.

Elkšņu baznīcā, kas piederēja pie Saukas draudzes, 1977. gada rudenī bijis dievkalpojums, bet bija ieradušies tikai trīs apmeklētāji. Mācītājs teicis, ka baznīcu nevar uzturēt vajadzīgā kārtībā un tā būšot jānodod Elkšņu skolai sporta nodarbībām. Draudzes locekļi domā, ka mācītājs to teicis, lai draudze sasparojas un iet uz baznīcu. Elkšņu baznīcu neapkalpo māc. A. Kaminskis, bet gan kāds cits.

Zīmīgi vārdi: „Pie jums ceļ jaunas baznīcas, bet pie mums panīkst tās pašas."

MŪSMĀJAS

Mūsmājas jeb Riekstiņi, kur Jaunsudrabiņš dzīvojis un pavadījis savu bērnību, tagad pārvērstas par mūzeju, raksta Pāvils Avens (Laiku lokos). „Augšzemes lauku mājas Riekstiņus Baltā grāmata pārvērsta par plaši pazīstamajām Mūsmājām, kuŗas grib redzēt ar katru gadu lielāks cilvēku skaits. Esmu redzējis vairākus ekskursantus, kas no abām grāmatām (Baltās un Zaļās) izrakstījuši veselas lapas ar vietu nosaukumiem un tagad paši savām acīm grib redzēt, kur te ir Dekšņu egles, Sesku purviņš, Daviņu kalns un daudzas tālākas vietas.

Labprātīgais Mūsmāju gīds un Jaunsudrabiņa laika biedrs mazais Pēterītis nespēj vien rādīt, stāstīt un atbildēt uz visdažādākajiem jautājumiem (Pēterītim tagad ir 95 gadi). Tā grāmatas atmodinājušas interesi par šo diezgan vienmuļo nostūri visdažādāko profesiju cilvēkos no visām republikas malām."

Neretas dzirnavu sala, kur agrāk notika zaļumu balles, vēl joprojām kalpo savam mērķim. Tur gan esot uzbūvēti sēdekļi.

Ķišķu kapos apbedīts partorgs Zemnieks, sieva un trīs bērni. Tos visus nogalinājuši mežos klīstošie „baltie". Zemnieks it kā cēlies no ritiešiem. Izvadīšanas laikā uznācis liels negaiss ar pērkoni. Kāds iesaucies: „Baltie nāk!" Bērinieki kā skudras izjukuši uz visām pusēm. Tikai pēc laba laika bailīgi sākuši līst ārā no krūmiem, lai pabeigtu apbedīšanu.

Netālu no Neretas atrodas priedēm apaudzis Ķesteru kapu kalns. Tur apglabāti Mūsmāju saimnieks un saimniece.

Tagadējā saimniekošana Latvijā ir ienesusi pārmaiņas arī dabā un dzīvniekos.

„Mums daba paliek arvien vienmuļāka un tukšāka," raksta dabas mīļotāji. „Sakarā ar lielo meliorāciju pazūd purvi, birzis un pļavas un reizē ar to arī putni un dzīvnieki. Lauki top arvien lielāki. Medņu, rubeņu un āpšu vairs gandrīz nav. Pīļu arī nav, jo trūkst pārplūstošu grīšļu pļavu. Upēs maz zivju. Tā beidzas šīs zemes godība un parādās dzīve, kuŗa sirdij nedod nekā."

Jāņa Jaunsudrabiņa aprakstītās „Mūsmājas" — Neretas Riekstiņi. Uzņēmums izdarīts pagājušā vasarā.

PAVASARA LE 1-7353

DELIKATESU VEIKALS UN KONDITOREJA

361 Roncesvalles Ave. Īpašnieks K. KEDZIERSKI

JAUNAS GRĀMATAS

L. Lideka — Neizspēlētā vasara, dz.	$7.00
Archb. A. Lūsis — Ceļinieks, dz.	$7.00
Bībeles stāsti, ssak. prāv. R. Ābolinš	$11.50
Latvju māksla Nr. 5	$5.00
G. Janovskis — Kur sunim vieta, stāsti	$9.50
Anšl. Eglītis — Laimīgie, rom.	$11.00
T. Zeltiņš — Leopolds Maurs atzīstas, rom.	$8.50
Alb. Brīvkalns — Krāsu varā	$11.00
J. Širmanis — Brīnumi, brīnumiņi	$7.00
A. Plaudis — Akcenti, atm. esejas	$9.80
Archīvs XVIII — mūzika	$12.00
P. Ērmanis — Izkaisītie dzejoļi	$8.00
Alberts Galiņš—Zem atvērtām debesīm, dz.	$4.40
U. Rūtiņa — Vēl ttā gribējās dzīvot	$7.00
J. Babre — Meditācija naktī, dzejoļi	$6.00
V. Mežezers—Sirds,ko dziļi iemīlēja, dz.	$6.50
L. Ābolina — Latviskas jaundejas	$9.50
G. Janovskis — Un kas par to, rom.	$9.50
V. Richters — Uz Jelgavas pusi, rom.	$9.00
E. Maļpass — Septiņos norīta pasaule vēl kārtībā, rom.	$8.00
Laiks, telpa, ļaudis III daļa	$26.00
L. Alberings un E. Līcis — Rūjiena	$20.00
E. Dambergs — Elmer's Parry Sound - karšk.	$2.50
Edg. Dunsdorfs — Kārļa Ulmaņa dzīve	$33.50
J. Roze — Latvijas rītausmā, saulrietā	$10.50
A. Brastiņš — Saules teikšana, t. dz. apc.	$12.00
Mārtiņa dziesmu grāmata II daļa	$11.00

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ

491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5

Tālr. 921-7121

Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10%

Grāmatas, kas interesē u agrākos Latvijas „pērkeņkrustiešus", regulāros grāmatu veikalos angļu valodā nav dabūjamas. Tās iegūstamas, pievienojot informācijai $1 ziedojumu, rakstot POSITIVE PRODUCTS, 21 Craven Rd., Toronto, Ont. M4L 2Z4, Canada.

Lai dzīvo brīvā Latvija!

B & V Installers

IERĪKO, PAPILDINA UN IZLABO APKURES IERĪCES

Zvanīt vakaros

V. Ivāns 763-3374 R. Bulovs 638-5478

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

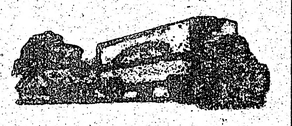

BALTIC MOVERS

TĀLR. 534-1403, Toronto

Plašā izvēlē

latviska un moderna keramika, skulptūras, sienas segas

Pieņem pasūtinājumus brokastu un pusdienu traukiem (īpatnēji latviski medus dzelteni un zaļi).

ZIGFRĪDS JURĀNEVSKIS — ZIGFRIDS ART POTTERY
1428A Bloor St. W., Toronto M6P 3L6, tālr. 536-8183

LOTUS FLOWERS

792 Bathurst St., (Pie Bloor St.) Toronto Ont. M5R 3G1

Tel. 533-3884

PUĶES - GRĀMATAS

DAILAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI

Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtinājumu izpildīsim nekavējoties. Īpašnieki un Arvids Tīrumi

LATVIEŠU VĒSTURES MŪZEJS

meklē dažādus priekšmetus, kas liecina par latviešu dzīvi, ģimeni, darbu un kultūru.

Informācijai — A. Brumelis, 210 Kirk Dr., Thornhill, Ont. L3T 3L8, Canada.
Tel. 1-416-889-0472

LATVIJA AMERIKĀ

LAIKRAKSTAM

123 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $30.00

☐ 6 mēnešiem $16.00

☐ 3 mēnešiem $ 8.50

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jaunu abonents ☐ pagarinājums ☐

Čekus lūdzam rakstīt uz LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD vārda

DV globālais sports

DV CV rīkotās golbālā mēroga šaušanas sporta sacensības beigušās. Augstāko punktu skaitu (537) ieguvis Pēteris Grauds no DV Toronto nodaļas. Otro vietu ar 532 punktiem ieguvis M. Purvinskis Austrālijā no Pertas nodaļas. DV Londonas nodaļas. Komandpēc vecuma grupām katrā klasē, izvirzot sekmīgāko šāvēju ar augstāko punktu skaitu. Sacensībās piedalījās 37 šāvēji. Kanadā dāmu klasē 5. vietu izcīnījusi Laura Rūdolfa, vispārējā strēlnieku klasē 5. vietu ieguva I. Dambenieks, bet 8. vietu A. Dambenieks — abi no DV Londonas nodaļas. Senioru klasē 5. vietu izcīnīja J. Tesvins, 10. v. A. Beitāns, 11. v. V. Miķelsons, 16. v. R. Alksnis un 17. O. Zers, visi no DV Londonas nodaļas. Komandu sacensībās 1. vietu ieguva Londonas nodaļa ar 1749 p. Komandā šāva: J. Tesvins — 466 p., I. Dambenieks (458), Al Beitāns (416) un V. Miķelsons (409). Dāmu klasē šaušana notika pēc 200 punktu sistēmas, bet pārējās klasēs iespējamais kopskaits 600 punktu. DV globālo šaušanas sporta sacensību vadītājs bija V. Ādminis, tiesneši: O. Beimanis, J. Eizenbergs un V. Ādminis no Austrālijas. DV CV globālo šaušanas sportu turpmāk vadīs I. Švānfelds no ASV. Kanadā saņemtas DV CV balvas: pirmā vietā — viena un divas piektām vietām. DV namā Toronto balvu pirmās vietas ieguvējam P. Graudam pasniedza DV CV ārējās informācijas nozares vadītāja un jaunā vanadžu priekšniece Austra Liepiņa no Anglijas kopā ar DV KV sporta daļas vadītāju J. Treiju.

J. T.

● ASV četru zvaigžņu ģenerālis A. Haigs lūdzis atbrīvot viņu no amata ar šī gada jūniju. Viņš bija NATO spēku virspavēlnieks Eiropā. Ģenerālis nav uzdevis sevišķus iemeslus, bet minējis, ka gribot izbeigt militāro karjēru. Viņš izteicies žurnālistiem, ka NATO spēkį esot jāpastiprina, lai varētu sekmīgi sacensties ar padomju bruņotiem spēkiem Eiropā..

● Milzīgā piecu dienu vētra ar lielo sniega daudzumu Ziemeļvācijā nodarījusi lielus zaudējumus. Tā prasījusi arī cilvēku upurus. Satiksme daudzās vietās bijusi pārtraukta, vairākas apdzvotas vietas pilnīgi izolētas no ārpasaules.

● Sasprindzinājums Padomju savienības un sarkanās Ķīnas starpā pieaug. Kara darbība starp Vietnamu un Kambodju var radīt smagus sarežģījumus. Pad. savienība uzmanīgi seko Vietnamas akcijai Kambodijā, kuras iekarošanu uzskata par savas politikas svarīgu faktoru. Taču sarkanā Ķīna vēl nav teikusi gala vārdu.

● Uz mūžu cietumā notiesātais agrākais Hitlera vietnieks Rūdolfs Hess, kas visu laiku atrodas Špandavas cietumā Berlīnē, ievietots sliimnīcā. Rietumu sabiedrotie atkal griezušies pie Padomju savienības par Hesa atbrīvošanu, bet krievi, kā vienmēr, tam nav piekrituši.

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION

491 College St., Toronto, Ont., M6G 1A5

Tālrunis 922-2551

Birojs atvērts no otrdienas — piektdienai no pl. 10 rītā — 7.30 vakarā. **Sestdienās** no pl. 9 rītā līdz pl. 1.00 pēcp.

Toronto nod. birojs 1539 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A5

Tālr. 533-9415

Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai no pl. 10 rītā līdz pl. 7 vak. **Sestdienās** no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.

HAMILTONAS NODAĻAS BIROJS

18 Queen Street North, Hamilton, Ont. L8R 2T8. Tel. 529-7939

Birojs atvērts no otrdienas līdz piektdienai no pl. 4 pēcp.—8 vak. **Sestdienās** no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.

Augšminētie biroji vasaras brīvlaikā — no 15. jūnija līdz 15. septembrim SESTDIENĀS SLĒGTI.

LONDONAS NODAĻAS BIROJS

R. Bērziņa mājās

Birojs atvērts trešd. no pl. 7.00 — 9.00 vak.

„SAVINGS" NOGULDĪJUMA KONTS

Maksā 9% gadā, procentus aprēķina par katru dienu no mazākās summas kontā un izmaksā mēneša beigās.

PAR BRĪVU ČEKUS VAR RAKSTĪT

Par čeku konta maksā 4% gadā, procentus izmaksā katru mēnesi, bet tikai, ja konta minima atlikums pārsniedz $500.

ILGTERMIŅA NOGULDĪJUMI

1 gada noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.50% gadā
Procentus izmaksā par gada ceturkšņiem.
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā, procentus
Procenti saņemami tikai pēc termiņa izbeigšanās.

Visiem minētajiem noguldījumiem ir dzīvības apdrošinājums. Ja noguldījumu uzsaka pirms termiņa, tad %% likme samazinās par 1%.

TERMIŅĒTI NOGULDĪJUMI

1 gada noguldījums $2000 min. par 10.00% gadā
Procentus izmaksā pēc noguldījuma termiņa izbeigšanās.
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā
5 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā

Procentus piešķaita noguldījumam reizi gadā, bet tiem nav dzīvības apdrošinājumu un ir uz noteiktu laiku. (Tas ir, tos nevar pirms termiņa notecēšanas izņemt.)

PENSIONĀRU NOGULDĪJUMS

1 gada noguldījums $2000 min. par 9.75% gadā procentus aprēķina katra mēneša beigās.

RRSP UN RHOSP

Par katra noguldījuma veidu maksā 9.5% gadā.

HIPOTĒKAS AIZDEVUMI

Atkārtota pirmā hipotēka līdz $100.000 — ar mainīgu likmi — 1.5% augstāka par bankas noteikto % pamatlikmi — pašreiz 12%.
Atkārtota pirmā hipotēka līdz $100,000 par 11.25%.
Atkārtota otrā hipotēka par 12.5% gadā.

AIZDEVUMI

Aizdevumi līdz $10.000 nodrošinātmi pilnā apmērā ar noguldījumu kreditsabiedrībā par 12% gadā.

Personīgi aizdevumi līdz $10,000 par 13% gadā.

Jaunu automobiļu iegādei izsniedz aizdevumus līdz 80% no mašīnas vērtības, par 12% gadā ar tās ieķīlāšanu (chattel mortgage).

DALT'S HONDA

2343 Eglinton Ave. W.,
(pie Caledonia)) Toronto, Ont.
M6E 2L6. Tel. 789-4161

Vecākā un lielākā HONDA auto pārstāvība Kanadā

Ieguvusi augstāko atzinību Kanadā par klientu iecilu apkalpošanu. Esot DALT'S HONDA pārstāvis, ceru uz tautiešu tādu pašu uzticību un atsaucību, kādu tie man parādījuši manos ilgajos darbības gados, strādājot EATON firmā. Tel. mājā 742-0368. **Nikolajs (Nick) Mednis**

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)

466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LIETIŠĶĀS MĀKSLAS IESTRĀDĀJUMI
ZELTKALA A. GŪGĀNA ROTAS

Veikals atvērts ceturtdienās līdz pl. 8.00 vakarā.

Māra Gugāns-Lūsis

RM ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD

Thomas L. Morrison — Funeral Direktor

407 Sherbourne St. Toronto, Ont. M4X 1K5. Tel 924-1401

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
Apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

TEAKWOOD mēbeles

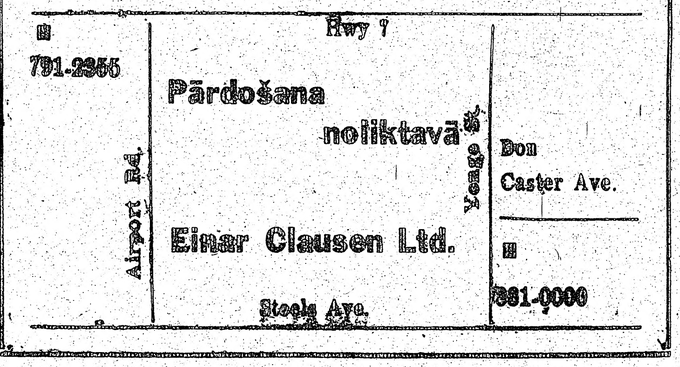

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

Veikali Toronto:

674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005
9 Queen St. East, pie Yonge ielas 363-9011

Liels izvēlē latvju un zinātēiskas vilnas dažas, vietējās un ārzemju; aužamās dzijas, vilnas dažpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu sagatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kanva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un auduni atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti:

Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
ceturtd. un piektd. no 9 rītā — 8 vak.;
sestdienās no 9.30 rītā — 4 pēcp.

Ja esat nodomājuši iegādāties
JAUNU 1979. GADA AUTOMAŠĪNU
apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS
CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE CHEVY NOVA -
CHEVETTE
Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi
HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131
Robertsons Motors Ltd.
1555 Danforth Ave., Toronto, Ont.

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM
un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ mārc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtd. un piektdien no pl. 9.00 — 17.00
Piektdienās vēlāk laikā — iepriekš jāuzmeklē pa telefonu.
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.
Baltic Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.
M6R 2N5. Tālr. 531-3098

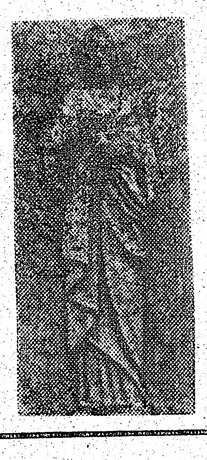

Gatavo
piemiņekļus un
skulptūras
CANADIAN ART
MEMORIALS LTD.
Port Credit, Ont.
Tēlnieks P. POLNA
16 Bowden Street,
Toronto, Ont. M4K 2X2
Tel. 466-7580

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. Arnolds un Herberts Bērziņš
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA UN NOTĀRS
5395 Yonge St., Suite 20, (Northtown Shopping Plaza) 226-6950 Willowdale, Ont.
445-5325 72 Northdale Rd., Willowdale, Ont.
SOVEREIGN GENERAL INSURANCE COMPANY LIFE ASSURANCE COMPANY
MEMBERS OF THE CASCADE GROUP

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS
dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi Pollen)
Peru pieniņš (Royal Jelly) no
BRIĻU LIGZDAS DRAVĀM
30 Dewson St., Toronto, Ont. M6H 1G4, tel. 534-0563

Kalpakietim Antonam Blankam 80 gadu

Kalpakietis Antons Blanks 2. janvārī iegāja sava mūža 80. gadskārtā. Atbilstoši sava klusā darba veicēja raksturam, viņš pat draugiem šo notikumu noklusējis. Jubilārs dzimis 1899. g. 2 janvārī Bauņu pagastā. Kā jauneklis brīvprātīgi pievienojies jaunformētajai Kalpaka bataljona jātnieku nodaļai, kuras sastāvā pārdzīvojis kaujas pie Ventas un dzimtenes atbrīvošanu. Kalpaka bataljonā cīnījās arī divi viņa brālēni. Kalpakiešiem, runājot par Blankām, allaž nācās tūlīt paskaidrot, kurš no trim domāts. Strādājot Latvijas iekšlietu ministrijas pašvaldību departamentā, A. Blanks tai pašā laikā studēja tieslietas Latvijas universitātē, iegūstot tieslietu maģistra gradu. Līdz Latvijas okupācijai A. Blanks bija revidents iekšlietu ministrijā. Nometņu laikā Vācijā viņš iekārtoja grāmatu apgāda saimniecību Eslingenā, bet pēc iecelošanas ASV piedalījās latviešu sabiedriskajā dzīvē Indianapolē, kur joprojām vada savu mūža vakara cēlienu (adrese: 3313 Hovey St., Indianapolis 40218). Daudziem atmiņā šī klusā, atturīgā kalpakieša stāstījums vietējā korporāciju kopā par savām kara dienām Latvijas valsts visdrūmākajās likteņa dienās. Jācer, ka fragmentus no tām kādreiz publicēs. Lai šī sirmā kalpakieša izteikti nacionālais gars vēl jo ilgi būtu mūsu iesnaudušās vienaldzības modinātājs!

Vanagu Kārlis

PIEMIŅEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Īgauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2019 Yonge St., Toronto
Starp Eglinton un Davisville
Prasīt pēc E. J. Hopp

Troickas . . .

(Turpinājums no 3. lp.)

universitātē, kuru beidz ar agronoma grādu.

Grāmatai priekšvārdus uzrakstījis Dr. Edgars Andersons. Tekstā lielāks skaits attēlu par Troickas pulka gaitām. To sagādājis kara biedrs Arnolds Sīlis. Grāmatā pievienots plašs alfabētisks personu un vietvārdu indeksu saraksts, norādot attiecīgās grāmatas lappuses, kā arī Troickas pulka ceļojuma karte. Technisko darbu veikusi Biruta Treiberga, Mineapolē, ASV .Daudz laika grāmatas tapšanai ziedojis arī studiju biedrs A. Veinbergs. Rezultātā tapusi interesanta grāmata, vēsturisks dokumentējums par Troickas pulku.

K. Š.

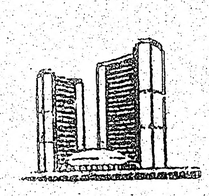

TORONTO PILSĒTAS
1979. gada nekustamu īpašumu nodokļu daļējie maksājumi

Pēc pašvaldības likuma un saskaņā ar 1978. gada 18. decembŗa pilsētas padomes pieņemto papildus likuma Nr. 45-79 pirmie trīs nekustama īpašuma maksājumu termiņi 1979. gadam ir šādi:

VISOS IECIRKŅOS

Pirmais maksājums	Otrs maksājums	Trešais maksājums
14. februārī	**4. aprīlī**	**23. maijā**

Minētie daļu maksājumi 1979. gadam ir aprēķināti pēc pagājušā gada maksājumiem. Atlikušā nodokļa daļu piesūtīs apmēram pēc pusgada, un tā būs sadalīta atkal trīs maksājumos.

Paziņojums par nekustamu īpašumu pirmiem trim maksājumiem ir jau izsūtīts. Nodokļu maksātāji, kas to vēl nebūtu saņēmuši, lūgti to nekavējoties pieprasīt — Tax Information Counter, City Hall, vai pa tālruni, zvanot 367-7115.

Nodokļu maksājumi

Nodokļi maksājami nodokļu nomaksas vietās un tādā veidā, kā parādīts brošūrā, kas pievienota katram aprēķinam.

W. M. WILFORD,
City Treasurer

LNAK . . .

(Turpinājums no 4. lp.)

Pēc G. Sukses ierosinājuma valde vienojās iegādāt 50 eks. Ed. Ātrena grāmatu „Nekad nevar zināt, ko tie atkal izgudros", kas ir plašs stāstījums autentiskā skatījumā par dzīvi okupētajā Latvijā. Pārrunāja arī LNAK palīdzības nozares darba aktīvizēšanu.

Valdes sēdes nobeiguma slēgtajā daļā vēl iztirzāja politiskās darbības ievirzes un iespējas.

Sakarā ar valdes priekšsēža T. Kronberga neseno paaugstinājumu darbā, viņa telefons parastā darba laikā turpmāk būs 965-1785.

Pārrunājot Kanadas latviešu pārstāvju PBLA valdē eventuālo piedalīšanos, paredzētā valdes sēde Dziesmu dienās Gotlandē, Zviedrijā. Valde vienojās daļēji sēgt ceļa izdevumus, kaut gan atzīst, ka Kanadas pārstāvjiem, tāpat kā pārējo zemju pārstāvjiem, tie būtu jāsedz no PBLA šim mērķim paredzētiem līdzekļiem..

Bez valdes priekšsēža T. Kronberga sēdē vēl piedalījās viņa vietnieks Dr. L. Lukss un A. Joma, sekretārs I. Alksnis, kasieris K. Tannis, biedrzinis A. Vanags, valdes locekļi G. Sukse, V. Miklašēvics un Māra Leimane, kultūras nozares vadītāja Inta Purva, saimniecības nozares vadītājs A. Rāviņš, sporta nozares vadītājs A. Tīcmanis un revīzijas komisijas priekšsēdis J. Grodnis.

R. Norītis

● Ķīnas viceprezidents Tengs janvāŗa beigās apmeklējis ASV prezidentu Kārteru 6 dienu ilgā vizītē Vašingtonā. Neļelā auguma 74 g. vecais viceprezidents ir arī armijas štāba priekšnieks. Viņu uzskata par Ķīnas „dzinējspēku" tās industriālā attīstībā un modernizēšanā. Ķīnas prezidents 57 gadus vecais Hua apmeklējis draudzības nolūkā Irānas, Rumānijas un Dienvidslāvijas valdību galvas. Pagājušā gadā ASV apmeklējušas 120 Ķīnas delegācijas un komisijas dažādos saimnieciskos jautājumos abu valstu starpā. 1978. gadā ASV eksports uz Ķīnu bijis par 700 mil. dolariem pret 300 mil. importu.

● Rietumvācijā pirmo reizi izsludināti dabas piesārņošanas trauksmes noteikumi, sakarā ar nelabvēligiem atmosfairas apstākļiem Rūras rūpniecības apgabalā. Pēc pirmās pakāpes trauksmes noteikumiem ieteikta auto lietošana tikai nepieciešamības gadījumos, bet ja izsludināta trauksme otrā pakāpē, auto lietošana vispār aizliegta, kā arī paredzēti citi drastiski noteikumi.

● Padomju savienības augstākā padome nolēmusi paaugstināt mēnešalgu strādniekiem un ierēdņiem, vidēji uz 163 rubļiem, un laukstrādniekiem uz 116 rubļiem.

Daugavas Vanagu nams

PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

55 BROADVIEW AVE.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs

ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtd., iesk., no pl. 12 dienā — 12 naktī,
piektdienāsun sestdienās no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma - pārstāvis

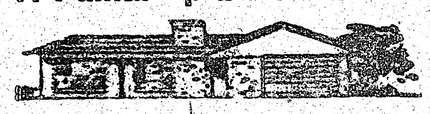

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L-1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

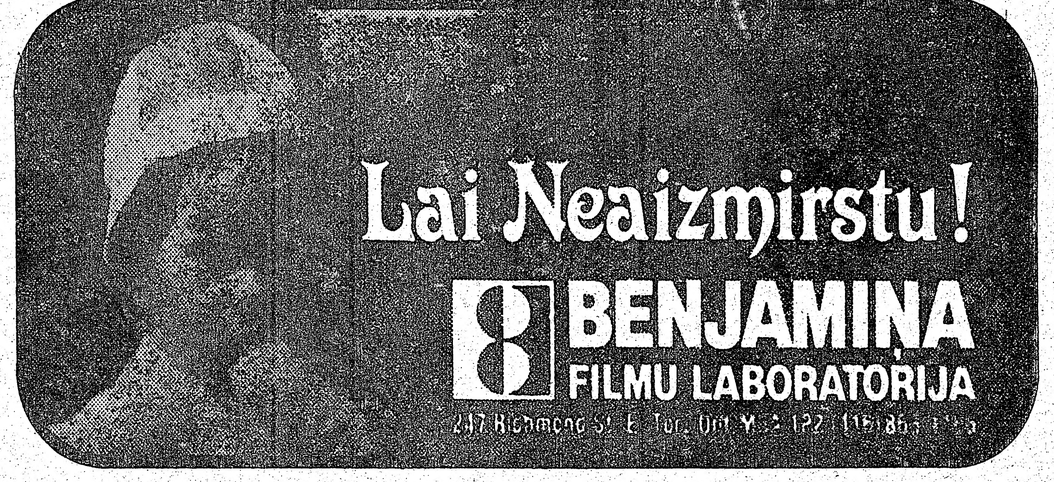

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS

141 DANFORTH AVE.

Tel.: HO 5-9865 *Ausma Miķelsone*

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician

VĀCU OPTIĶIS —

Specializējies hantaidendu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.

1126 Bloor St. W. Toronto, vienu bloku no latviešu kredītkoop. Dundas - Bloor nodaļas. Telef. 535-6252.

Alcan Building Products
Authorized Dealer

Māju īpašnieki!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:

2) Instalācijas un apkures (izdevumus
1) Ietaupa darbu un laiku
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju.

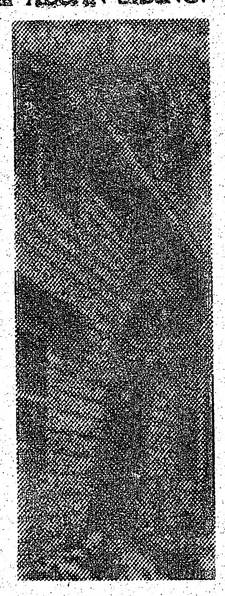

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGUS
△ DURVIS
△ MARĶIZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

CENTURY ALUMINUM ISTALLERS

534-2864 Īpašnieks Artūrs Mūze
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X3

DIMANTI ● PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkales

Aldonas ĶIVLENIEKS - KORMS

VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ
964½ Bloor St. W., Toronto, Ont. M6H 1L6. Tālr. 538-2387

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteikties
Tālr. 921-3924
470 College St. (Pie Bathurst)
Toronto M6G 1A5

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale
221-1159

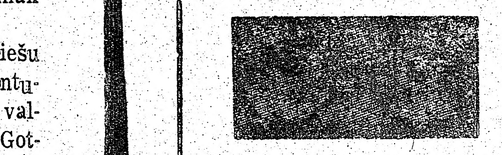

RATAS

— IGAUNU OPTIĶIS

247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251

Gatavo brilles pēc receptēm

Zeiss ● Rodenstock ● Crist Dior rāmji

Specialitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)

Pulksteņi: Omega, Tissot, Bulova.

Latviešiem atlaide

Latviska dāvana

SVĒTKOS

un vienmēr

Lasīraksts Latvija Amerikā

Latvija Amerikā Publishing Ltd.
125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu piesūtīt manu dāvanu (L. A. abonementu), uz vienu gadu, sākot ar .....

Mr., Mrs., Miss., Ms. .....

Adrese .....

.....

.....

Lūdzu pievienot 1. numuram kartīti ar dāvinātāja vārdu .....

Esmu Latvija Amerikā abonents, tādēļ nemaksu speciāli dāvanām pazemināto maksu $22.—

.....
(Vārds un uzvārds)

Adrese .....

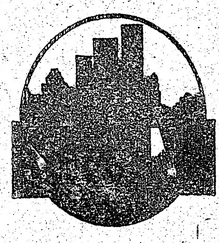

2100 Dundas St. West,
Toronto M6R 1W9

533-8553

NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA UN APDROŠINĀŠANAS

Ilmārs Jankovskis
Realtor

A. Eglītis — TV RENTALS

1708 Queen St. W. Toronto M6R 1B3

Tel. 537-1401

Latvieši nepārkrievojas...

(Turpinājums no 8. lp.)

tomēr nacionālkomūnisms nav atrisinājums (Berklāviešus sagrāva). Partijā ļaudis iestājas karjēras dēļ, bet ierindas komūnists nekā nenosaka; arī augstākos slāņos viņš varbūt varēs palīdzēt atsevišķam cilvēkam, bet nevarēs veidot politiku. Nacionālkomūnisms, kā to min trimdas jauniešu programma, ir naīva cerība. Lai tas darbotos, Latvijai būtu jābūt tiešām neatkarīgai, ko Maskava nepieļaus. Un tomēr nevar pieņemt pesimistu uzskatus trimdā — ko tad mēs varam? Panāk tikai tas, kas mēģina un kas ko dara.

Jaunatne Latvijā ir diezgan apolītiska, bet tomēr par krieviem tā netop un savā starpā krieviski nerunā. Ja kāds saka pretējo, tad tā nav patiesība. Pat rok-un-rol grupas jaunieši uzvedas kā latvieši. Pastāv apzinīgās jaunatnes aprindas — tie ir aktīvi nacionālisti. Parādās skrejlapas, karogi.

Disidentu grupas ir dažādas. Liberālā inteliģence (Zacharovs) ir par režīma demokratizēšanu, bet šai kustībai nav ciešākas saskares ar tautu. Žīdu cionisti grib tikai izceļot uz Izraēlu, un tiem nerūp ne Krievijas, ne tajā palikušo žīdu liktenis. Nacionāliem disidentiem vai nacionālistiem — Baltijas valstīs, Grūzijā — maksimālās prasības ir neatkarība. Vācu grupa grib izceļot, Krimas tatāri — atgriezties Krimā. Krievu nacionālistus vislabāk pārstāv Solžeņicins. Viņš aizstāv tautu pašnoteikšanās tiesības, bet uz latviešiem viņam neesot labs prāts. V. Kalniņš pieminēja rakstu Samizdatā par krievu nacionālo politiku: „Ja mēs (lielkrievi — ref.) varam izjust zināmus sirdsapziņas pārmetumus par to, kā izrīkojāmies ar igauņiem un lietuviešiem, tad nekādi mēs nevaram to pašu teikt par latviešiem, ja atceramies, kā skanēja latviešu strēlnieku zalves krievu sādžās" (domājams — pilsoņu kara laikā, ref.).

Latviešu nacionālisti nav dibinājuši t. s. Helsinku komiteju, tādēļ, ka jau pats Helsinku nolīgums uzskatāms par regresīvu soli, īpaši robežu jautājumā. Tās vietā ir mēģinājums radīt nacionālo komiteju, kas aptvertu visus latviešu tautas jautājumus.

Čekas metodes mainījušās. „Stūŗa māju" Stabu un Brīvības (tagad Engelsa un Ļeņina) ielu stūrī piepilda čekisti ar augstāko izglītību, kam nekas nav jāpierāda, tikai „jāpieraksta sējumi" par katru apsūdzēto (Viktoram Kalniņam — 15!). Apsūdzētie zina, ka procesa pašās beigās ir atvērtas nervu slimnīcas durvis.

Referents pastāstīja par Pintānu no Austrālijas. Kā kreisi noskaņots viņš ar ģimeni repatriējās un Latvijā bija aktīvs arodbiedrībās. Tur viņš vēroja, ka vienīgais darba devējs ir komūnistu partija, kas nosaka arī arodbiedrības darbu, tāpēc ierosināja visus komūnistus kā darba devējus no arodbiedrības izslēgt. Par to viņu sodīja „tikai" ar četriem gadiem. Taču viņš vēl nerimās, līdz viņu ievietoja trako mājā. Tālāku ziņu nav.

Viktors Kalniņš nobeidza savu stāstījumu ar labāko liecību par latviešiem, ko teicis kāds čekists: „Kamēr būs tādi spītnieki, kārtības nebūs." Te jāpiebilst: lai tad nu tās komūnistu kārtības arī nav, un lai dzīvo **spītnieki!**

SIEVIETE OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

Helēnes Celmiņas stāstījumā sievietes diena vēl smagāka nekā vīrietim. Viņa ceļas stundu agrāk, jo bērni jāved uz bērnu namu (ja viņai ir „blats"). Darbā jādomā, kur „medīt" pārtiku. Stundas paiet tramvajā un rindās. Kolchozniekutirgū mantas ir, bet cenas ļoti augstas (4 kg. tomātu par mēneša algu!). Ja nekas nav ķēries, jāglābjas ar rezervēm — sālītām sēnēm ar kartupeļiem.

Ja mātes aizkavējas bērnus no bērnu dārza izņemt, vadītājai jāgaida, viņa kļūst nervoza. Veļu mazgā ar rokām. Ja arī mašīnu varētu dabūt, nav kur to novietot. Mājās jāstrādā blakus darbs, īpaši tām, kuru darba vietās nekas „neatilec", piem. skolotājām. Tad uz rakstāmmašīnas pārraksta, tulko. Izplatīta ir šūšana. Ar 60 rubļu algu mēnesī mašīnu nemaz nevar nopirkt. Cits pelnīšanās veids ir adīšana. Var arī tirgoties ar kādiem niekiem.

Visgrūtāk ir mātēm ar maziem bērniem; auklei bieži jāmaksā 6 rubļi dienā, kamēr pati nopelna 4 rubļus, tāpēc iztrūkums jāpiepelna ar blakus darbiem. Daudzas sievietes tāpēc ir noslogotas ar 16 stundu garu darba dienu. Nesaticība komūnālā dzīvokļa virtuvē ir neiedomājama. Jaunajiem pāriem uz atsevišķu dzīvokli jāgaida gadiem, dažkārt tie ir jau 40 gadus veci, kad dabū savu dzīvokli.

Medicīniskā aprūpe zem katras kritikas. Poliklīnikas pārpildītas, ārstiem ļoti zemas algas. H. Celmiņai izdarīts rentgena uzņēmums uz aparāta, kas jau divus gadus nav darbojies, bet pacientu laiž cauri rentgena kabinetam ar vienu un to pašu atzīmi: „nekādas patoloģiskas pārmaiņas nav pamanītas". Slimnīcās zog termometrus, jo tos citur nekur nevar dabūt, un tie ir vienīgie „aparāti", kas nosaka, vai cilvēks ir slims. Pavisam citādi ir partijas vīriem, kam pašiem savas poliklīnikas.

Ļoti grūti gados vecām sievietēm, jo pensija tikai 25 rubļi mēnesī. Ir arī sievietes, kas nesaņem nekā, piem. tādas, kam bērni vēl dzīvi, bet dzīvo tālu prom un māti nepabalsta. H. Celmiņa pazīst kādu māti, kas pati guļ virtuvē, vienīgo istabu izīrē un pārtiek ar 13 rubļiem mēnesī.

Jautājumu posmā klausītāji interesējās par paredzēto olimpiadu Maskavā, sieviešu kustību Pad. savienībā, arī par t. s. kultūras sakariem, pārkrievināšanu Latvijā un citiem jautājumiem, kas jau daudzreiz cilāti trimdas presē un sanāksmēs.

V. U.

Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienības 28 gadasvētkos dievkalpojumu Sv. Andreja baznīcā Toronto 4. februārī vadīja māc. Ā. Čops. Dievkalpojumu ar divām dziesmām pie altāra kuplināja Gaujas dzimtas gaidas. Attēlā no kreisās: Sarma Eglīte, Zaiga Pērkone, Dace Cielava, Sandra Ķuze, Ilze Morgenšterna, Ruta Grāvleja un Ilze Ezergaile.

Foto: J. Liģers

HAMILTONA

Latviešu skolā Hamiltonā, sakarā ar Kārļa Skalbes 100 gadu dzimšanas dienas atceri, Draudzīgā aicinājuma sarīkojumā agrākā skolas skolotāja Emīlija Fogele 27. janvārī lasīja par Skalbes darbiem. Viņa norādīja uz atšķirībām starp tradicionālo un moderno dzeju. Referātu illustrēja pa-

Etnisko grupu padome

Sakarā ar Kanadas etnisko grupu daudzkārt izteikto vēlēšanos, lai tās būtu pienācīgi pārstāvētas dažādās Kanadas valdības padomdošanas iestādēs, Kanadas daudzkultūru ministrs Normans Kafiks lūdzis etnisko grupu centrālajām organizācijām Kanadā izraudzīt savus pārstāvjus—lietpratējus jauniecerētai padomei, kas varētu darboties pie Kanadas valdības kā padomdevēja etnisko jautājumu kārtošanai. Latviešu lietpratēju ieteikšana uzticēta Latviešu nacionālai apvienībai Kanadā, ko ministrs uzskata kā Kanadas mēroga latviešu organizāciju, kas spējīga izvērtēt latviešu kopības avotus.

Tādēļ LNAK valde aicinājusi Kanadas latviešu organizācijas un institūcijas nākt talkā ar ierosinājumiem pieměrotu kandidātu ieteikšanai, attiecīgās ziņas iesūtot līdz 1. martam LNAK valdei (Latvian National Federation of Canada, P. O. Box 285, Postal Sta. „A", Toronto, Ont. M5W 1B2), minot speciālistus savu biedru vidū vienā vai vairākās no sekojošām nozarēm: mākslā, kultūrā, humanitārajās zinātnēs, saimniecībā un financēs, lauksaimniecībā (graudkopībā, piensaimnjecībā, produktu izvietošanā tirgū), tieslietās, zinātnēs, transportā un sakaru dienestā.

Komūnisms un ...

(Turpinājums no 1. lp.)

Jauns pilsoņu karš draud uzliesmot Pakistanā, kur tagapridējā valdība piespriedusi iepriekšējam premjēram Buto nāvessodu. Notikušajās demonstrācijās prasīta Buto amnestija. Turcija pat tam piedāvājusi patvērumu, bet Buto ienaidnieki prasa viņa galvu.

Lielbritanijā strādnieku valdība netiek vairs galā ne ar arodbiedrībām, ne streikiem. Streiku rezultātā visa saimnieciskā dzīve tikpat kā paralizēta. Domā, ka nākamās parlamenta vēlēšanās pie varas nāks konservātīvo partija.

Jauna valdības krize Italijā radījusi sarežģītu stāvokli. Līdzšinējais valdības galva Andrioti demisējis, bet prezidents jaunās valdības sastādīšanu atkal uzticējis viņam. Jaunajā valdībā sociālisti atsasakās piedalīties, ja komūnistu partija netiktu pārstāvēta kabinetā.

Nobeigumā pieminēsim pāvesta Jāņa Paula II aso nostāju pret komūnistisko iekārtu. Meksikas apmeklējuma laikā viņš latīņu valstu katoļu augstākajiem garīdzniekiem norādīja: „Komūnisms un kristietība nav savienojami jēdzieni. Šis pāvesta brīdinājums droši vien atradīs atbalsis visā pasaulē. Ticīgo atmošanās un baznīcas renesanse komūnisma pastāvēšanai izrādīsies daudz bīstamāka nekā ieroču kaltuvēs darinātās modernās kara mašīnērijas.

Aleksandrs Ķegumnieks

matskolas un ģimnazijas skolēni, sākot ar 5. pamatskolas klasi. Daudz Skalbes dziesmu arī komponēti. Mūzikālās illustrācijas uz klavierēm pavadīja komp. J. Sakss. Pēc referāta izrādīja drāmatizējumu no Skalbes Pasakas par vērdiņu. Tēlotājos piedalījās Katrīne un Pēteris Cakuli, Pēteris Dāle, Sarma un Andris Dindzāni, Linda Leja, Krjstīne un Guntis Ruņģi un Rasma un Artūrs Suškovi. Sarīkojumš beidzās ar groziņvakaru.

E. M.

Toronto draudzības kausa volejbolā trešā izcīņa 17. febr. pl. 8.30 no rīta Thistletown collegiate 20 Fordwich Cres. Vakarā pl. 20.30 balle Ascott Inn, 354 Rexdale Blvd. Spēlōs Runči.

PALACE FURNITURE VEIKALA

BANKROTA IZPĀRDOŠANA

189 Danforth Ave., Toronto.

Cenas reducētas — preces jāpārdod līdz 17. febr. Pasteidzieties. Izpārdošana saskaņā ar Metro lic. No. A 2037

Turpat IZPĀRDOŠANA

50000 jardi drēbes no 50 c līdz $2.00 jardā.

Izpārdošanu vada:

winiker

● AUCTIONEERS
● LIQUIDATORS
● APPRAISERS

INDUSTRIAL AUCTIONEERS LIMITED

36 Addington Ave. Willowdale, Ontario M2N 2K9 (416) 225-0967